

BERXWEDAN

HER TİŞT Jİ BO ENÛYA RÎZGARÎYA NETEWA KURDÎSTAN

Sayı 46 / 15 Ocak 1988 / 2.50 DM

**PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN'ın
"Ekim Konuşmaları - 1987"
adlı değerlendirmelerinden:**

YURTSEVERLİK VE SANAT ÜZERİNE

"... Devrim, sanatı mümkün kılar veya ona ortamı, çerçeveyi açar. Sanat da, devrimi biraz daha güzelleştirir, inceltir. Daha iyi benimsenmesini, özümsemesini, özellikle de milyonlara aktarılmasını imkan dahiline sokar..."

Uzun zamandır yurtdışında bulunuyorum. Benden daha da uzun süre dışarda kalanlar da var. Sosyalist ülkelerde dahi, güçlü bir vatan sevgisine dayanmayan bir kişi, bence kendini kaybetmiş bir tiptir. Vatani dışında çok rahat bir yerde olup yaşam bulması bir yurtsever için hiçbir değeri yoktur. Vatanını kaybeden, bir toprak parçası üzerinde özgür yaşamayı elinden kaçıran kişi, hiçbir ekonomik, kültürel, sanatsal, sosyal, siyasal ve ulusal gelişme imkanını bulamaz. Belki bir Yahudi, günümüzde de bir Ermeni ve Filistin toplulukları gibi bol olanaklarla yaşanabilir ama, bin yıllık mülteci yaşamı eğer sağlam bir toprak parçasına kavuşmamışsa, acıları dinmez. Çok gariban ve hep problemlili yaşanır. Bizde yurtseverlik yeni

yeni geliyor. TC'nin üzerimizde gerçekleştirdiği vatanseverlik, Türkiye tutkusudur ve sevgisidir. Türkiye sevgisi ve yurtseverliğinin, Türkiye halkı için bir değeri olabilir. Biz de buna saygıyla bakabiliriz. Ama eğer Türkiye yurtseverliği eşittir Kürdistan yurtseverliği deniliyorsa; biz bunda müthiş bir yabancılaşma ve vatanseverlik, dolayısıyla her türlü değerlerden kopuşu görürüz. Hepimizde gelişen şey budur. Türkiye tutkusunu o kadar koşullandırılmış ki, dilde, kültürde, siyasette, kısaca ulusal değerlerde hep orayla çağrışım yaparız. Ve onu anlamaya, duymaya, coşmaya yüz tutarız. Bunu önleyebilir miyiz birden; yok. Çünkü, bu çok uzun bir dönemden bu yana ve büyük baskılar so-

Devamı 14. sayfada

Kürdistan Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelesinin Sesi Berxwedan 1988 Yılına Daha Güçlü Girişiyor

Berxwedan'ın çıkışını zorunlu kılan etmenler, Kürdistan'daki devrim sancıları, PKK önderliğinde yürütülen ulusal kurtuluş mücadelemizin yol açtığı gelişmeler ve ortaya çıkan yurtsever kitlelerin bilinçlenme, örgütlenme ve mücadele sorunları oldu. Bölgesel konumu, içerdiği çelişkilerin karakteri, bu çelişkilerin olgunluğu ve yürütülen mücadelenin ulusal-devrimci karakteri Kürdistan'ı Ortadoğu'nun devrim anahtarı durumuna getirmiştir. Ülkemizin parçalanmış konumu, üzerindeki katli sömürgeci baskı ve Kürdistan işbirlikçi güçlerinin tahribatıyla mücadele ve bunları aşmak, devrimci bir öncü ile örgütlenmeyi; siyasal, askeri, kültürel, sosyal, ekonomik vd. her alanda mücadeleyi gerektirir. Ulus, bu mücadele içinde kendini yenileyecek, yeniden doğuşu gerçekleştirecektir. PKK, sömürgeci Türk faşizminin imha saldırılarını, Türkiye ve Kürdistan reform-

Devamı 2. sayfada

DİYARBAKIR ZINDAN DİRENİŞÇİLERİNDEN MESAJ VAR:

"Dağlardaki Mücadeleyi
Daha da Yükseltin!"

"Bizler tek kişi de kalsak direneceğiz. Ölüm bizim için gam değil. Dışarıdaki yoldaşlardan tek bir isteğimiz var; o da dağlardaki mücadelenin daha da yükseltilmesi."

Yazısı 12. sayfada

Kürdistan'da Göçler; Neden ve Sonuçları - VII 13. sayfada

★★★
Türk solculuğunun
çıkılmaz tarihsel
kökenleri - II
İttihat-ı Terakki
Dönemi (1889-1918)
16. sayfada

★★★
Bir yılı daha
geride bırakırken
Dünyamız Neleri
Yaşadı?
18. sayfada

Halkımızın Tarihinde Bir Zafer Yılına Daha Geride Bıraktık

Halkımız, tarihinin şanlı bir dönemini daha geride bıraktı. 1987 yılı Kürdistan halkı açısından bir zafer, sömürgeci düşman açısından ise tam bir çöküş yılı oldu. 1987 yılında meydana gelen gelişmelerle Kürdistan halkı faşist-sömürgeci düşmana karşı savaşmakta kararlı olduğunu bir kez daha gösterdi. Daha önceki yıllar zafere biraz daha yaklaşan Kürdistan halkı bu yıl içerisinde özgürlük yürüyüşünü daha da ilerletti. Bağımsızlık ve özgürlük savaşını geliştirmekte ve zafere götürmekte kararlı olduğunu ortaya koydu.

1987 yılının ilk ayından bu yılın son gününe kadar gelişen ulusal kurtuluş eylemleri düş-

Devamı 3. sayfada

- Nusaybin'de 2 Ajan Öğretmen Ölümle Cezalandırıldı
- Metrelerce Kara Rağmen Dersim'de Devrimci Eylemler Devam Ediyor

ERNK Önderlikli Yurtsever Halkımızın Direnişi Avrupa'da da Faşist Türk Devleti ve Destekçilerinin Komplolarını Boşa Çıkartıyor

- PKK Avrupa Temsilciliği bir bildiri ile Türk devletinin komplolarını teşhir etti.
- ERNK Avrupa Temsilciliği Fransa, Batı Almanya, Belçika ve İsveç'te basın toplantıları düzenledi.
- Kürdistanlı yurtseverler Batı Almanya, Yunanistan ve Hollanda'da Fransız Konsolosluklarını işgal etti. Fransa'da bir dizi kuruluş işgal edildi.

Yunanistan Halkı Kürdistan Ulusal Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelesine Büyük Sempati Duyuyor ERNK'Yİ DESTEKLEME KAMPANYASI

Kürdistan Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelesi ve onun öncü güçleri PKK, ERNK, ARGK'nin, eylemliliği ile en çok etkilenen alanlardan biri de Yunanistan'dır. Bunun tarihsel ve güncel, kendisinden ve uluslararası durumdan kaynaklanan birçok nedeni var. Denilebilir ki, eski tarihlerden başlayarak, bu iki ülke ve halkların kaderi, çok yakın bağlarla ve adeta içiçe örüle-

rek bu güne gelmiştir.

Yunanistan halkı, Kürdistan halkının yükselen bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine büyük sempati duyuyor. Örgütlü ve savaşan bir güç, siyasal bir otorite olarak TC'yi içeride ve uluslararası alanda giderek daha etkin bir biçimde sarsmasına biraz hayret, biraz gıpta ve daha çok da umut ve ilgiyle izliyor. Maddi ve

Devamı 9. sayfada

Terörist ve Komplocu Kim?

TC'nin Komplolarının Zincirinin Son Bir Örneği...

4 Ocak gecesi Paris'in Eytel kulesine yakın Seine nehrine giden ıssız bir sokağında Alman Büyükelçiliği 'Konsolosluk ve Adli İşler' bölümü görevlilerinden Siegfried Wielspütz (31) yakın mesafeden kalbine sıkılan kurşunlarla öldürüldü. Öldürülen diplomat, önce bir arkadaşıyla geç saatlere kadar Paris'in en lüks semti Champs-Élysées Chancelize'de bir lokantada eğleniyor. Evlerine gitmek üzere ayrılıyor. Bilinmeyen bir şekilde, hem de bir diplomat için sakıncalı bir şekilde, yalnız başına (?), yine sakıncalı bir saatte, öldürüldüğü sokağa gidiyor. Ölmeden önce, üzerine gelenlere, vurulduğunu söyleyebiliyor.

Buraya kadar olanlar bizi ilgilendirmiyor. Emperyalist bir ülkenin bir diplomat için pek çok öldürülme nedenleri olabilir. Nitekim yapılan çeşitli yorumlardan biri, diplomatın ölümüne neden olabilecek kadar bir özel yaşama sahip olduğu, bir diğeri de, diplomatın bir başka ülkenin ajanı olabileceği oldu.

Diplomatın öldürülmesinde bizi ilgilendiren yana gelince...

Diplomatın cebinde, Alman devletinden, elkoyduğu 700.000 DM'yi talep eden ERNK imzalı bir bildiri bulunduğu ileri sürülüyor. Bunun planlı bir şekilde açıklanmasından hemen sonra, Londra'

Devamı 7. sayfada

Kürdistan Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelesinin Sesi Berxwedan 1988 Yılına Daha Güçlü Giriyor

Baştarafı 1. sayfada

mist-tasfiyeci güçlerinin komplo ve saldırılarını aşarak zindanlarda tarihsel direnişleri yarattı, ulusal kurtuluş mücadelesini 1984 Ağustos siyasal, askeri, örgütsel atılımına vardırdı. Bu gelişmeler ulusal kurtuluşçu kitle örgütlenmesi ve mücadelesi olan Ulusal Kurtuluş Cephesinin örgütsel koşullarını yarattı.

Berxwedan, yaratılan bu soylu gelişmeler ışığında ulusal kurtuluşçu kitlelerin bilinçlenme, örgütlenme ve mücadele sesi olma amacıyla yayına başladı. Temel aldığı ilkeler, Halkımızın ulusal bağımsızlık ve halk demokrasisi ilkeleri oldu.

Berxwedan, bu ilkeler doğrultusunda dünyanın her tarafına dağıtılan Kürdistan yurtsever kitleleriyle bağ kurma ve onların mücadele sesi olmayı hedefledi. Kitlelerin ulusal kurtuluşçu eğitimi, Türk sömürgeci faşizminin ve arındaki güçlerle işbirlikçilerinin teşhirinde, ulusal kurtuluşçu örgütlenme ve mücadele sorunlarının çözümü ile ulusal-devrimci kültürümüzün özgürlük mücadelemizin bir parçası olarak ilerletilmesi çalışmalarında bir kılavuz olma

rolünü üstlendi.

Berxwedan, tümüyle yurtsever kitlelerin olanak ve desteklerine dayanmayı ilke almış ve bu temelde aldığı güçle başarılı üç yıl geçirmiş, bu üç yıl boyunca yurtsever okuyucularla en sıkı bağı kurmayı hedeflemiş, onların sesi olmuş, eleştirilerini gelişmesine yön veren öge olarak almıştır. Bu güçle Berxwedan, dünyanın çeşitli odaklarına dağıtılan yurtsever kitlelere ulaşmayı becermiş, onbin kadar tiraja ulaşmıştır.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin ortaya çıkardığı siyasal gerçekler Berxwedan'a yeni görevler yüklemiştir. Eylül 1987 ile Berxwedan 15 günde bir çıkmaya başlamıştır. Bu yenilik sadece gazete süresinin kısaltılması ile sınırlı kalmamış; haber, yorum, provokasyonların boş çıkarılması, dünyadaki siyasal gelişmelerin izlenmesi, teşhirler, yurtseverlerle diyalog, kültürel çalışma, dağıtım ağı vb. konularda da önemli bir gelişme içinde olunmuştur.

Çoğu Türkiye ve Kürdistan reformist ve sol basını 1988'e girerken ya dar bir çevre ile sınırlı, ilişkisiz bir aydın organına dönüşmüş, ya da yayı-

nına son vermek durumunda kalırken; Berxwedan, içerik, tiraj, etkinlik ve yaygınlığını güçlendirmenin onurunu taşımaktadır.

Berxwedan'ın gelişme çizgisi nettir. Fakat halen önemli sorunlarımız ve yetersizliklerimiz de bulunmaktadır. Bunların başlıcaları; ulusal kurtuluş gelişmelerinin yurtsever kitlelere en kısa sürede aktarılması, teşhirler, yurtseverlerle bağ ve dağıtım sorunlarıdır. Bu sorunlar, örgütsel olanaklarımızın ve okuyucu kitlemizin imkanlarının yeterlice değerlendirilememesinden kaynaklanmaktadır.

1988'e girerken, bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizin gelişim doğrultusuna uygunluk ve okuyucularımızın eleştirileri ölçüt alınarak, var olan eksiklikleri de en aza indirgenmesi hedeflenerek Berxwedan, kendisini her alanda daha da güçlendirecektir.

Berxwedan, 1988 programının çerçevesini şöyle belirlemiştir:

— Ulusal kurtuluş mücadelemizin siyasal, askeri ve örgütsel haberleri,

— Faşist Türk sömürgeciliğinin plan ve uygulamaları ile çıkmazının haber, araştırma

ve değerlendirmelerle teşhiri,

— Ulusal Kurtuluş Cephesinin örgütlenmesi ve mücadele sorunlarının pratik verileri ışığında değerlendirilmesi,

— Kitle eğitim sayfası; mücadele deneylerimizin yanısıra dünya devrim deneyleri incelenecektir,

— Araştırmalar; ülke tarihimiz, direnmeler, Türk sömürgeciliği, Türkiye sosyal-şovenizmi, milliyetçilik, emperyalizmin ülkemiz ve mücadelemize yönelik komploları vb. konuları kapsayacaktır,

— Kültür sayfası; ulusal-devrimci kültürümüzün güncel ile tarih birleştirilerek incelenecektir,

— Dünya basını, Türkiye basınında Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi izlenecek, yurtseverlere aktarılacaktır,

— Dış haberler, önem sırasına göre izlenerek aktarılacaktır,

— Teşhir sayfası; Kürt işbirlikçi-reformist güçler, Türkiye sosyal-şoven güçleri vd. lerinin ideolojik, politik teşhirleri yoğunlaştırılacaktır,

— Ulusal kurtuluş mücadelemizin ittifak anlayışı doğrultusunda başta Türkiye emekçilerinin olmak üzere bölge ve

dünya devrim mücadeleleri, haber ve değerlendirmelerine geniş yer verilecektir,

— Kahramanlık sayfası; Kürdistan ulusal kurtuluş şehitlerinin anılarına ve manevi öncülüklerine bağlılığın gereği olarak mücadeleleri incelenecektir,

— Adım adım ülkemiz, yaşam, direniş ve kültürel özellikleri ile tanıtıcı bölüm başlatılacaktır,

— Yurtsever ve dayanışmacı güçlerin yazı ve değerlendirmeleri yine Berxwedan'da temel bir yer işgal edeceklerdir.

Tüm yurtsever kitlemizden, devrimci, demokrat dayanışmacı güçlerden değerlendirme (makale, mektup, şiir, resim, karikatür, araştırma, kültür yazıları, siyasal-örgütsel eleştiriler, belge, röportaj), haber, dağıtım, abone sistemini geliştirme ve eleştirileriyle Berxwedan'ın çalışmalarına katılmalarını ve bu yönlü çalışmalarını daha da ilerletmelerini bekliyoruz.

1988 yılının halkımız için zafer haberleri ile dolu olacağı inancını taşıyoruz.

Berxwedan Yazı Kurulu

Faşist-sömürgeci rejimin zindanlardaki savaş esirleri üzerinde uyguladığı baskı ve işkence son dönemde giderek artmaktadır. Sekiz yıldır sistematik olarak devrimci tutukluları imha etmeyi amaçlayan işkence uygulamaları her geçen gün yoğunlaştırılmaktadır. Ağırlaşan kış ortamında savaş esirleri üzerindeki maddi ve manevi işkenceye bir de dondurucu soğuklar eklenmektedir. Çok sayıda cezaevinde ısıtıcı araçlar bulunmadığı gibi, cezaevlerine parka, battaniye gibi ısıtıcı eşyalar da kabul edilmemektedir. Yılbaşı nedeniyle açık görüş birçok cezaevinde engellenmiştir. İşkenceye karşı olma konusunda uluslararası taahhütlere imza atmasına rağmen

Zindanlardaki Baskı ve İşkence Sürekli Artıyor

faşist-sömürgeci rejimin başta Eskişehir, Diyarbakır olmak üzere çok sayıda cezaevinde yaptığı işkence uygulamaları eskiyi de geride bırakacak tarzda artmakta, savaş esirleri sürekli olarak zindandan zindana sürgün edilmektedirler. Bütün bunlar rejimin bakanının işkenceyi savunan tutumunun uygulanması, atılan imzaların ise yalanlanması, bir sahtekarlık örneği olarak ortaya çıkması olmaktadır.

1988'e girerken zindan direnişçilerinin öncüsü durumunda olan Diyarbakır'daki savaş esirleri üzerinde faşist-sömürgeci rejimin yeni tertip-

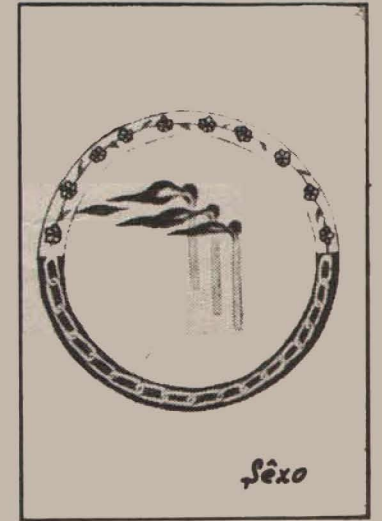
ler geliştirmekte olduğu gözlenmektedir. İçlerinde Muzaffer Ayata, Celalettin Delibaş gibi önder direnişçilerin de bulunduğu üç savaş esirinin Eskişehir, on savaş esirinin ise Aydın cezaevlerine sürüldüğü bildirilmektedir. Yedi yıldır uyguladığı her türlü vahşete rağmen direnişi kıramayan faşist-sömürgeci rejim, şimdi de sürgün yöntemiyle sonuç alabileceğini sanmaktadır.

Bilindiği gibi, Eskişehir zindanı direniş önderlerinin imha edilmesi amacıyla özel olarak hazırlanmış bir katliam yeridir. Özellikle PKK kadro ve savaşçıları parça

parça bu katliam ocağında toplanmaya çalışılmaktadır. 1987 yazında Adana'da tutulan savaş esirleri buraya nakledilmişler ve en vahşi imha uygulamalarına tabi tutulmuşlardır. Eskişehir zindanındaki savaş esirleri, 1987 boyunca binlerce tutuklunun katıldığı ve aylarca süren direnişin başlatıcısı ve öncüsü olmuşlardır. Ve Eskişehir zindanındaki direniş bugüne kadar kesintisiz devam etmiş, tek tip elbise bugüne kadar giyilmemiştir. Altı ayı aşkın süredir on'dan fazla tutuklu görüşe çıkarılmamakta, durumları hakkında bilgi alınmamaktadır.

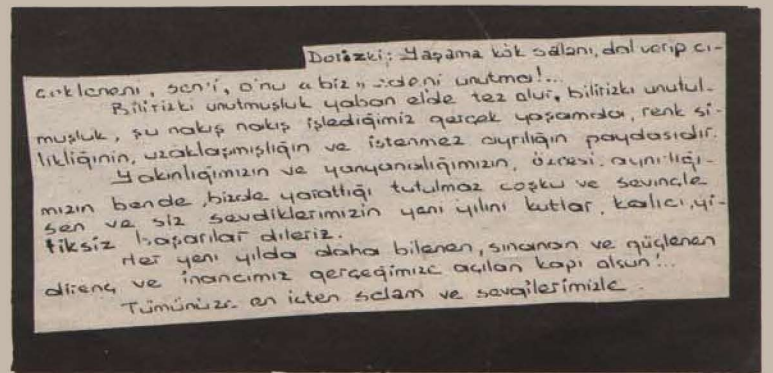
Bu uygulamalara karşı tutuklu yakınlarının ve ilerici çevrelerin savaş esirlerini destekleyen bir dizi eylemi gerçekleştirilmiştir. Son olarak onlarca tutuklu yakını 14 Ocak günü meclise yürümüş, artırılan işkence uygulamalarını ve görüş yasağını protesto etmiştir. 15 Ocak günü ise Kızılay'da İnsan Hakları Derneği ile tutuklu yakınları geniş bir protesto toplantısı düzenlemiştir.

Zindanlarda artan baskı ve işkence uygulamalarına karşı büyüyen huzursuzluğun her an geniş çaplı direniş eylemlerine dönüşebileceği, zindanların savaş esirlerinin direnişleriyle çalkanaacağı ifade edilmektedir. Bu koşullarda başka bir durumun olamayacağı da zaten açıktır. Bütün ilerici, yurtsever insanlar, faşist-sömürgeci rejime karşı savaş esirlerinin direnişiyle dayanışma içinde olmalı, insanlığın onuru haline gelmiş olan bu direnişleri her bakımdan ve hakıyla desteklemeye hazırlanmalıdır.

Diyarbakır Askeri Cezaevi, 35. Koğuş

Soldan sağa, ayaktakiler: Fuat Kav, Hüsnü Altun, Şamil Batmaz, Ali Aksoy, Faruk Altun
Oturandar: Beşir Göze, Mustafa Karasu, Hamil Yıldırım, Mustafa Gezgör

Savaş esirlerinden yeni yıl mesajı

HALKIMIZIN TARİHİNDE BİR ZAFER YILINI DAHA GERİDE BIRAKTIK

Baştarafı 1. sayfada

mana son derece önemli darbeler vurdu. Savaş bütün Kürdistan sathına yayıldı. Ülkemizin her alanında halkımızın kin, öfke ve bağımsızlık özlemini kusan ulusal kurtuluş silahlarımız patladı. Ulusal onurumuz bayrağımızı dağlarımızın doruklarında en görkemli bir şekilde dalgalandı.

Atılımımız Güçlü Başladı

PKK III. Kongre kararları temelinde yeni dönem direniş mücadelesi 1987 atılımı ile önemli bir mesafe katetti. Ocak-Şubat aylarında Mardin, Uludere, Ceylanpınar vb. alanlarda bir dizi gerilla eylemi gerçekleştirildi. Geliştirilen bu eylemler sonucu ulusal kurtuluş eylemliliğimiz sömürgecileri büyük bir korku içerisine sürükledi. Bu gelişmeler karşısında sömürgeciler yeni bir hava hareketi daha düzenlediler. Ama bu hareketin akibeti de öncekilerinden farklı olmadı. Büyük bir fiyaskoya dönüştü.

Sömürgecileri büyük bir panik içerisine sürükleyerek gelişen 1987 Atılımımız daha yılın ilk aylarında sömürgecilerin başlattığı saldırıları boşa çıkarttı. III. Kongre sonuçlarının kökleşmesini engellemeye çalışan sömürgecilerin oyunları da bu atılımımızla boşa çıkarıldı.

Türk Ordusunun Çıkmazı Arttı

1987 yılı Atılımımızın en önemli sonuçlarından biri Türk ordu efsanesiyle "kahraman mehmetçik" teranesinin iflas etmesidir. Türk ordusunun ARGK gerillaları karşısındaki çıkmazı açık bir şekilde ortaya çıktı. Bahar ve özellikle de yaz aylarında yoğunlaşan ulusal kurtuluş savaşımız gerçekliği karşısında sömürgecilerin bizzat kendileri bu çıkmazı teslim etmek zorunda kaldılar.

Yaz aylarında Türk ordu güçlerini de hedefleyen eylemler karşısında ordu bazı alanlara sıkışmak zorunda kaldı. Gece operasyonları kaldırılırken gündüz saat 2⁰⁰'den sonra birliklerin hareket ve sevkiyatı yasaklandı.

Sömürgeci basının sayfalarında "kahraman mehmetçik" in aciz durumu işlendi. Sayısız belge sunuldu. Köşe

yazarlarından valilere, üst düzey komutanlara varana kadar hepsi ordunun acz içine düşüşünü açıklamaya başladılar. ARGK gerillalarına düzenli ordu ile değil, ancak özel eğitilmiş birliklerle karşı konulabileceğini açıkladılar.

TC'nin tarihinde ilk defa Türk ordusu bu denli zorlandı. Ve yine ordunun çıkmaz ve zaafı ilk defa bu denli ortaya serildi. 1987 Ağustos ayı ile başgösteren genelkurmaylık bunalımı her ne kadar, hükümetle bazı generaller arasındaki çelişki ve ordunun 2000 yılına kadar genelkurmaylık kademelerini düzeltmesi olarak gösterildiyse de gerçek nedenin Türk genelkurmaylığının Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi karşısında yetersizliği olduğu açık olarak ortaya çıktı.

Olağanüstü Hal Yasası ile Kürdistan'a adeta ayrı bir hukuki statünün artık gizlenmeyerek tanınması, Genel Valilik ve Özel Jandarma Kolordusu vd. uygulamalar Türk ordusunun çıkmazının diğer somut göstergeleri oldu.

Milis-Çetecilik Can Çekişiyor

Türk sömürgeciliğinin aşiretçi-feodal egemenlere, geri toplumsal yapıya, lümpen-eşkiyalara dayanarak zorla geliştirmek istediği çetecilik ARGK'nin vurduğu darbelerle önemli oranda çökertildi. 1987 kışında Uludere, Mardin, Erzurum'da ve yaz aylarında Şemdinli, Şırnak, Çukurca, Diyarbakır'da onlarca çete grubu silahsızlandırıldı. Onlarca öldürüldü.

Bu aşamada toplumda da çeteciliğe karşı büyük direniş gelişti. Çoğu alanda çeteler silahlarını her şeyi göze alarak geri verdiler.

Çünkü çetecilik Türk devletinin en güçlü kozudur. Türk sömürgeciliği, egemenlik sistemi süresince hep Kürdistan'da işbirlikçi ve bunlara dayalı silahlı çeteler oluşturarak halkımızın ayaklanmalarını bastırabilmiştir. 15 Ağustos 1984'te atılımla genişleyen ulusal kurtuluş mücadelemize karşı düşmanın başvurduğu ve güvendiği temel araç çetecilik oldu. Sömürgeciler, çeteleri öne çıkararak toplumda kaos yaratmayı ve mücadeleyi durdurmayı hedeflediler. Savaş özelleştirme olarak da

adlandırılacak düşmanın bu tehlikeli planının boşa çıkarılması ve çeteciliğin dağıtılması Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin en önemli sorunlarından biri oldu. Çeteciliğin boşa çıkarılmasının diğer bir anlamı da Türk ordusunun çete perdesi olmadan ARGK'ye karşı duramayacağı gerçeğidir. Bu nedenle çeteciliğin çıkmazını ve dağılımını Türk ordusunun da çıkamaz ve yenilgisi olarak kabul etmek en doğrusudur.

Bu defa çetecilik maaş, silah serbestliği vb. yollarla özendirilmeye çalışıldı. Aynı zamanda Kürdistan iç karşıdevrim silahlı örgütlenmesi olarak geliştirilmek istenen çeteciliğin dağılma ile yüzyüze olması, ARGK'nin 1987'de vardığı en önemli sonuçlardan olmuştur.

Valiliği'nin kapsamına onbir il alındı. Türk burjuvazisinin de itiraf ettiği gibi, TC tarihinin hiçbir döneminde bu derece zor dönemi yaşamadı.

Bölge valiliği yanısıra bir de sayısı on bini bulan özel kolordu ve yine sayısı on bini aşan kontra birlikleri örgütlendirildi. Böylece iflas eden yöntemlerin yerine yenileri geçirildi.

Bölge valiliği ve özel kolordu uygulaması ile birlikte sürgünlere, stratejik köy oluşturma çabalarına da ağırlık verildi. Kitleler yoğun bir baskı altına alındılar. Bunun yanısıra sürdürülen demagojik propagandalarla gerçekler çarpıtılmaya çalışıldı. Pişmanlık yasası yeni kılıflara büründürülerek tekrar piyasaya sürüldü. Bütün bu uygulamalardan da çok açık bir

da boşa çıktı. Özel tim olarak da adlandırılan kontra birlikleri ARGK birlikleri ile içerisine girdikleri çatışmalarda ağır kayıp verdiler.

Bugün Türk sömürgeciliğinin elinde var olan çoğu iflas eden özel savaş yöntemlerini derinleştirmekten başka yol kalmamıştır.

Yeni Oyunlar da Tutmayacak

12 Eylül faşist rejimi, Avrupa ve ABD emperyalistlerin de açık desteği ile yeni bir oyun geliştirmeye çalışıyor. Daha çok Kürt halkına özerklik veya dil, kültür gibi hakların verilmesini savunan bu plana göre, silahlı direniş mücadelesine karşı böyle bir alternatif hazırlanıyor. Bu planın uygulanması için de şimdiden işbirlikçi-uşaklar biraraya getiriliyor.

TKP'den Kürt işbirlikçi reformist güçlerden, Nurettin Yılmaz gibi uşaklara varana kadar geniş bir kesim, bu yeni oyunun bir gereği olarak hazırlanıyor. Bu işbirlikçiler eliyle, Kürdistan'da yeni bir işbirlikçi kligin oluşturulmasına çalışılıyor. Bu planı da en başta rejimin has partisi ANAP yürütüyor. Bu amaçla işbirlikçileri kendi partisi çatısı altında topluyor.

ABD, Almanya gibi ülkeler bile, Türk devletinin "Kürtlere azınlık haklarını vermesi"nden bahsetmeye başladılar. Buradan da çok a-

Özel Savaş Taktikleri Boşa Çıktı

Türk ordu efsanesinin ve milis-çeteciliğin boşa çıkması üzerine faşist düşman özel savaş taktiklerine ağırlık verdi. 1920'lerden sonra uygulanan ve günümüz açısından bir geçerliliği kalmayan "Bölge Valiliği" uygulamasına geçildi. Aslında bu Kürdistan'ın itirafından başka bir anlama gelmemektedir. Daha önce uygulanan bölge müfettişlikleri daha az sayıda bir alana bakarken bu kez oluşturulan "Bölge

şekilde görüldüğü gibi, sömürgeciler boşa çıkan yöntemleri yeni uygulamalarla takviye edip yeniden uygulamaktalar. Milis-çetecilik vb. uygulamaların iflası açık olarak ortaya çıkmasına rağmen sömürgeciler yine de bunlardan medet bekliyorlar. Tabii bu durum sömürgeci faşist Türk yönetiminin yaşadığı çıkmazı belgelemektedir. Ulusal kurtuluş savaşımıza karşı bunlardan başka herhangi bir yöntem ellerinde kalmamıştır.

Kontra birliklerine ve özel kolorduya bağlanan umutlar

çık olarak, ortaya çıktığı gibi, silahlı direniş mücadelemize karşı, sömürgeciler ve efendileri emperyalistler yeni kompolar peşindeler.

1987 Yılıını Kazandık

1987 yılında sömürgeci faşist Türk devletinin yaşadığı büyük çöküşe karşı mücadelemiz, son derece önemli bir atılım gösterdi.

Ulusal kurtuluş savaşımız gerek ülke içinde ve gerekse ülke dışında önemli bir saygınlığa ulaştı. Düşmanın birçok komplosunun boşa çıkarıl-

ması, mücadelemizin daha hızlı bir atılım göstermesine yol açtı. Askeri başarıların yanı sıra, siyasal alanda da küçümsenmeyecek başarılar elde edildi.

Uluslararası alanda Avrupa konseyi, insan hakları kuruluşları başta olmak üzere birçok kuruluş Kürt halkının varlığını kabul ederek, sömürgeci uygulamaları kınayan kararlar aldılar. Uluslararası kamuoyu 1987 yılı içerisinde ulusal kurtuluş savaşımızın gerçekliğinin bilincine daha fazla ulaştı. Türk devletinin, ulusal kurtuluş savaşımızı, "terörizm" gibi gösterme çabaları sonuç vermedi. Uluslararası kamuoyu gerçek katliamının Türk egemen sınıfları olduğunu belgeleriyle açıkladı.

Uluslararası basın-yayın kuruluşları Kürdistan konusuna daha fazla yer ayırmaya başladılar. Birçok yazı ve programda Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşı ve onun öncüleri PKK-ERNK ve ARGK'ye genişçe yer verildi. Halkımız uluslararası alanda sesini en geniş kitlelere ulaştırdı.

Ülke içerisinde ARGK'nin yürüttüğü gerilla savaşı önemli oranda kökleşti. Kayıplarımız oldukça azalırken, gerilla birliklerimiz hem savaş gücü ve hem de sayısal güc

nemli bir kesiminin büyük yerleşim alanlarında ve şehirlerde toplanması planı da boşa çıkarıldı. Gerillalar birçok alanda denetim kurdukları gibi, şehir ve önemli kırsal bölgelere de sızmayı başardılar. Böylece gerilla savaşı yaygın bir çevreye yayıldı. Düşmanın bu savaşı tecrit etme çabaları da boşa çıktı.

1988, Yeni Zafer Yılı

1987'yi başarı ile ve büyük bir atılım göstererek kapatan ulusal kurtuluş savaşımız, 1988 yılını da bu temelde kazanmasını ve daha büyük zaferler elde etmesini bilecektir.

1988 yılı her bakımdan halkımızın ulusal kurtuluş savaşının güçlendiği, ordusal ve cephesel gelişmenin doruğa doğru çıktığı ve gelişimini hızla sürdürdüğü bir yıl olacaktır. Gerek ülke içinde ve gerekse ülke dışında mücadelemizin yoğun bir şekilde artan prestiji daha da güçlenecektir.

Yurtsever kitlelerin Cephe ve Ordu saflarına akışının devam edeceği 1988 yılı, şimdiden direniş tarihimize görkemli zaferlerle işlenmeye hazır bir yıl olma görünümünü kazanmış durumda. Yeni yıla,

Nusaybin'de 2 Ajan Öğretmen Ölümle Cezalandırıldı

Dağıçi ve Dibek köylerine giden ARGK'ye bağlı iki gerilla grubu, köylülerle toplantı düzenledi. Daha sonra öğretmen maskesi altında ajanlığı ve milisliği örgütlemeye çalışan, lojmanlarında telsiz bulundurarak ordu birliklerine köylüler ve ARGK hakkında istihbarat ulaştıran İsmet Baran ve İsmet Akdeniz adlı ajanlar yargılanarak kurşu-

na dizildiler.

Mardin'de, sömürgecilerin kırsal alanda öğretmenler, kadrolu imamlar vd. devlet memurları eliyle geliştirmek istediği istihbarat ağı ardarda gerçekleştirilen eylemlerle işlemez duruma sokulmuştur.

Ayrıca yine Dağıçi köyünde, düşmana ajanlık yapan öğretmenler vasıtasıyla silah olarak koruculuk yapan 4 kişi,

köylülerin onayıyla köy dışına çıkarılarak ölümle cezalandırıldı.

Kış aylarıyla ARGK, köy toplantıları ve savaşçı toplama ağırlık vermiş ve köylü gençlikten yoğun katılımlar devam etmektedir.

Sömürgeci ordunun 1987 boyunca sürdürdüğü kuşatma ve operasyonları boşa çıkmaktadır.

Metrelerce Kara Rağmen Dersim'de Devrimci Eylemler Devam Ediyor

Yaşanan ağır kış koşullarına rağmen Dersim'de faşist ordu sürülerine ve ajanlara karşı, devrimci direniş eylemlerinin kesintisiz devam ettiği bildiriliyor. Gerilla birliklerimizin köy toplantıları ve Dersim gençliğinin ARGK saflarına katılımı artarak sürüyor.

Gazetemize ulaşan haberlere göre, faşist-sömürgeci düşmanın bir ARGK birliğinin saflarına sızdırmaya çalıştığı bir ajan-milis çete, durumu açığa çıkarıldığı bir sırada kaçarak düşmana ulaşmış ve edindiği bilgileri düşmana aktarmıştır. Bu hainin verdiği bilgiler sonucunda faşist sömürgeci ordu sürüleriyle ARGK birliği arasında Aralık 1987 başlarında birkaç gün devam eden çarpışmalar meydana gelmiştir. Dersim'in Haydaran mıntıkasında meydana gelen bu çarpışmalarda hiçbir kayıp vermeyen ARGK birliği düşmana ağır kayıplar verdirilmiş, çok sayıda askeri

öldürmüş ve yaralamıştır. Düşmanın sefaletinin en çarpıcı bir örneği olan bu olay da, benzerleri gibi faşist-sömürgeci tarafından ısrarla gizlenmeye çalışılmıştır.

Olayı takiben ihbarcı-ajan güçleri teşhir amacıyla Aralık ayı boyunca ARGK birliği tarafından yaygın köy toplantıları düzenlenmiştir. Bir devrimci operasyon biçiminde yürütülen ve ihanetin yüzü somut örneklerle teşhir edilen bu toplantılar sırasında birçok genç ARGK saflarına katılmış ve kurtuluş savaşı içinde yerini almıştır. Dersim merkez ve Ovacık köylerinde en az on'a yakın gencin bu sırada gerilla birliklerine katılmış olduğu haberleri gelmektedir.

ARGK birliğinin operasyonu sadece bununla da sınırlı kalmamıştır. O, düşmana bilgi ulaştıran haini köy köy takip etmiş, sonuçta aralık ayının son haftası içinde Ovacık'ın bir köyünde kıstırmayı başararak, köylülerle yapılan

bir toplantıda yargıladıktan sonra kurşuna dizmiştir. Köylülerin ortak kararı ile gerçekleştirilen bu devrimci idam, halk içinde sevinçle karşılanırken, ihbarcı-ajan takımını korku içine sokmuş ve ARGK'nin devrimci gücünü ve engel tanımazlığını bir kez daha göstermiştir.

Alandaki diğer önemli bir gelişme de Partizan denilen fanatik mezhep grubunun yaşadığı dağılma ve içine düştüğü telaştır. ARGK'nin siyasal-askeri eylemleri, bu grubun aldatmaya çalıştığı tabanı etkilemiş ve ideolojik, örgütsel iflası yaşayan bu grubun tabanından ARGK saflarına katılımlar artmıştır.

Partizan bunu önlemek için, halka ve ARGK'ye karşı provokasyonları denemektedir. Ancak halk bu gücü tanımış ve artık kendilerine zarar vermelerini istememektedir. ARGK, gücü ve duyarlılığı ile provokasyonları boşa çıkarıyor.

Rejimin Yaşadığı Çıkmaz Gizlenemiyor ORDU YENİDEN UYARDI

"Cumhurbaşkanlığı" ve "protokol" sorunları geçtiğimiz hafta faşist-sömürgeci rejimin üst çevreleri arasında tartışılan birincil konu oldu. Önce cumhurbaşkanlığı sorunu, bunun seçimi ve süresi üzerine tartışmalar başladı. Bir anda sorun "protokol" meselesine dönüştü; ortaya eğlenceli, ama önemli siyasal içeriğe sahip tartışmalar çıktı. Hükümetten muhalefete kadar çeşitli çevreler kendi yerlerini gözden geçirmek, sözde seçimlerle kazandıkları yerleri elde etmek, yani güçlerini göstermek istediler. Kendilerince "sivil rejimi" geliştirmeye ve 12 Eylül'e düzen vermeye çalıştılar. Ama okunucu hemen orduya değdi ve tepedekiler bu girişimlere karşı uyarılarını bastılar, yapılanlardan rahatsız olduklarını belirten muhtarlarını faşist şefin ağzından ilan ettirdiler.

Yeni bir seçimden çıkan ve sözde istikrar kazanan rejim içinde, hem de seçimlerden bir ay gibi kısa bir süre sonra ortaya çıkan bu tartışmalar nedir? Daha seçimine yaklaşık iki yıl varken cumhurbaşkanlığı sorunu şimdiden gündeme neden gelmektedir? Rejim yeni bir cumhurbaşkanı

seçememe kaygısını mı yaşamaktadır? Yoksa o da mı erkene alınacaktır? "Protokol" adına yapılan tartışmaların gerçekte anlamı nedir?

Bütün bunlar aslında faşist-sömürgeci rejimin durumunu, yaşadığı ağır bunalımı ve istikrarsızlığı göstermektedir. "Sivil yönetim", "demokrasiye geçiş" gibi sahtekarlıkların açığa çıkması, yaşanan çıkmaz ve çözülüşün gizlenememesi olmaktadır. Faşist yönetim içinde ve çeşitli faşist klikler arasında süren mücadelenin ve artan çelişkinin boyutunu ortaya koymaktadır.

Yapılan erken seçim, faşist-sömürgeci rejime istikrar getirmek bir yana, kopuşmayı ve istikrarsızlığı daha da artırmıştır. Derinleşen bunalım ve yükselen devrimci direniş ortamında yaşanan tek gerçek rejimin çıkmazı ve çözülüşü olmaktadır. Böyle bir ortama herkes kendi çıkarınca müdahale etmek istemekte, fakat hepsi de korkak, ürkek ve isteksiz davranmaktadır. İster DYP, SHP gibi güçlerin iğneleyici ve kuyruk sallayıcı politikaları, isterse ANAP'ın her şeyi tutma çabaları olsun, bunların hepsi de rejimin gerçek sahibi olan ordu karşısın-

da birer figüran olmaktan öteye gidememektedir.

Son tartışmaların 1988 yılının önemli olaylara ve gelişmelere gebe olduğunu göstermiştir. 1989'da gündemeleşmesi gereken cumhurbaşkanlığı değişikliği ve bu temelde rejimin yeniden biçimlenmesi olayı bu yıl içinde gündemleştirilmek, erkene alınmak zorunda kalmıştır. Herkes hesap ve yatırımını buna göre yaparken, ordunun da bundan geri kalmadığı açıkça ortaya çıkmıştır. Belli ki, '87 ilkyazında sıkıyönetimden vazgeçmek ve perde arkası olmaya çalışmak bunun için yapılmıştır. Olayları, ordunun istemi dışında diğer güçlerin bir şey yapamayacağını, rejimin mantığının böyle olduğunu kanıtlamış, bunun için gerekirse yeni darbelerin gündeme gireceğini göstermiştir. Devrimci gelişme Türkiye'yi daha da çok Latin Amerikalaştıracağına benzemektedir. Bütün bunlar, rejimin istikrarsızlığının ve çözülüşünün bir kanıtı olmaktadır. Gelişen ve geri dönülmesi mümkün olmayan bu çözülüş, yaşayamaz hale gelen kitlelerin artan eylemleriyle daha da hızlandırılacak ve kaçınılmaz sonuna vardırılabilecektir.

olarak güçlendi. 31 Aralık'ta gerçekleştirilen Şırnak eylemi ile gerilla savaşımızın kökleştiği açık bir şekilde kanıtlandı.

Şehir alanlarında kitlelerin mücadelemize sempati ve desteği daha da artış gösterdi. Yurtdışında emekçi kitlelerin oluşturduğu Cephe birlikleri halkımızın siyasal örgütlülüğünün ifadesi oldu.

Sömürgeci faşist düşmanın, gerillayı şehir ve önemli kırsal alandan soyutlama taktiği işlemez kılındı. Mezra ve küçük yerleşim birimlerinin gerillaların denetimine terk edilmesi ve ordu gücünün ö-

binlerce kişilik düşman gücünü bozguna uğratarak girmeyi başaran ARGK gerillaları, bu başarıları bir parça özgür vatan toprağını kurtarma şiarını, bütün vatani düşmandan temizleme gibi yüce bir şiarla dönüştürerek devam ettireceklerdir. En son parça vatan toprağımızda düşman postallarının izi yokedilene kadar bu savaşını yükselterek sürdürecektir. İşte, bu savaşta 1988 yılı halkımızın lehine önemli gelişmelerle dolu bir yıl olacaktır. Zaferi müjdeleyen gerillanın sesi, şimdi daha da gür çıkıyor. Ve bu ses yükselmeye devam edecek...

Türk Faşizminin Komplosu, ERNK Fransa Temsilciliği'nin Paris'teki Basın Toplantısında Teşhir Edildi

6 Ocak'ta yapılan toplantıda, ERNK sözcüsü şu açıklamalarda bulundu:

"Paris'teki Alman diplomatının öldürülmesi ile sonuçlanan komployu, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı yürütülen özel savaşın bir parçası olarak değerlendiriyoruz. Çünkü, Türk devletinin tarihi siyasal komplo ve cinayetler tarihidir. 4 Ocak Paris komplosu ne ilk ne de son örnek olacaktır.

"... Faşist Türk rejimi, buna benzer birçok komplo ve provokasyonu tezgahlamakta-

dır. Paravan örgüt adları kullanılarak sözümona PKK'yi teşhirmeye çalışmaktadır. MİT ajanları eliyle bildiriler dağıtarak, provokasyonlar yaratmayı amaçlamaktadır.

"Çeşitli Avrupa devletleri, Türk devleti ile girdikleri ekonomik, siyasal ilişkiler sonucu MİT'in çalışmalarına kolaylıklar sağlamaktadırlar. 1987 yılı içinde Alman polislerinin uygulamaları ve Almanya'da yoğunlaşan MİT provokasyonları buna örneklerdir.

"Aynı şekilde Fransız yönetiminin, faşist Türk devle-

tinin politikalarına kolaylık sağlayan uygulamalarını tasvip etmiyoruz.

"... Türk sömürgeci-faşist devleti, savaş esirlerine ve sivil halka karşı sesizce katliamlar gerçekleştirmek için dünya kamuoyunun dikkatlerini dağıtmak istemektedir. Böylesi bir atmosferde işlediği komplo ve cinayetleri PKK ve ERNK'ye yükleyerek soykırımlara haklılık kazandırmak istemektedir. 4 Ocak komplosunun bir yönü de böyle değerlendirilmelidir."

Kurdistan Komite'nin Köln'deki Bilgilendirme Toplantısı

ZDF (Alman İkinci Kanal Televizyonu), RTL 1 plus TV, WDR (Batı Alman Radyosu), AFP (Fransız Basın Ajansı), Stuttgarter Zeitung ve Express (İsveç) gazetelerinin telefon sorularına geniş bilgiler verildi.

4 Ocak 1988 tarihinde Kurdistan Komite, Köln'de, birçok basın mensubu ve ZDF televizyon mu-

habirinin bulunduğu bir toplantı düzenledi. Toplantıda Kurdistan Komite temsilcileri, Paris'te öldürülen Alman diplomatı vesilesiyle TC'nin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı komplolarını açıkladı.

Toplantı ve konusu ZDF'in saat 21.45'teki Günün Haberleri programının ana konusu oldu.

Programda Kurdistan Komite'nin açıklamalarına geniş yer verildi. Ayrıca, ERNK'nin kitlesel gücünü örnekleyen görüntülere yer veren program, Kürt halkı üzerindeki Türk devlet teröründen de örnekler verdi ve Kürdistan halkının ulusal kurtuluş için savaştığını anlattı.

ERNK Avrupa Temsilciliğinin Bonn'daki Basın Toplantısı

11.1.1988 tarihinde Bonn basın merkezinde düzenlenen basın toplantısında, sömürgeci-faşist Türk devletinin PKK ve ERNK'ye karşı düzenlediği komplolar hakkında açıklamalar yapıldı.

Basın toplantısına, aralarında SDR-Bonn, DPA, RURA-Bonn, French TV, Antenne II., AP, AFP, Reuters, SWF, Hürriyet'in de bulunduğu 32 haber ajansı, televizyon ve gazete muhabiri katıldılar.

Toplantıda ERNK sözcüsü özetle şu açıklamalarda bulundu:

"Varlığını, halkımız üzerinde uyguladığı baskı, sömürü, işkence, katliam ve soykırımda bulan sömürgeci-faşist Türk devleti, MİT-CIA ortaklığıyla 4 Ocak 1988'de Paris'te bir Alman vatandaşı katlederek, mazlum halkımıza ve onun tek-

meşru temsilcileri olan PKK ve ERNK'ye karşı düzenlemeye çalıştıkları kompunun gerçek niteliği bugün açığa çıkmıştır.

Bununla, Papa ve Palme komplolarının da anlamı ortaya çıkmış, faşist-sömürgeci TC'nin komplocu ve terörist karakteri daha iyi görülmüştür.

Bu olay Türkiye-Fransa ilişkilerinin gelişmesinin sonucunda oluşan bir komplodur... Bugün, Fransa Dışişleri Bakanı, sözümona "uluslararası terörizme karşı önlemleri görüşmek üzere"; gerçekte ise uluslararası komplo ve terörün bir numaralı tertipçilerinden olan sömürgeci-faşist Türk devletine güç ve cesaret vermek üzere Türkiye'yi ziyaret etmektedir... Cephemiz ve halkımız, Türk faşizmiyle kurulan bu ilişkiyi, Fransız halkı ve

demokrasisi açısından ciddi bir leke olarak görür; halkımıza ve ulusal kurtuluş mücadelemize karşı düzenlenen bu çirkin tertibi şiddetle protesto ve teşhir eder."

ERNK sözcüsü, 1987 yılı içinde faşist Türk ordusunun kayıplarını da açıkladı ve, "Kürdistan halkı, ulusal kurtuluş mücadelesini yükselterek, 1988 yılı içinde de faşist-sömürgeci Türk devletini yenilgiye uğratmasını bilecektir" dedi.

Toplantıya katılan basın ve televizyon muhabirlerinin çeşitli soruları, ERNK sözcüsü tarafından cevaplandı. Bu arada, zor durumda kalan Türk basın muhabirleri, provokatif sorular sordular. Ancak, açıklamaların doğruluğu karşısında da, güdümlü basın olduklarını, rahatsızlıklarıyla gizleyemediler.

Fransız Yönetiminin Mücadelemize ve Halkımıza Yönelik Uygulamaları Eylemlerle Protesto Ediliyor

Kürdistanlı yurtseverlerin, Fransız yönetiminin Gabon'a sürgün ettiği 3 yurtseverin geri getirilmemesini işgal vb. eylemlerle protestoları devam etmektedir. Son olarak gerçekleştirilen eylemler şunlardır:

İşgal eylemini gerçekleştiren yurtseverlerle birlikte açlık grevinde bulunan yurtseverler 500 m'lik bir mesafeyi birlikte yürüyerek Fransız yönetiminin sürgün politikasını kınadılar ve Gabon'a gönderilen yurtseverlerin geri getirilmesini istediler. İçinde kadın ve çocukların da bulunduğu yürüyüş kortejinin, "Bijf Serok APO" ve Fransızca "Kürdistan'a Evet Gabon'a Hayır" sloganları, Fransız kamuoyunda büyük ilgi yarattı.

İçinde açlık grevinde olan yurtseverlerin ve kadın-çocukların da bulunduğu 55 kişilik bir grup tarafından Fransız radyoevi işgal edildi. Eylemi-

engellemek isteyen radyo görevlileri yurtseverlerin kararlılığı karşısında bu tutumlarından vazgeçmek zorunda kaldılar. Fransız polislerinin aşırı güç aktarımı ve görevlilerin engelleme çabalarına rağmen, gerçekleştirilen eylem amacına ulaşarak, yurtsever-

lerin hazırladıkları bildiri radyodan naklen yayınlandı. Yedi saat devam eden işgal eylemi, Fransız televizyonunun 2. ve 3. kanallarında yayınlandı ve yapılan açıklamaya geniş yer verildi.

Yaklaşık 60 dolayında yurtseverin katıldığı diğer eylem de Paris'te Adliye'nin önünde yapıldı. Fransız yönetiminin halkımıza ve mücadelemize yönelik mevcut politikasını teşhir eden ve kınayan pankartlarla gösteri yaparak slogan atan yurtseverleri dağıtmak isteyen polis, kitlelerin kararlı tavrı karşısında geri adım atmak zorunda kaldı. Son derece coşkulu gerçekleşen eylem, mahkeme heyetinin Adliye'den çıkışına kadar devam etti ve o zaman da Fransız yönetiminin sürgün ve sindirme politikası şiddetle protesto edildi.

Paris-ERNK taraftarları
24.12.1987

PKK, Bir Bildiri (9 Ocak 1988) ile Türk Devletinin Kompolarını Teşhir Etti

Şırnak ve çevresinde bir haftayı aşkın süredir kesintisiz silahlı çarpışma oluyor. PKK önderliğindeki ARGK birlikleri birçok faşist ordu birliğini dağıtmış ve saf dışı bırakmış bulunuyor. Türk faşizminin bir kurtarıcı gibi gösterdiği ve adını "süper" vali olarak ilan ettiği "özel kolordu" adındaki özel savaş ordusu, en üst komutanlarının muharebe meydanındaki yenilgisiyle uğradığı sonu açıkça ilan ediyor. Faşist Türk sömürgeciliği, yüzbinlerle sayılan ordu sürülerini harekete geçirmesine rağmen, Şırnak'ta başlattığı operasyonunun Mardin, Lice, Genç alanlarına, yani tüm Kürdistan'a yayılmak zorunda kaldığını açıklayarak, Kürdistan'ı saran devrimci gerilla savaş karşıtındaki çaresizliğini ve çıkmazını gösteriyor.

Kürdistan'da yeni ve büyük zaferlerin müjdecisi olan bu eylemler, ulusal kurtuluş hareketimizin yeni bir atılımı ve yükselişi olmaktadır. En ağır doğa koşullarına ve Türk faşizminin her türlü demagojisine karşı gerçekleşen bu büyük yükseliş, iç ve dış kamuoyunu derinden etkilemekte, halkımızı topyekün onurlu bir direniş içine çekmekte ve demokratik kamuoyunun ise büyük sempati ve saygısını kazanmaktadır.

Düşman güçlerden birinin kazanması diğerinin kaybetmesi demektir. Halkımızın bağımsızlık ve özgürlük hareketinin sağladığı bu büyük gelişmelerin faşist-sömürgeci düşmanı çaresiz bir çöküş içinde çırpındıracağı açıktır. Gerilemek bir yana her geçen gün daha da alevlenen ve büyüyen tüm Kürdistan'ı saran kutsal ulusal kurtuluş savaşımız karşısında, faşist Türk sömürgeciliğinin milyonluk ordusuyla, özel kolordusuyla, özel yönetimiyle çöküşe gittiği ve referandumun, erken seçimin, ihanet ile uşaklığın kendini yaşatacak bir kuvvet olamadığı ortadadır. Bundan da öteye, en çok güvendiği emperyalist dostları bile Türk faşizminin insanlık düşmanı politikalarını olduğu gibi onaylamamaktadır. İçinde yaşadığımız günlerin en yakıcı gelişmeleri olan bunlar, Türk faşizmini uluslararası alanda hızlı bir tecritin ve kendi içinde çaresiz yıkılışın içine sokmaktadır.

İşte böylesi bir anda, bu tür yakıcı gelişmelerin yaşandığı bir ortamda yeni komplolar gündeme gelmekte ve bunlarla halkımızın kutsal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi ve bunun öncü gücü lekelenmeye çalışılmaktadır. Ortalıkta MİT tertibi olduğu her şeyiyle belli olan bildiriler dolaştırılmakta ve Fransa'da öldürülen bir Alman vatandaşı bile bu amaca hizmet ettirilmek istenmektedir. Dünyada Türk faşizmi gibi bu denli sahtekar, provokatör, vahşi ve basit başka bir güç yoktur. O, sıkıştığında, çıkmaz içine düştüğünde en vahşi komplo ve katliamlara başvurmaktan, her türlü provokasyonla insanlığı katliama sürüklemekten çekinmeyen bir güçtür. Bu, onun varlık ve yaşam felsefesidir.

Geçmiş tarihiyle uyumluluk arzeden yedi yıllık 12 Eylül rejiminin yaptıklarını hatırlayalım. Bu rejim, henüz hazırlık döneminde, Türkiye ve Kürdistan'da gelişen devrimci mücadele karşısında sıkışınca ucu Abdi İpekçilerin katledilmesine kadar varan yüzlerce komploya başvurmaktan geri durmamıştır. Yani komplo, terör ve provokasyon ile doğmuştur. Yükselen direniş mücadelesi karşısında bu komplolarını dünyaya taşımaktan, devrimci hareketleri tecrit etmek ve 12 Eylül vahşetini haklı göstermek amacıyla Papa suikastı komplosunu düzenlemekten çekinmemiştir.

Şanlı 15 Ağustos silahlı direniş ve kökleşen devrimci savaş karşısında çaresiz kalınca, faşist Türk sömürgecilerinin, dış destekçileriyle birlikte uluslararası alanda Palme suikastı, Hamburg olayı gibi komploları tezgahladığı bugün herkesçe bilinmektedir.

Şimdi, geçmiş böyle olan bir gücün, halkımızın 1988'e büyük bir atılımla giriş karşısında yeni komplo ve provokasyonlara başvurması her zaman beklenebilecek bir durumdur. Zira, Türk egemen sınıfı ve onun faşist-sömürgeci yönetimi tarihinin en ağır darbelerinden birini yemekte ve en ağır çöküşü yaşamaktadır. İşte bu durumun verdiği canhavliyle yeni komplolar peşinde koşmaktadır. Bütünüyle MİT düzmececi olan "20 Aralık" tarihli ve "ERNK-Avrupa Temsilciliği" imzalı bildiri bunun başlangıcı olmakta ve faşist Türk sömürgeciliğinin suç ortaklarından da yararlanarak yeni komplolar tezgahlamaya çalıştığını göstermektedir.

Faşist-sömürgeci rejim, çözümünü ve çöküşünü bu yöntemlerle geciktirmek istemekte, böyle bir umuda sarılmaktadır. Zira başka çaresi kalmamış, her şeyiyle tükenmiştir. Dünyada bu tür işlerin bir numaralı ustası olan MİT-CIA ortaklığı her zaman işbaşındadır. Faşizmin ajanlığı haline gelen TKP ihaneti, faşist-sömürgeci rejimle sürekli flört içinde olan ilkel-milliyetçilik ve bunların uzantıları durumundaki "Sol-Birlik" vb. güçler, bu durumlarıyla faşist-sömürgeci rejimin elinde daha tehlikeli araçlar, oyuncaklar haline gelmişlerdir. Çeşitli emperyalist güçler, Türk faşizmiyle suç ortaklığı yapmakta, onun komplolarına ortam ve olanak sunmaktadırlar. Barbar Türk sömürgeciliğine her türlü özel savaş aracı vermekte, ekonomiden istihbarata kadar ilişkilerini sıkılaştırmakta, kendi yasalarını da çiğneyerek yurtsever insanlarımızın somut gerekçesiz evlerini basıp onları Gabon gibi yerlere sürgün etmektedirler.

Kürdistan yurtseverlerinin Atina'daki protesto eylemi

Yunanistan'da ERNK Taraftarı Yurtseverlerin Atina-Fransa Büyükelçiliği Önünde Açlık Grevi

16 Aralık'ta başlatılan ve iki gün devam eden açlık grevi büyük ilgi topladı. Yunan basını, açlık grevi ve amacına geniş yer verdi. Yurtseverler eylem yerinde pankart astılar ve bildiri dağıttılar. Bildiride amaçlarını şöyle açıkladılar:

Kardeş Yunanistan Halkına, Basına, Devrimci Demokratik Kamuoyuna, Tüm İlerici İnsanlığa!

Çeşitli haber ajanslarının dünyaya duyurduğu gibi, 7.12.1987 tarihinde Fransız yönetimi tüm insanlığa, uluslararası hukuk ve insan hakları kuruluşlarına parmak ısırtan, dehşete düşüren bir uygulamada bulundu. Ulusal çıkarlar ve güvenliğini tehlikeye düşürdüğü iddiasıyla üç Kürt yurtseverini ve ondört İranlı siyasi mülteciyi ani bir operasyonla yakalayıp, zorla uçaklara bindirerek Afrika'nın Gabon adlı ülkesine gönderdi.

Fransız yönetiminin dünyanın gözünün içine baka baka, açıkça yalan söyleyerek giriştiği bu uygulama, tamamıyla emperyalist-sömürgeci yapısının korsanlık geleneğinin bir ürünüdür ve temelde insanlık suçudur. Bu yönetim 20. yüzyılın sonlarında halen insanlığın bağımsızlık, özgürlük ve temel haklarını hiçe sayarak, yine evrensel değerler ve uluslararası kazanımlarını en keyfi biçimde rafa kaldırarak ülkesindeki mültecilere esir muamelesi yapan, köle tüccarlarına has, aşağılık bir ruhla hareket etmiştir.

Çok açık ki, Fransız yönetimi alçakça yalan söylemekte ve uydurduğu bu yalana faşist-Türk yönetimiyle, çeşitli emperyalist ve gerici odaklarla yaptığı gizli ve kirlenmiş anlaşmaları örtbas etmeye çalışmaktadır. Gabon'a sürgün edilen üç Kürt yurtseveri Ali Kaya, İsmail Kenan Ongan ve Mehmet Seyhan, sömürgeci-faşist Türk yönetiminin zulumünden kaçmış, yakınları ve kendileri zindanlara düşmüş, işkencelere maruz kalmış, Fransa'da yakınları ile birlik-

te emekleri ile yaşayan, kendi hallerinde mazlum ve sıradan Kürt yurtseverleridir. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin dostları ve taraftarlarıdır. Doğal olarak faşist Türk yönetimine karşı kin ve öfke duymaktadırlar. Kürt ve yurtsever olmaktan başka bir suçları yoktur. Fransa'da politik mülteci olarak bulunmaktadırlar.

Kürt yurtseverlerinin sürgünü ise sömürgeci-faşist Türk yönetiminin, Amerika ve Avrupa emperyalist odaklarıyla elele yürüttüğü, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketini ezme, yıpratma ve tecrit kampanyasının bir devamıdır. Bu üç yurtseverin sürgünü Türkiye Cumhuriyeti ile yapılan gizli bir anlaşma çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Emperyalist odakların kendi aralarında yaptıkları bir işbölümü çerçevesinde İsveç ve Almanya'dan sonra şimdi de Fransa, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı yeni bir provokasyon perdesi açmıştır. Bununla Ulusal Kurtuluş Hareketimizin öncü güçlerini tahrik ederek çeşitli eylemlere çekmeye, kendi platformunda savaşmaya zorlamaktadır. Yine Türkiye Cumhuriyeti'nin Kürdistan'da halkımıza uyguladığı sürgün ve mecburi iskan uygulamalarını Avrupa'da çeşitli güçler eliye uygulamaya sokarak halkımızı ve yurtsever kitlemizi korkutmayı, yıldırma ve PKK-ERNK-ARGK önderliğinden koparmayı hedeflemektedir.

Yunanistan-ERNK Taraftarları

Köln (Almanya) ve Amsterdam (Hollanda) Fransız Konsoloslukları Önünde Yurtseverlerin Protesto Eylemleri

Köln'de 20 civarında yurtsever, Fransız Konsolosluğunun önünde protesto eylemleri gerçekleştirdiler. Demokratik olan eylemi, Fransız Konsolosluk görevlilerinden ikisi silahlarını çekerek önlemek istediler. Diğer bir görevli de, Alman polisini çağırdı. Fransız güvenlik görevlileri ve konsolosluk yetkilileri, bu tutumları ile demokratik gösterilere ne denli tahammülsüz olduklarını gösterdiler.

Yurtseverlerin kararlı direnişi ve silahlı zorbalara üzerine yürümleri neticesinde,

konsolosluk yetkilileri çirkin tehditlerinden geri adım attılar. Fransız hükümetine iletilmek üzere kendilerine bir bildiri de verildi.

Amsterdam'daki gösteride yurtseverler pankart açtılar, sloganlar attılar. Bir bildiri de konsolosluk yetkililerine verdiler.

Yurtseverler, protesto eylemleri ve bildirilerinde üç hususu işlediler:

— Fransız hükümetinin 3 Kürdistanlı yurtseveri Gabon'a sürgüne göndermesi protesto edildi.

— Fransa Dışişleri Bakanı Barre'nin Türkiye'yi ziyareti, faşist-sömürgeci rejime kan vermek anlamına gelmektedir. İmzalanan Türk-Fransız askeri ihale anlaşmaları, doğrudan Kürdistan halkını ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini hedeflemektedir.

— Paris'te Alman elçilik görevlisinin öldürülmesi, Türk devletinin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'ne karşı bir komplosudur. Fransız yönetimi, bilinen gerçeği örtbas etmektedir.

ERNK Avrupa Temsilciliğinin Stockholm ve Brüksel'deki Basın Toplantısı

Basın toplantılarında konuşmacılar, Türk devletinin son komplosu ve bu kompunun asıl hedefinin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve öncü güçleri PKK ve ERNK olduğunu olgularla belgeleyip açıkladılar. Avrupa devletlerinden bazılarının Türk devletinin komplolarına destek verdiğinin, Fransa'nın 3 Kürdistanlı yurtseverini Gabon'a sürmesinin ve Fransız Dışişleri Ba-

kanının son Türkiye ziyareti-nin bu anlama geldiğinin belirtildiği toplantılarda sözcüler, Papa olayından Palme komplosuna kadar olan Türk devletinin komplo zincirini de sıraladılar.

Toplantıların sonucunda, basın ve demokratik güçler Türk devletinin komplolarına karşı uyarılarak, ERNK'nin bu tür kompoları boşa çıkararak, Türk devletine karşı ulusal bağımsızlık savaşını

yükselteceği vurgulandı ve ilerici, devrimci güçlere dayanışma çağrısı yapıldı.

Basın toplantılarında, Türk sömürgeciliğinin komploları ile ilgili bir basın bildirisi yayınlandı ve toplantıyı izleyen basın muhabirlerine birer dosya verildi.

Basın toplantılarını değişik ülke haber ajanlarına ait çok sayıda muhabir izledi.

Brüksel'de, Halkımız ve Mücadelemizle Dayanışma Gecesi Düzenledi

10 Aralık 1987 tarihinde Belçika'nın başkenti Brüksel'de yabancılara yönelik bir gece düzenlendi. Kürtlere ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine ilgi ve sempati duyan bir örgütün hazırladığı gece, yine aynı örgütün salonunda gerçekleştirildi.

30'un üzerinde yabancı katıldığı geceye, Hollanda folklor ekibi de davet edildi. İki dilde yapılan siyasi konuşma sonrasında yabancılara, çeşitli sorular yönelterek son gelişmeler hakkında bilgi istediler. Mücadelemizin gelişim düzeyi hakkında gerekli bilgilerin

verilmesiyle, düzenlenen gece, bir anlamda toplantıya dönüştü.

Gece çok canlı geçti. Gece-

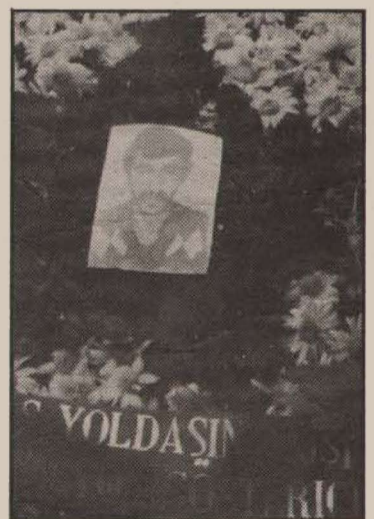
nin sonuna geldiğinde yabancılara, Kürdistanlı yurtseverlerle birlikte halay çekerek memnuniyetlerini belirttiler.

Halkımızın Yiğit Evladı Celal Yoldaş, Şehit Düşüşünün 3. Yılında Saygıyla Anıldı

Bundan 2 yıl önce 23 Aralık 1985 günü M. Nazif AKTAŞ (Celal) yoldaş, Kemalizin uşakları; TKP, HK, Partizan ile TKSP, Peşeng gibi Kürt ihanetçileri tarafından katledildi. Bu hain ve uşak gruplar, yoldaşımız şahsında Partimiz ve halkımıza kurşun sıktılar. Çünkü, Celal yoldaşın ihanet ve teslimiyete karşı gösterdiği kararlılık, Paris'teki yurtsever emekçilerimiz üzerinde güçlü etkisini göstererek düşmanımızın savaş tarzını net bir biçimde açığa çıkararak, saflarımızı daha da kenetlemişti.

Şehit düşüşünün 3. yıldönümünde genelde ülkemizde yükselen gerilla savaşımız, özelden Avrupa'daki ulusal kurtuluşçu çabılara daha da kitleselleşerek yoğunlaşmıştır. Anıya bağlı kalmanın en temel koşulu, zafere daha güçlü ve emin adımlarla yürümektir.

23.12.1987 tarihinde 30 dolayında ERNK taraftarı, üzerinde "M. Nazif AKTAŞ yoldaşın anısı mücadelemize yol gösteriyor" belgisi yazan ve ERNK bayrağı bulunan çelenk

ile birlikte M. Nazif AKTAŞ yoldaşın mezarına gittiler. Çelenk mezarın başına bırakıldıktan sonra bir dakikalık saygı duruşunda bulunuldu. Ve yurtseverler tarafından getirilen çiçekler mezarın üzerine konuldu. Ardından Celal yoldaşın anısına bağlılığın, sömürgecilere ve işbirlikçilerine

karşı yürütülen Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini yükseltmekten geçtiğini içeren kısa bir konuşma yapıldı. "Kahrolsun Teslimiyet, Yaşasın Direniş" sloganları atılarak anma sonuçlandı.

Yine aynı gün, Celal yoldaşın şehit düştüğü saat olan 18.30'da ve aynı yerde kadın ve çocukların da içinde bulunduğu yaklaşık 45 kişilik ERNK sempatanları bir gösteri düzenledi. Bir dakikalık saygı duruşundan sonra, taşınan meşaleler yakıldı. Kısa bir konuşmanın ardından bir şiir okundu. Sık sık "Bijl PKK", "İntikam... İntikam... İntikam..." sloganlarının atıldığı gösteri, meşalelerin Celal yoldaşın şehit düştüğü noktaya bırakılmasıyla sona erdi.

Ayrıca Celal yoldaşın anısına hazırlanan bildiri, Fransa genelinde dağıtılarak işbirlikçi, teslimiyetçi, reformist güçler teşhir edildi.

Celal Yoldaşın Anısı Yolumuzu Aydınlatmaya Devam Ediyor!

Paris-ERNK Sempatanları

Baştarafı 1. sayfada

dan "Türkiye Anadolu Ajansı"na telefon eden kimliği meçhul (!) biri, 'ERNK' adına diplomatın öldürülmesini üstlendi; bununla da kalmadı, aynı kişi, İzmir yakınlarında düşen Türk "Avrupa Hava Yolları Şirketi"nin kiraladığı Alman Condor uçağının düşme nedeninin sabotaj olduğunu, sabotajı kendilerinin yaptığını söyledi? Daha doğrusu, faşist Türk devletinin resmi bir parçası ve MİT yuvası olan Anadolu Ajansı, planın üçüncü halkası ve amaçlı telefon haberinin kaynağı oldu. Dördüncü adımı alışageldiği üzere Türk burjuva basını attı. "Hürriyet", "Tercüman" ve "Milliyet", verilen görevleri gereği, "ERNK Alman diplomatını vurdu" vb. sansasyon haberlerini baş sayfadan yanmı sayfa olarak verdiler.

Abdi İpekçi cinayetinden, Papa suikastine...

2 Şubat 1979 tarihinde Milliyet gazetesi başyazarı Abdi İpekçi, Ankara'da işadamlarının katıldığı bir tartışma toplantısından dönerken, İstanbul'da öldürüldü. Katil, M. Ali Ağca ve arkadaşlarıydı. M. Ali Ağca, faşist MHP'nin bir kadrosuydu. Aynı zamanda MİT mensubu bir kontr-gerillaydı. Yakalandı; yakalananlar yine MHP içindeki MİT mensupları oldular.

M. Ali Ağca, kapatıldığı Maltepe askeri cezaevinden yine kontr-gerilla tarafından kaçırıldı. Kaçırılanlar, resmi ordu mensuplarıydı. Ağca, ortaklarını güpegündüz İstanbul'da cezalandırdı. Türk MİT'i ileride başa bela olabilir temkinliğiyle fazlalıklarını ortadan kaldırıyordu.

—Yıl 1981. O zamana kadar M. Ali Ağca'nın cinayetleri ve nasıl eğitildiği gizli tutuluyordu. Papa'yı Ağca vurdu. Papa ölmedi. Komplö, Bulgar devletine yüklenmek istendi. Mutlak CIA ve MİT'in tezgahladığı komplonun bu yönü tutmadı. Ağca'nın suç ortakları da ortaya çıktı. Hepsisi MHP'li ve Türkesçilikleri ile içli dışlı kişilerdi.

Ağca'nın mahkemesi arapsaçına dönüştürüldü. 'Kocaman' emperyalizmin imkanları ve hukuk sistemi Ağca'yı çözmeye yetmedi. Komplonun asıl düzenleyicilerinin açığa çıkmasını önleyenler vardı. 'Adalet dağıtan' Papa II. Jean Paul bile, bu 'gizli' güce boyun eğdi. Vatikan ve İtalyan hukukundan güçlü, ancak ABD ve komplo örgütü CIA olabiliyordu.

MİT, CIA'nın bir kolu. Bunu herkes biliyor ve artık yadırgamıyor bile. Komplonun diğer bir bağlantısı, Bekir Çelenk. Namlı silah kaçakçısı, CIA-MİT ve Mafia'nın bir parçası. Bu şahıs önce yurtdışından getirildi. İntihar süsü verilerek, cezaevinde öldürüldü.

Ağca'nın diğer bir ortağı Samet Aslan. Tutuklandı ve Ağrı'da hapsedildi. Hapisteki Samet Aslan, önce, "Bazı açıklamalarda bulunacağım" dedi, ardından can güvenliği istedi. Türk devleti için artık yaşamaması gerekirdi. İntihar süsü verilerek, 1988 Ocak'ında öldürüldü.

Hedef Olof Palme

Sıra Olof Palme'deydi. Hedef ve komplonun döneminin özellikleri vardı. Olof Palme, ABD'nin uzay projesine karşı çıkıyordu. Yine Palme, ABD'nin saldırganlık ve silahlanma politikasına emperyalist-kapitalist sistemden en fazla karşı çıkandı. Bir öge daha vardı. İsveç silah tükelleri, İran ve başka ülkelere Bofors topları satıyordu. Bu

Terörist ve Komplocu Kim?**TC'nin Komplo Zincirinin Son Bir Örneği...**

son öge, hem ABD silah tükellerinin ve hem de ABD'nin Ortadoğu'daki siyasal-askeri çıkarlarına tersti.

Dönemin özelliği vardı. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, 15 Ağustos 1984'te sıçrama yapmış, Türk sömürgeci-faşist devletinin bütün planlarını altüst etmişti. Sadece, Türk faşist burjuvazisinin yüzüne geçirdiği 'sahte demokrasi maskesi' indirilmemiş, Türk faşist devletinin Ortadoğu'ya yönelik işgal ve yayılma planlarını boşa çıkaracak öge -Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi- karşısına dikilmişti.

Türk ordusu seferber edildi. Ordu, Kürdistan'a yayıldı. Kontr-gerilla birlikleri oluşturuldu. Çetecilik geliştirildi. Pasifikasyon ve göç ettirme politikası yaygınlaştırıldı. Pişmanlık Yasası ile ihanetler ve komplolar köriklendi. Türk radyo, basın ve televizyonu tek elden planlı yalan propaganda ve karalamaya koştu.

Sonuç, Türk devleti açısından fiyasko oldu. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, ulusal alanda kitlesel-askeri mevziler kazanırken, uluslararası alanda siyasal etkinlik kazandı. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK), Kürdistan halkının meşru temsilcisi olarak uluslararası alanda yasallaşma adımlarını atmaya başladı.

Olof Palme'yi öldürmek ve suçu PKK'ye yüklemek hem ABD'nin, hem de Türk devletinin hesabına geliyordu. 28 Şubat 1986'da Olof Palme öldürüldü. Hemen ardından Türk basını, emperyalist basın, "Palme'yi PKK öldürdü" propagandası geliştirdiler. CIA-MİT ve MOSSAD'ın en usta kaleşörleri ve yüksek tirajlı gazeteleri aylarca bunun için çalıştılar.

Komplonun diğer bir halkası da hazırda. CIA'nın at oynattığı SÄPO'nun polis şefi Holmer, PKK ve Kürdistan yurtseverlerine yöneldi. Sonuç fiyasko oldu. Asıl suçlular yine gizlendi. Ancak PKK ve Kürdistan halkı, zafer kazanarak aklandı. Alman dergisi "Der Spiegel" in ifadesiyle; "Kürtlere yönelik iddianın fiyaskosundan sonra, Holmer ile Zeime (savcı-bn) arasındaki amaçlı ittifak gürtürlü bir şekilde sona erdi. Holmer, Zeime için, "O sabotaj yapt", Zeime ise Homer için, "Bu adam gitmelidir" diyordu. Kısa bir süre sonra ikisi de gitti".

MİT-CIA-SÄPO işbirliği ve komplosu siyasal olarak boşa çıktı, ama ekonomik ürününü verdi. İstanbul metro ihalesi, İsveç-Göteborg firmasına verildi.

Türk Sömürgeci-Faşizmi Komplolama Devam Ediyor

Türk devleti, komploları, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ile savaşın temel bir yöntemi olarak ele alıyor. Çokça incelendiği gibi, devlet olarak Kürdistan'daki varlık ve uygulamaları ordu, çete ve kontr-gerillalar eliyle tümüyle terörist karakter kazanmıştır. Köy yakmaları, kitlesel sürgünler, toplu tutuklama, işkence ve uçak bombalamaları başka anlamı yoktur.

Türk devleti, Kürdistan Ulusal Kurtuluş mücadelesine karşı zorlandıkça ve çıkmaza girdikçe komplolara daha fazla sarıldı. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin içine ajan sızdırma ve komp-

lolar geliştirme en çok geliştirdiği yöntemlerden oldu. Başlamında kısmen sonuçlar elde etti ve tahribat yaptı. Ali Ozansoy örneği gibi. Ancak çoğunluğunda kendilerini ele verdiler. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin disiplini ve devrimci şiddeti, komplolara geçit vermedi.

Türk devletinin bir hedefi de Avrupa oldu. Bütün gücünü PKK'yi ve ERNK'yi terörist ilan etmeye harcadı. Bu amaç için emperyalist devletlerden destek ve istihbarat örgütlerinden işbirliği gördü.

Bunun örneği de 15 Ağustos 1986'da Faruk Bozkurt adlı yurtsever bir gencin etrafında PKK ve ERNK'ye örümek istenen komplo oldu. Amaç, Avrupa kamuoyunu daha Olof Palme olayı sıcakken Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı şartlandırmak ve PKK ile ERNK'yi terörist ilan ederek tecrit etmektir. Aynı gün Türk savaş uçakları Kürdistan'da (Uludere'de) köyleri bombaladı.

Bu komplo da başarısız oldu. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi 1986 ve 1987 Atılımı ile gelişmelerini yaşadı. Türk MİT'i bu gelişmeler karşısında boş durmadı. Almanya, Fransa vd. emperyalist ülkelerin başlıca şehirlerinde bu ülke istihbarat örgütlerinin işbirliği ile karargah kurdu. "Komkar", "Partizan" vd. değişik örgütler, paravan örgütleri ve ERNK adına bildiriler dağıtarak provokasyon ortamı yaratmayı hedefledi. Anadolu Ajansı, "Türk Anadolu Kadınlar Birliği", "Anadolu Basın Birliği" vd. isimler taşıyan ve Türk MİT'inin fonksiyonu örgütler, Türk burjuva basını provokasyon ve komplo ortamını oluşturmak için sistematik propaganda ve teşhir yazıları geliştirdiler.

Söz konusu bildiri ve broşürler, Alman devletinin bilgisi ve polis teşkilatının desteği ile dağıtılıyordu. Bu bağlantı belgelendi. Bunun bir ispatı, Federal Alman Parlamentosunda Kasım 1987 ayı içinde Wüpersahl ve Yeşiller Grubu'nun verdiği soru önergesi üzerine yapılan tartışma ve Alman hükümetinin 20 Kasım 1987'de yaptığı açıklamadır. (Berxwedan 15 Aralık 1987, Sayı 45, Sayfa 6)

Alman polisi 25 Temmuz 1987 ile bir aylık süren baskınlarla TC'nin çağrılarını uydurdu. Ardından Alman hükümeti ve savcılığının koğuşurma ve teşhir uygulamaları gelişti.

Türk faşizmine kan verenlerin bir diğer yöntemi, Fransız hükümeti oldu. İşbirliği Jacques Chirac hükümeti işbaşına gelince arttı. Fransız sermayesinin temsilcisi, cumhurbaşkanı adayı, mevcut hükümetin en insiyatifli elemanı, Dışişleri Bakanı Raymond Barre 1986 ve 1987 Haziran'ında iki defa Türkiye'yi ziyaret etti. Ardından Türk Başbakanı T. Özal, Paris'e gitti. Chirac ile görüştü. Bu görüşmelerde ihale güvencesi verildi. Tabii Fransız yönetimi de, TC'ye en önemli sorunu olan Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin durdurulması için işbirliği ve destek vaatetti.

İşbirliği ürün verdi. 11 Temmuz 1987'de Kürdistan yurtseverlerinin düzenlemek istediği yasal toplantı, polis zor kullandığı yöntemlerle yasaklandı. Barre'nin Ocak 1988'de Türkiye'yi ziyareti öncesinden Fran-

sız hükümeti işleri sağlam tutmak istedi. 1987 Aralık ayı içinde üç Kürdistan yurtseverini Gabon'a sürdü. Uluslararası çeşitli kuruluşların tepkilerine rağmen, Fransız hükümeti, ırkçı kararında diretti ve 11 Ocak 1988'de Fransız Başbakan'ı, yaptığı açıklamada gerekçesiz "sürgün" kararını değiştirmeyeceğini açıkladı. Çünkü 11 Ocak'ta Türk-Fransız görüşmeleri oluyor, Fransız firmaların havaalanları radar ihalesinin (Tomson şirketi) yansıra, pek çok yatırım ihalesini (askeri olanlar çoğunlukla) Fransız firmaların alıyordu.

Son Komploda Gizli Bir Yan Yok

TC yaptığı her açıklamada emperyalist destekçilerinden yakınıyor ve "terör"ün kendilerini de boğacağını tehdidini savuruyor. Kastettiği de Papa, Palme vd. komplolarıdır. Açıkça bu yönetimleri işbirliğine daha fazla zorlamak ve Batı kamuoyunu PKK ile ERNK'ye karşı koşullandırarak, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve öncü güçlerini tecrit etmeyi amaçlıyordu.

Komplonun zamanlaması da ilginçtir. PKK'nin ve ERNK'nin 1987 siyasal-örgütsel, askeri bilançosu ortadadır. Bazı Türk gazete yorumcuları "1987'yi, PKK yılı" olarak adlandırmışlardır. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi uluslararası platformlara yansımış, gerilla savaşı çığ gibi büyümüş, ERNK saygın kitlesel bir güç haline gelmiş, uluslararası önemli mevzilerde şimdiden yasallaşmıştır. Buna karşın TC'nin durumu kötüdür. Tutmayan çirkin bir demokrasi oyunu oynamaktadır. Türk ordusu aldığı darbelerin yaralarını saramamaktadır. Diğer yandan sömürgeci faşist ordu silahlanmanın doruğunu yaşamaktadır. Milislik tıkanmış, ulusal çelişkiler Kürdistan'ın çoğu alanında ayaklamlan gündeme getirmiştir. TC'nin 1988 çıkarması şimdiden boşa çıkmıştır. TC, TKP-TİP ve Kürt işbirlikçileri vasıtasıyla faşizmin yasallığı ve dar bir özerklikle Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin tasfiyesini amaçlamaktadır. Emperyalist destekçileri kongre ve basınlarında sorunu bu sınırlarında neredeyse programlaştırmışlardır.

Geriyeye PKK ve ERNK'yi durdurmak kalıyor. O zaman Paris'te Alman diplomatının öldürülmesinde, hatta Alman Condor uçağının düşürülmesinde (!) bir gizlilik sını kalmıyor. En çok TC'nin bu komploları yapma gerekçesi ve araçları var. Amaç, Avrupa kamuoyunu Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı şartlandırmak, emperyalist yönetimleri işbirliği ve saldırıya itmek ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin mutlak gelişimi karşısında 1988 yılı içinde gündeme getireceği katliamları meşrulaştırmak.

Suçludan Hesap Sorulmalıdır

Terörizm, haksızın eylemidir. Bir halkın ulusal varlığını koruması ve ulusal kurtuluş savaşı vermesi meşrudur. Kürdistan halkının savaşı bu kutsal meşrulukta.

Buna karşı Türk sömürgeciliği haksız barbar güçtür. Her eylemi haksız ve komplocu karakterdedir.

En üst kurum ve kişisine kadar kana, rüşvete, işkenceye, ahlaksızlığa bulaşmış, kendi insanı ve Kürdistan halkına karşı bir cinayet savaşı yürüten bir rejimin hiçbir eylemi meşru olamaz.

Komplocu ve katliamcı bir tarihin sahibi Türk faşist-sömürgeciliği, geleceğini de teröre ve katliamlara daha fazla bağlamıştır. TC, tarihin mahkûm ettiği ve insanlığın mahkûm etmesi gereken bir güçtür. Kürt ulusunun varlığını inkar eden ve özgürlük savaşını soykırımla boğmayı amaçlayan bir rejimin meşru bir yanı olamaz.

Bu nedenle, suçlulardan hesap sorulmalıdır.

Alman Halkı ve Demokratik Güçler TC'den Hesap Sormalıdır

Alman diplomatı, Türk ajanları vurdu. Türk ajanları, Alman yönetiminin destek ve olanaklarıyla, Alman kentlerinde cirit atmaktadır. Türk elçilikleri, komplo ve terör yuvasıdır. Türk basını, aşagılık karakteriyle, bu komploların bir istihbarat aracıdır. Alman halkı, olanaklarıyla işletilen bu çirkin oyunlara karşı durmalıdır. Bir diplomatın ölümüne gösterilen duyarlılık ve tepki doğaldır. Fakat aynı duyarlılık, Kürdistan halkına yapılanlar konusunda da gösterilmelidir. Çünkü, Türk devleti, her gün bir kişiyi değil, binlerce kişiyi öldürüyor, Kürt köylerini yakıyor, kitlesel olarak köylerinden, ülkelerinden kovuyor.

Bir halk, başka bir halkın hakları konusunda duyarlı olarak, özgürlüğünü koruyabilir. Halklar arasındaki dayanışma zorunludur.

TC'nin komplolarına karşı durulmalı, Avrupa emperyalist yönetimlerin bu komplolara ortak olması ve Kürt halkına karşı işledikleri suçlar mahkûm edilmelidir.

Halk Olarak Direnecek, Komploları Boşa Çıkaracağız

Ulusal bağımsızlığı için savaşan bir halk, komplo ve katliamlardan yılmaz. Kürt halkının gerçekliği budur. "Le Humanite" adlı Fransız gazetesinin belirttiği gibi, "Kürtlerin omuzlarını genişlet", her saldırıya dayanır. Fakat, artık hiçbir saldırıya karşılıksız bırakılmayacak kadar bilinçli, güçlü ve direnişçidir. Sadece, Türk sömürgeciliğinden gelen her darbeyi karşılıksız bırakmakla yetinmeyecek, Türk devletinin komplolarına zemin hazırlayan, destek olan, her fırsatta Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve öncü güçlerini töhmet altında bırakmaya çalışmış güçlere de karşı duracak, teşhir edecek, hiçbir saldırıdan yılmayacaktır.

Her halk gibi, bizim de haklarımız meşru ve kutsaldır. Diğer halklara saygılıyız. Ama biz de halk olarak saygı isteriz. Halkımızın siyasal temsilcisi ERNK'ye toz kondurtmayacağız. Birliğimiz ve direnişimiz, geleceğimiz için güvencemizdir.

TC'nin komploları ve emperyalist ülkelerin bu komplolara desteği kesilmeyecektir. Bunu biliyoruz. Aksini ileri sürmek, TC'nin ve emperyalizmin karakterine ve bilimine terstir. Halk olarak bu komploları karşı tahammülsüz olacak, boşa çıkaracak ve cevapsız bırakmayacağız.

Yurtseverler, devrimciler olarak ulusal bağımsızlığımız için siyasal birlik örgütümüz ERNK etrafında birleşecek, kenetlenecek, daha uyanık olacak, her komployu ezeceğiz.

Avrupa Basını TC'nin Komplosunu Yutmadı

● Le Monde, 5 Ocak 1988, Edwy Planel

"Kesin olmayan bir iz
"İlk araştırmalara göre evli ve iki çocuk babası olan Siegfried Wielspütz, gece yarısı evinden ayrılıp bir Alman vatandaşıyla randevulararak Paris'in en lüks semti olan Champs-Elisées Chanzelize'de bir lokantada yemek yediler. Yemekten sonra diplomat ve Alman arkadaşı evlerine gitmek üzere ayrıldılar. Diplomatın kaderi olan öldürülme nedeni henüz belirlenemedi. Pazartesi sabahı diplomatın arabası arandı. Öldürülen diplomatın cebinde bulunan bir zarfın içinde ERNK yazılı ve ERNK kaşesi basılı olan bir bildiri bulundu.

"Fransa polisi, yaptığı araştırmaları sonuçlandırmak için, PKK'ye yönelen şüpheli durumları kesin reddetti.

"Kurucusu Abdullah Öcalan'ın olduğu PKK, 1978'de kurulmuştu. Yine bu doğrultuda ERNK - Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi, Mart 1985'te kuruldu."

● Information, 5 Ocak 1988

AFP ve AP ajanslarına atfen son olaylara geniş bir haber-yorum getiren Danimarka gazetesi, Kürdistan Komitesi'nin Paris'teki açıklamalarından alıntılar yapmakta ve Kürdistanlı yurtseverlerin demokratik protesto eylemlerinden bazılarını sıralayarak, bu eylemlerin, "Batı Alman polislerinin Kürtlere yönelik baskınları ile Türkiye'deki insan haklarının çiğnenmesini protesto amacıyla taşıyordu" demektedir.

● Aktuel, 2 Ocak 1988

Aktuel gazetesi başta bir konuyu, "Türkiye'de Küçük Darbe" başlığı altında vermektedir. Gazete şunları yazmakta:

"Siirt (AFP): Yarı resmi Türkiye Anadolu Ajansının verdiği bir habere göre, Türkiye'nin doğu illerinden Siirt'te perşembe günü meydana gelen ve 4 saat süren bir çatışmada 3 asker öldü.

"Kürt gerillalarının 1984'te tekrar faaliyetlerine başlamalarından bu yana, aralarında Kürt asiller, polis, asker ve sivillerin bulunduğu 1000 kişi hayatını kaybetmiş bulunuyor. Türkiye'nin diğer bölgelerinin aksine, Kürtlerin yaşamakta olduğu 8 vilayet halen savaş hali hükümleri ile yönetilmektedir."

● Kölner Stadt Anzeiger, 5 Ocak 1988

"Kurdistan Komite'nin sözcüsü Hasan Arif, 31 yaşındaki konsolos memuru Siegfried Wielspütz'ün ölümü ile 'Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK)'nin herhangi bir ilişkisinin olmadığı açıklamasında bulundu. Bunun, daha çok Türk istihbarat örgütü MİT'in bir provokasyonu olduğunu söyledi..."

"Bu halk, dili ve kültürü için mücadele etmektedir.

"Türkiye'de baskı altında dırlar. 10 milyon Kürt çeşitli aşiret ve kabileler halinde Türkiye'nin güneydoğusunda, kuzey-batı İran'da, kuzey Irak'ta ve kuzey-doğu Suriye'de parçalanmış bir halde yaşamaktadır..."

"Ortadoğu'da, orta çağda Osmanlı ve Pers imparatorluklarına bağlı, oldukça bağımsız bir durumda yaşıyorlardı.

"Özellikle 20. asırda bilhassa da Türkiye ve Irak'ta bir Kürt devleti için, en azından kendi kaderlerini, yaşadıkları bölgede kendi ellerine almak için hareketler oluştu... Kürt dilinin ve kültürünün baskı altında olduğu Türkiye'de, özellikle marksist-leninist 'Kürdistan İşçi Partisi (PKK)' dikkatleri üzerine çekti. Bağımsız bir Kürdistan için Türk ordusuna karşı kanlı bir savaş yürütmektedir.

"Merkez örgüt rolünü gören ERNK, 1985 yılında kuruldu."

● Financial Times, 5 Ocak 1988

"ERNK'nin ismi, spekülatif bir şekilde, 1986'da öldürülen İsveç Başbakanı Olof Palme olayının polis soruşturmasına karıştırıldı.

"Türkiye'nin marksist-leninist Kürt İşçi Partisi'ni içine alan ve aynı zamanda Irak, İran, Suriye'deki Kürt gruplarının da temsilcisi ERNK, 1985 yılında kuruldu."

● The Independent, 5 Ocak 1988

"1984'te Kürtler Türkiye'nin doğusunda, Suriye ve Irak sınırını yakınlarında Ankara hükümetini kabule zorlamak için yeniden başkaldırdılar.

"Türkiye, doğu eyaletlerinde ordusunu güçlendirerek, gerillalara karşı 'sıcak takibat'la cevap verdi ve sıkça Kürt üslerini bombaladı."

● Liberation, 5 Ocak 1988

"Bugüne kadar cinayet masası uzmanları ciddi bir iz bulmadıklarını belirtmektedirler. Daha ilk gündü bu cinayeti bir Kürt örgütünün işlediği hipotezi ileri sürüldü. Diplomatın cebinde bir beyaz zarf içerisinde Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK) imzasını taşıyan bir bildiri bulunmaktaydı. Ama bu bildiri olayla ilgili hiçbir talep göstermiyor; sadece 'Federal Alman polisinin 27 Temmuz 1987'de Köln'de Kürtlerin evlerine yapılan baskınları ve alınan 700.000 DM'nin iadesini' açıklıyordu.

"Almanya Dışişleri Bakanlığı, 'Kürt örgütü ile Alman devleti arasında herhangi bir anlaşmazlığın kalmadığı' açıklamasını yapmıştı."

● Stuttgarter Zeitung, 5 Ocak

"Bonn'daki Dışişleri Bakanlığının görüşüne göre, Federal Almanya'daki mülteci Kürt gruplarının faaliyetleri ile konsolosluk memurunun katledilmesi olayı arasında bağ-

lantı kuracak herhangi bir işaret bulunmamaktadır."

● Frankfurter Allgemeine, 5 Ocak 1988

"Bonn Temkinli
"Bonn Dışişleri Bakanlığı, diplomatının ölümünün ardındaki nedenleri açıklamaktan kaçındı... Olayın politik nedenleri hakkındaki spekülasyonlar, konsolosluk memurunun cebinden çıkan bildiri etrafında oldu... Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Chrobord, bu yazının yeni olmadığını, elçiliğe birkaç hafta önce geldiğini ve bilindiğini, elde edilen kanıtlara göre, 'Bir mektuptan çok, bir bildiriye benzememektedir.' Bildirinin orjinal mi, yoksa kopya mı olduğunu bilmediğini belirtti.

"Chrobord, bu durumdan dolayı, katil hakkında olası bir neticeye varmayı tavsiye etmemektedir..."

● Süddeutsche Zeitung, 5-6 Ocak 1988

"Fransız polisi, Kürt izi üzerine araştırmasını pazartesi günü de sürdürdü. Ancak bu bir ihtimaldi, ve bildirinin bir delil olmadığını Paris de açıkladı.

"Bonn, spekülasyon yapı-

maması için ikaz ediyor.

"Hiçkimse Eyfel kulesi yakınında Seine üzerindeki yaya geçidinde, pazartesiye doğru, gecenin saat ikisinde Siegfried Wielspütz'ün ne yaptığını bilmiyor. O, kendisine dikkatle nişan alınarak göğsüne isabet eden bir tabanca kurşunu ile öldü... Katilleri onun o saatte orada ne yaptığını biliyorlardı."

● taz, 5 Ocak 1988

"Paris'te esrarengiz cinayet
"Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Jürgen Chrobord, bildiri den elçiliğin uzun süreden beri haberdar olduğunu söyledi. Paris'teki sürgün Kürtlerin bir sözcüsüne göre, ERNK hiçbir sorumluluğu kabul etmiyor. Paris-Kürdistan Komite sözcüsü Hasan Arif, Anadolu Ajansının Londra bürosunun 'ERNK üstlendi' haberini provokasyon olarak niteledi."

● The Guardian, 5 Ocak 1988

"Ulusal Kurtuluş Cephesi, Batı Alman memuru Siegfried Wielspütz'ün dün Paris'te katledilmesi hakkındaki tüm sorumlulukları reddetti.

"Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin bir açıklamasına göre, marksist grup, Batı Al-

man katledilmesiyle bağlantılarının olduğunu reddetti. Bunun, 'mutlaka Türk gizli teşkilatının Avrupa'daki işbirlikçi gruplarıyla birlikte yaptığını' iddia etti.

"Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK, saldırıyı 'bir provokasyon ve gizli anlaşma' olarak tanımlayarak, bunun Türkiye'nin dağlık Kürt bölgesini kurtarma mücadelelerini engelleyemeyeceğini söyledi. Diğer Kürt grupları İran, Irak, Sovyetler Birliği ve Suriye'de aktiftirler.

"10 senelik Kürdistan İşçi Partisi'nin bir dalı olan ERNK'den, bir kere de İsveç Başbakanı Olof Palme'nin 1986'da katledilmesi olayında şüphelenilmişti.

"Bay Siegfried Wielspütz, konsolosluğun vize bölümünde çalışıyordu. Memurun neden erken saatte bir arkadaşını bir yakın restoranta bırakarak elçiliğe gitmişti açık değildir.

"İçişleri Bakanlığından yetkililer, onun kurşunlanmadan önce bildiriye üstünde buldurdurmuş olabileceğini söyledi."

● Bild, 5 Ocak 1988

"Paris pasaport uzmanı öldürüldü"

"Siegfried Wielspütz (31) gece saat 2.00'de Paris'teki köprüde ne arıyordu?"

"Bu soru Alman konsolosluğunda Pasaport ve Vize Bölümü şefinin katillerinin bulunmasında belirleyicidir. Wielspütz kendisini bulan iki gence fısıldayarak, 'Beni vurdular' demiştir. Daha sonra ise bayılıp, kalbinden vurulduğu için ölmüştür. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi, bir telefona öldürme olayını üstlendi ve 16 kişinin öldüğü, İzmir seferini yapan Condor uçağının düşmesinde de sorumluluğu üstüne aldı.

"Polis, Wielspütz'ün katillerini aramada şu izleri takip ediyor.

"- Gece yarısında soygun, - Kişisel hesaplaşma, - Alman RAF örgütü ile birçok eylem yapan sol terör örgütü Action Direct (Doğrudan Eylem). Kısa zaman içinde bu örgütün yöneticisinin mahkemesi başlayacak. Bu vesile ile çeteler, 'Kızıl Hafta' ilan ettiler.

"- 'Kürt Kurtuluş Örgütü'nün' öldürmesi.

"Polis, Wielspütz'ün Kürtlerin Almanya'ya gitme istemlerini reddedip-etmediğini araştırıyor. Paltosunun cebinde Alman elçiliğine gönderilen bir zarf bulundu. Zarfta bulunan bildirideki talepte 'Kürt Parasını Geri Ver'" deniliyor. 700.000 DM'ye, 28 Temmuz 1987'de Kürt örgütlerinin evleri aranırken el konulmuştu. Fakat bu para kasım ayında geri verilmişti.

"Fransa'daki bir Kürt sözcüsü öldürmedeki 'sorumluluğu' reddetti. Ve Türk istihbarat örgütünü suçladı.

"Kürtler, bağımsız devletlerinin olması için savaşıyorlar. Geçen sene birkaç kere Paris'teki Alman bürolarını işgal ettiler.

The collage features several newspaper clippings. At the top left, a clipping from 'Information' (5/1-88) reports 'Kurdisk gruppe siger, den dræbte tysk diplomat og sprængte fly over Tyrkiet'. Below it, a clipping from 'Aktuel' (2 Ocak 1988) discusses the 'Türk diplomat dræbt i Paris'. To the right, a clipping from 'Stuttgarter Zeitung' (5 Ocak) mentions 'KURDERE TAGER ANSVAR FOR DIPLOMATMORD'. Other clippings include 'Le meurtre du diplomate allemand serait lié à sa vie privée' and 'L'assassinat d'un diplomate allemand à Paris... Les mobiles du crime ne sont toujours pas établis'. The clippings are arranged in a grid-like fashion, overlapping each other, and include various headlines and short paragraphs of text.

Baştarafı 1. sayfada

manevi alanda somut destekler vermek, bunu hemen sunup yükselen mücadeleye katkılarda bulunmak istiyor.

"Kürt" adı, gelişen mücadelenin PKK, ERNK ve ARGK önderliğinin şahsında bu alanda giderek daha çok yiğitlik, dürüstlük, TC'ye karşı çağdaş ve zafer getirecek bir kavga anlamına geliyor.

Aşağıda sıralayacağımız eylemlerde, bu gerçeklik daha iyi anlaşılacaktır:

— 8.7.1987'de Lavrion olaylarını konu alan bir basın toplantısı yapıldı. Yapılan açıklamalar basında önemli oranda yer aldı.

— 13.7.1987'de 50 dolayında davetlinin katıldığı "Yunanistanlı dostlarımızı Kürdistan'daki son gelişmeler üzerine bilgilendirme ve sohbet toplantısı" düzenlendi. Toplantıya ERNK-Avrupa Temsilciliği adına da katılım oldu. Bileşimi, işlediği konular ve yaratılan hava ile bu toplantı, Lavrion komplosunun boşa çıkarılmasını sağladı. Toplantıya Avukat Hüseyin Yıldırım, bir PASOK'lu (Pan-Helen Sosyalist Partisi) milletvekili, bir PASOK-MK üyesi ve dış ilişkiler sorumlusu, Yunanistan Barış Komitesi'nden bir üye, üniversite öğretim üyesi bir tarihçi, önde gelen avukatlar, FKBDK olgusu dahilinde, SVP temsilciliği katıldı. Toplantıda sözlü bilgilendirme yanında, şlayt ve video gösterimi yapılarak bildiri dağıtıldı.

— 20 Temmuz'da, Kıbrıs'ın Türk ordusu tarafından işgalini protesto yürüyüşüne ERNK, EDEK partisi tarafından davet edildi. Bu davet, ERNK Temsilciliği tarafından değerlendirilerek, yürüyüşe katıldı. ERNK Temsilciliği'nin basın açıklamaları, röportajları, çeşitli güçlerle tanışma ve görüşme toplantıları, halkta ve ilerici-devrimci kesimlerde büyük memnuluk yarattı. Bu gelişmeleri hassasiyetle izleyen faşist Türk sömürgecileri, kaba bir yalan uydurarak, derhal tehditler savurmaya başladılar. Bunun üzerine ERNK Temsilciliği, 24 Temmuz'da bir basın açıklaması ile TC'nin yalanlarını teşhir etti.

— Temmuz ve Ağustos 1987 boyunca basın açıklamaları ve toplantılarla Kürdistan'daki gelişmeler konusunda kamuoyu belli oranda aydınlatılmaya çalışıldı.

— 15 Ağustos Atılımının yıldönümü nedeniyle bir basın toplantısı yapıldı. Av. H. Yıldırım ve Yunanistan 'Kurdistan Komitesi' temsilcisinin katıldığı toplantıda yapılan açıklamalar basında belli bir yer aldı.

— Ağustos ayı sonu ve Eylül ayı başlarında alanda bulunan ERNK taraftarları, çeşitli sorunları kamuoyuna duyurmak amacı ile yoğun bir eylemliliğe yöneldiler.

— Lavrion kampında süren çatışmaların kamuoyunun dikkatini olumsuz bir biçimde bu suni sorun üzerinde tutmaması ve komploya alet olmamak için topluca kamp terk edildi. Siyasi mültecilik statüsü

Yunanistan Halkı Kürdistan Ulusal Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelesine Büyük Sempati Duyuyor

ERNK'Yİ DESTEKLEME KAMPANYASI DEVAM EDİYOR

süne uygun olarak ayrı bir yere yerleştirilmeyi sağlamak amacıyla Atina merkezine gidip 'Birleşmiş Milletler' yetkilileri ve Yunan Kamu Düzeni Bakanlığı'na başvurularında bulunuldu ve tekrar dönülmeyeceği bildirildi.

— SVP taraftarlarıyla birlikte Türkiye ve Kürdistan'da cezaevlerinde süren açık grevleriyle dayanışma amacıyla Af Örgütü'nde bir işgal eylemi yapıldı.

— Alman yönetiminin, Kürdistanlı emekçiler ve politik mülteciler üzerinde uyguladığı baskı, arama ve operasyonları protesto etmek, sözkonusu gerici yönetimin bu tutumunu kamuoyuna duyurup destek yaratmak için Lufthansa Hava Yolları Bürosu, yine ERNK taraftarlarınca işgal edildi.

— 12 Eylül askeri-faşist darbesinin yıldönümünde ERNK Yunanistan Temsilciliği bir bildiri yayınladı. Yunanca ve Türkçe yayınlanan bildiride, yedi yıllık gelişmeler değerlendirildi ve yükselen Kürdistan Ulusal Direniş Mücadelesi gerçekliği vurgulanarak, Kürdistan, Yunanistan ve Kıbrıs halklarının dayanışmasının önemine dikkat çekildi. Ayrıca, 12 Eylül'de ERNK taraftarlarının katıldığı bir yürüyüş düzenlendi.

ERNK'nin etkince desteklenmesi yönünde eğilimler, çeşitli güçler nezdinde ağırlık kazandı. Bu güçlerden biri olan Halkların Hakları ve Kurtuluşu İçin Mücadele Birliği, 28 Eylül 1987 günü bir basın konferansı ile birlikte, "Kürdistan halkı ve mücadelesini destekleme kampanyası" başlattı. Kampanyanın amacı PKK, ERNK ve ARGK önderliğinde süren Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketini siyasal ve maddi alanda, Yunanistan ve uluslararası planda daha etkin bir desteğe kavuşturmak olarak açıklandı. Kısa adı ENOSİ olan bu kuruluş, kampanyayı ERNK Avrupa ve Yunanistan Temsilcilikleri ve Kürdistan Komitesi ile yakın bir işbirliği içinde yürütmeye başladı. Bunlardan bazıları:

— 28 Eylül, Atina: Kampanyayı başlatan basın konferansına, çok sayıda basın, demokratik kuruluş ve parti temsilcisi katıldı. Av. Hüseyin Yıldırım, basın konferansına ENOSİ'nin davetlisi olarak konuşmacı sıfatıyla katıldı. Toplantıya katılan kuruluşlar ve temsilcileri şunlardır:

Sosyal-Demokrat Partisi Dış İlişkiler Komitesi'den Kodiso Sanyonidu Elpida, PASOK-MK Üyesi Yani Neu, Hıristiyan Demokrat Partisi Sekreteri ve MK üyesi Manolis Milyarakis, Yunan Televizyon Merkezi'nden Rubanis, İşçiler Sendikası Sekreteri ve aynı zamanda Güney Yunanistan Pontuslular Dernekleri Federasyonu Yönetim Kurulu Üyesi Xronis Amanatidis, İşçi Sendikaları Konfederasyonu Yönetim Kurulu Üyesi Aristidis

Xacisaritis, tarihçi Nikos Marangoz, Prof. Neokli Saris, Akdeniz Araştırma Kurumu adına Xristo Foroz Lazakis, Yunanistan Ziraat Dernekleri Birliği adına Zanetus Karemixas, Öğretim Üyeleri Sendikası adına Teofilos Sakalidis ve Xristos Yxales, Bağımsız Kadınlar Hareketi'nden Yuli Goyaki, Pontuslular Araştırma Merkezi'nden Yorgo Fotiadis, Su İşçileri Sendikası'ndan Dimitri Kirkos, tarihçi-yazar Periklis Rodakis, PASOK'tan Girit milletvekili Kosta Aslanis ve Evros vilayeti milletvekili Xaramlombos Stamatopulas, Peristeri Belediyesi adına Sakis Karulos, Kalitca Belediyesi ve Zografu Belediyesi adına Petas Andonis ve Kambuoglu Panayoti, Filipinler Ulusal Demokratik Cephesi-Yunanistan Temsilciliği adına Tom, Demokratika Logos gazetesi adına Rumeleti Katerina, Avriyani gazetesi adına Tanasis Lukupulos, Rizaspostis gazetesi adına Akritito, Elefteratipiya gazetesi adına Dina Vayena, Akropolis gazetesi adına Yanis Efistadiyu, Proti gazetesi adına Vaso Zervu.

Toplantıda ENOSİ adına PASOK-MK Üyesi Mixailis Xaralambidis ve Av. Hüseyin Yıldırım birer konuşma yaptılar.

15 Ekim 1987, Patra: Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin tanıtımı amacıyla yapılan bu toplantıya konuşmacı olarak Av. Hüseyin Yıldırım, Mixailis Xaralambidis ve tanınmış tarihçi Periklis Rodakisti katıldı. Açılış konuşmasını ise, ev sahibi göre-

viyle Patra Belediye Başkanı Andreas Karavollas yaptı. Toplantıya katılan kişi ve güçlerin bir kısmı şöyle:

PASOK Bölge Örgütü Sekreteri Andreas, Patra İşçi Merkezi temsilcileri, Devlet Memurları Federasyonu yetkilileri, PASKE temsilcileri, Ziraat Kooperatifleri Birliği yetkilileri vd. Ayrıca EDA Partisi Başkanı Manali Glezos, Patra toplantısına katılan tüm bu dayanışmacılara bir mesaj göndererek çalışmalarında ve mücadelede başarı dileğini bildirdi ve destek çağrısında bulundu.

16 Ekim 1987, Korintos: Konuşmacılar, Av. Hüseyin Yıldırım ve ENOSİ Korintos Sekreteri Dimitris Kalintiyotis. Burada da, yukarıda belirtilen nitelikte 100 kişi dolayında bir katılım oldu. Belediye Başkan Vekili, Ziraat Kooperatifleri Birliği yerel sorumlusu, Yunanistan Komünist Partisi (KKE) Bölge Sekreteri, 1940-44 Ulusal Direnişçileri Birliği temsilcileri ve PASOK Bölge Sekreteri katılanlar arasındaydı. Televizyon, bu toplantıyı II. kanaldan görüntülerle birlikte verdi.

17 Ekim, Kalogreza: Burada düzenlenen kültür gecesine sadece Yunanistan'da yaşayan Kürdistanlılardan 300 dolayında katılım oldu. Gecede kültür gösterilerini HUNERKOM folklor ekiplerinden biri ve ozanlar yaptılar. Bol yayın dağıtımı ve kaset satışlarının yapıldığı gecede, resim sergisi de vardı. Gece, tüm katılanlar üzerinde derin bir etki bıraktı.

19 Ekim, Selanik: Bu toplantıya da konuşmacı olarak Av. Hüseyin Yıldırım ile ENOSİ adına Mixailis Xaralambidis katıldı. Selanik yerel basını, televizyon, Avgi gazetesi muhabirleri toplantıyı izleyen basın mensuplarıydı. Toplantıda, ayrıca PASOK ve KKE (İç Komünist Partisi) sorumluları, Selanik İmrozlular ve İstanbullular Derneği Başkanı, Selanik İşçiler Merkezi ve yine Selanik Devlet Memurları Birliği'den bir profesör de hazır bulundular. Burada yaşayan Kürtler, toplantıya büyük ilgi gösterdi.

20 Ekim, Selanik: 19 Ekim'de yapılan basın toplantısında doğan ilgiyle Selanik radyosu, ERNK temsilcisi ile radyodan canlı yayın yapma isteminde bulundu. Kitle bu yayına büyük ilgi duydu ve yarım saat boyunca telefonlardan sorular sordular. 21 Ekim'de ise, sendikalar ve Kalamariya Belediyesi ile toplantı ve görüşmeler yapıldı. Tüm bu güçler destek vaadinde bulundular.

22 Ekim, Kilkis: Batı Trakya'da önemli bir kaza olan Kilkis'te açılış konuşmasını Belediye Başkanı yaptı. Ko-

nuşmacıların, sorulara da ayrıntılı cevaplar verdiği bu toplantıya 130 dolayında kişi katıldı. Katılanlar arasında PASOK Bölge Komitesi üyeleri, Ziraat Kooperatifleri Birliği yetkilileri, İnşaat İşçileri Sendikası ve Pontus Derneği temsilcileri vardı.

24 Ekim, Oristiyda (Karaağaç): Bu toplantıya da 150 kişi dolayında bir katılım oldu. Konuşmacılar Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini, faşist Türk sömürgeciliğinin tarihsel ve güncel gerçeklerini, halklara yönelik baskı ve katliamlarını ve buna karşı Kürdistan'da PKK, ERNK ve ARGK önderliğinde geliştirilen savaşı anlattılar.

25 Ekim, Aleksandrapolis (Dedeağaç): Burada toplantıya 300 dolayında katılım oldu. Toplantının açılış konuşmasını Belediye Başkan Vekili yaptı. Ardından ERNK ve ENOSİ temsilcileri konuştular.

9 Kasım, Drama: Toplantıya katılım 150 dolayında oldu. ERNK Yunanistan Temsilciliği'nin yanı sıra, ENOSİ adına da M. Xaralambidis konuşmacı olarak katıldılar. Açılış konuşmasını Drama Belediye Başkan Vekili yaptı. Drama Valisi, Pontuslular Derneği, İşçi Sendikaları sorumluları ve PASOK Bölge Sekreteri ile birçok üyesi toplantıya katıldılar.

13 Kasım, Selanik-Kalamariya: Katılım 60 dolayında oldu. ERNK Temsilciliği adına bir arkadaş ve ENOSİ adına M. Xaralambidis konuşmacı olarak katıldı. Katılanlar arasında Belediye yetkilileri, sendika temsilcileri, profesörler, doktorlar ve halktan kişiler vardı. Bu arada Kıbrıs EDEK Partisi gençlik sorumluları ile de görüşmeler yapılarak dayanışma istemi karşılıklı olarak dile getirildi.

Ekim ayı sonu ve Kasım ayı içerisinde yapılan diğer bazı çalışmalar ise şöyle:

Gerici Alman yönetiminin Kürdistanlı yurtseverlere baskı ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketine dayatmalarda bulunma ile Kürdistan Komitelerinin parasına el koyma olayını protesto kampanyasına alanımızda büyük ilgi ve önemli bir katılım gösterildi. Kampanyaya katılanlar, kartlarımızı imzalayıp telgraf ve telexle durumu protesto ettiler.

— 15.11.1987'de Yunanistan'da yaşayan Kıbrıslıların çeşitli parti temsilcileri, taraftarları ve demokratik kuruluşları, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilanıyla Kıbrıs'ın bağımsızlığına karşı düzenlenen Türk komplosunu protesto için Yunanistan Türk Elçiliği önünde geniş bir gösteri düzenlediler. Buna ERNK Yunanistan Temsilciliği ve Kürdistan Komitesi de davetliydi. ERNK Temsilciliği, Kıbrıs Öğrenciler Derneği'nin bir toplantısına da konuşmacı olarak katıldı.

Yurtseverlerin
Kaleminden
Kürdistan
Ulusal Kurtuluş Savaşı

10. Yılda Daha Aktif Bir Mücadeleye

PKK, 10. savaş yılına girerken Kürdistan ulusal bağımsızlık savaşı ile yurtsever Kürdistan halkını selamlıyorum.

Halkımızın onur kaynağı olan PKK zindanlarda, PKK dağlarda, PKK savaş naralarıyla düşmana kan kusturmakta, PKK tüm düşman saldırılarına rağmen Dersim'den Botan'a kadar uzanan devrim tarihimizi dünya devrim tarihleriyle birleştirmektedir.

10. savaş yılına girerken gururluyuz; yüzyıllardan beri ülkemizi zindana çeviren, üzerinde at koşuran, Kürdistan insanını köleleştiren sömürgeci barbarlığa karşı bugün halkımızın onuru olan PKK konuşuyor.

PKK'nin verdiği bu haklı savaşa, ne faşist Türk sömürgeciliği, ne emperyalist çevreler ve ne de kendini beş paraya satmış hain takımı engel olabilir. Çünkü, onların karşısında Mazlumların, Hayrilerin ve komutan Kemal PİR'lerin partisi PKK vardır.

Yurtsever Kürdistanlı emekçiler; PKK'nin 10. savaş yılına girerken, daha aktif bir şekilde mücadeleye sahip çıkmak, diğer yandan tüm düşman çevrelere inat olsun kararlılıkla Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine sahip çıkmakla görevlerimizi yerine getirmiş olacağız ve PKK'yi binlerce sefer yurtseverlik duygularımızla selamlayacağız.

Nürnberg'den Lokman

Berxwedan'ı Güçlendirelim

1987 yılını doldururken, Berxwedan'ın ulusal kurtuluş mücadelemizi halka götürmede önemli araç görevini yerine getirdiğini belirtmeyi gerekli görüyorum.

1987 yılı ortalarından itibaren 15 günde bir çıkması gelişmeleri daha yakından izlememizi doğurmuş, bizleri Berxwedan'ın düzenli okuyucusu ve dağıtıcısı haline getirmiştir.

Berxwedan'ın halkımızın ve mücadelesinin sesini yayması kadar bizlere de görev düştüğüne inanıyorum. 1988'de de okumadan dağıtımına kadar destekte bulunarak Berxwedan'ın görevini başarı ile yerine getirmesine destek olalım.

Devrimci selamlar
Başarılar dilerim

Emmerich'ten Lokman

"Binlerce İnsanı Bir Arada Görmek Çok Güzel Bir Olay"

Her şeyden önce, kızımın birlikte PKK'nin 10. Kuruluş Gecesine katılmamızı sağlayan Kürt arkadaşlara teşekkür ederim.

Yolculuktaki beraberlikten ve geceden çok memnun kaldık. Alkolsüz bir gece görmek çok olumluydu. Bizler, Danimarkalı olarak buna pek alışık değiliz. Ayrıca, her yaşta binlerce insanı birarada görmek, çok güzel bir olaydı.

Program, çok zengin ve geliştiriciydi. Gecenin sanatsal kalitesini değerlendirmekten uzak kalmak istiyorum. Çünkü, geçmiş yıllardakine kıyaslayacak bir temel bulamıyorum. Yani, geçen yıllara oranla kıyaslanacak fazla farklar yoktu.

Danimarkalı olarak Kürtlerin zengin kültürünü görünce, ekonomik refah pahasına her gün kendi kültürümüzün ne kadar fakirleştiğini kaçınılmaz olarak görüyoruz. Bence, kül-

tür mücadelesi özgürlük mücadelesinin doğal bir dalıdır da. Bu, belki biz Danimarkalılara bir hayli unuttuğumuz bir olguyu esaslıca öğretir.

Gelecek gecelere daha fazla Avrupalı insanların katılımını sağlamak çok olumlu ve yararlı olur. Çünkü, birçok insan çok olumsuz düşündüğü için değil, yabancı halklara karşı ilgisizlik, isteksizlik; bilinçsizliğinden dolayı, kendiliğinden gelmemekte ve mücadelenizin özgül konumunu anlamakta zorlanmaktadır.

Birçok etkinlikler aracılığıyla özgürlük mücadelesinin doğal bir parçası olarak kullanılan ve canlı tutulan güzel ve renkli bir kültürü iyice kavradık.

Her şey için çok teşekkür eder, haklı davanızda başarılar dileriz.

Camilla ve Karan Lisbeth
Danimarka

Yeni Yılınızı Kutlarız

Yeni bir savaş ve mücadele yılına girerken tüm ilerici dünya halkları arasında başımız daha dik ve göğsümüz daha kabarıktır. Bir anlamda bugünkü halk savaşımız, dünyada şu anki mücadelelerin en kutsalıdır. Çünkü çağın en barbar, talancı, soykırımcı gücüyle kıyasıya savaşıyoruz.

Bu mücadelede kendisine atfedilen rolü bizce yetkin olarak oynayan, halkımızın kitlesel sesi Berxwedan, bundan sonra da ilham aldığı kaynağa daha fazla ve geniş çalışmayla bu insanlık, namus, şeref ve haysiyet savaşında düşmanın suratına daha da güçlü şamar vurmasını bilecektir.

1988 yılına girerken Norveç ERNK çalışanları olarak bu yılın düşmanımıza hezimet ve acı son, ilerici insanlığa ve mazlum Kürdistan halkına zafere ve mutlu geleceği daha da güçlü kılacağını umar ve yeni yılınızı Apocu ruh ile kutlarız.

Norveç-ERNK Taraftarları

Onurumuz

Berxwedan'ın Yeni Yılını Kutlarız

Kaybolmayla yüzyüze olan Kürtlük kimliğimizi bize kazandıran partimiz PKK, cephemiz ERNK ve ordumuz ARGK önderliğinde verilen Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini bize ulaştıran Berxwedan'ı, 4. yılında devrimci coşkuyla kutlarız.

Biz Göteborglu ERNK taraftarları olarak Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine her türlü desteği vermeye hazırız. Ve ihanetin merkezi olarak bilinen İsveç'te Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin önündeki her türlü engeli yıkacağımıza ve ERNK bayrağını yükseklerde dalgalandıracağımıza söz veriyoruz.

— Biji PKK, ERNK, ARGK!

Göteborg-ERNK Taraftarları

Kendi Kaleminden İşbirlikçilerin İç Yüzleri

Günümüzde Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin varmış olduğu boyut karşısında şaşkına dönen barbar Türk sömürgeciliğinin uzantısı durumuna gelen işbirlikçi, sosyal-şoven gruplardan TKP/ML, Aralık 1987 tarihli "İşçi-Köylü Kurtuluşu" adlı dergisinde bir yazı çıktı. Yazıda, PKK'ye ne kadar düşman, Türk devletine ise ne kadar uşak olduğunu itiraf ediyor.

Bilinmektedir ki, halk önderi olduklarını söyleyen güçlerin çoğunluğu, 1980'de 12 Eylül darbesiyle davayı kurdun ağzına bırakır gibi, halkı faşizmin ağzına bırakıp Avrupa metropollerine çekildi. Devrim denen olguyu unutarak, lümpen-sarhoş konumlarıyla tam karşı-devrime hizmet eder duruma düştüler.

TKP/ML adlı sosyal-şoven güruhu çok iyi tanyozur. Bu gücünü, alçakça düzenlediği Basel karşı-devrimci komplosu da unutulmuş değil. Bu güç utanmazca "Yeni yeni Dersimler için ileri" sloganını atıyor. Dersim'de "Apoculara destek vermeyin, '38 Dersim katliamını yaşattırlar" vb. diyen bu kemalist, sosyal-şoven güç değil miydi? Hayır, kesinlikle Dersim'in ihanet kalesi yapılmasına müsaade etmeyeceğiz. M. Kemal de, 1938'de halkımızı Dersim'de katlettikten sonra yetim kalan çocukları kışla eğitimine alarak birer kemalist yapmak istedi. Siz de sol'dan onun uygulayıcıları ve takipçileri olabilirsiniz. Beyaz katliamlarla halkımızı imha etmek istiyorsunuz, ama kesinlikle yanılıyorsunuz. Çünkü halkımız uyanmış, dostu-düşmanını çok iyi tanyozur. Halkımız PKK-ERNK-ARGK gibi güçlü silahlara sahiptir ve bu üç güçlü silahla tüm kompo ve entrikaları boşa çıkaracaktır.

Basel'den Azad

BERXWEDAN'I İSTEKLE OKUYORUM

Öncelikle böylesi bir dergiye hizmet verdiğiniz için sizi kutlarım.

Açıktır ki, Berxwedan çıktığı günden gelişerek, zenginleşerek Kürdistanlı yurtseverlerin büyük bir istemle okudukları bir dergi haline gelmiştir.

Burada Berxwedan'ın içeriği, kitleleri ülkemizdeki savaş ile sürekli ilişkide tutma ve kararlılıkla ülkemizdeki şartları net olarak işleme rolü büyük önem taşımaktadır kanısındayım.

Şu bir gerçektir ki, Berxwedan'la birçok Kürdistanlı yurtsever, kapitalist düzen içerisinde ezilmekten kurtulmuş, kendi yurtseverlik görevlerini ve bunların gereğini sürekli hatırlamıştır.

İsveç alanında yaşayan bir Kürdistanlı olarak Berxwedan'ı sürekli istekle okumuş ve takip etmişimdir. Ülkemizi, halkımızı ve dünya devrimci-demokratik hareketini ilgilendiren güncel olaylara yer vermesi Berxwedan'ın bir diğer zengin özelliğidir.

Pısmam
Göteborg/İsveç

Her şey Kürdistan İçin

Ben bir ERNK taraftarı olarak 1979'lardan bu yana birçok seminer vb. toplantılara katıldım. Serxwebdın ve Berxwedan'ı sürekli takip ediyorum. Okuduğum konunun değerlendirmesini yapıyor ve sonuçlar çıkarmaya çalışıyorum. Yanlış ve doğruları kavramak için bu gereklidir. Halkımız bugüne kadar yabancı egemenlik altında yaşamaktan kurtulamamıştır. Şimdiye kadar Partimiz yoktu, öndersizdik. Ama bugün bizim için bayramdır. Çünkü Partimiz ve önderlerimiz var.

Bizim de bir devletimizin olmasını istiyorsak, namusumuzun düşman çizmeleri altında çiğnenmemesini istiyorsak; kadını, erkeği, ihtiyarı ve çocuğuyla görev başına koşmalıyız.

Bir yurtsever olarak çağrım şudur: Bağımsızlık mücadelemizi tüm gücümüzle destekleyelim. Çocuklarımıza hep anlatmalıyız, işyerimizde arkadaşlarımıza anlatmalıyız.

Düşmana af yok. Her an için ileri. Kürdistan için çalışan her Kürdistanlıya mücadelesinde başarılar dilerim.

Bonn'dan Doğan

"Kürt Halkı İçin Çalışmayanlara, Kan Akıtmayanlara Kürt Halkı Adına Konuşma Hakkını Kimse Vermedi ve Veremez"

Biz, 1800'lerde Kürdistan'dan sürgün edilerek Konya'ya yerleştirilen Kürtlerdeniz. Sürgün sırasında binlerce Kürt Toroslarda katledilmiş, geriye kalanlar ise değişik metropol kentlerine yerleştirilmiştir. Elbette, düşmanın amacı toplu olarak imha etmektir. Ancak bunu başaramayınca, Konya, Kırşehir, Ankara, Yozgat vb. alanlara yerleştirmiştir.

Fakat, düşmanın her türlü soykırım, sürgün, asimilasyon vb. uygulamalarına rağmen, halen Konya'da bulunan Kürtler, kendi ulusal özelliklerini olduğu gibi korumaktadırlar. Dil, kültür, gelenek, görenek gibi bir halkı canlı tutan, özünü yaşatan en önemli değerler yaşamakta, düşmanın hiçbir politikası da bunu önleyememektedir. Örneğin; Türkler askere giderken davul-zurna eşliğinde yolcu edilir. Ama bizde ise, adeta yas tutularak ağıtlar yakılır.

Kısaca, dört yanımız düşmanla -maddi ve manevi anlamda- çevrili olduğu halde bizim düşmanla hiçbir ilişkimiz olmamış ve etkilenme oranı son derece zayıf kalmıştır. Öyle inanıyorum ki, bundan sonra da Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin de etkisiyle aynı yapı daha da gelişip güçlenerek kendi özüne daha bilinçli bir şekilde sahip çıkacak ve düşmana kesinlikle alet olmayacak; buna karşın bağımsızlık ve özgürlük

savaşımızda yerini alacaktır.

Mevcut gerçeklik bu iken, bazı teslimiyetçi-ihanetçi örgüt ve kişiler, utanmadan tersini iddia edebilmekte ve İsveç sokaklarında borazan gibi ötmektedirler. Örneğin; 1984'te kendini bilmez birisi İsveç başına verdiği demeçte Konya'daki Kürtler için, "Ne Türk, ne de Kürttürler" diyebilmiştir. Bu ucube yaratığın Konya gibi dört yanı Türklerle çevrili bir ortamda bulunması halinde neler yapabileceğini düşünmeye bile gerek yoktur. Çünkü, şimdiki durumundan şunu çıkarmak çok kolaydır: Herhalde olsa olsa efendilerine olan köleliğini daha çok geliştirir, onun bir dediğini iki etmez ve resmi bir ajanı olup çıkardı.

O nedenledir ki, bugün halkımız hakkında ileri geri konuşma hakkını kendinde gören bu baylara, biraz gerçeğe dönmeleri ve en azından desteklemiyorlarsa bile seslerini kesmeleri gerektiğini söylüyoruz. Ki, Partimiz önderliğinde gelişen, ERNK ve ARGK ile cephe ve ordusuna kavuşan Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve halkı, gelinen noktada tüm dünya ilerici insanlığı tarafından kabul görür, desteklenir olmuştur. Tüm dünya, Kürdistan'ı ve Kürt halkını konuşmaktadır. Bunu sağlayan Partimiz, Cephemiz ve Ordumuzdur. Bunun dışında kalanlara konuşma hakkı yok.

— Kahrolsun Teslimiyet, Yaşasın Direniş!
— Biji PKK, ERNK, ARGK!

Stockholm'den Keko

“Kim silah alırsa köyümüzün yüzkarasıdır...”

Sömürgeci zulümden dolayı ülkesini terkederek Almanya'ya gelip iltica talebinde bulunan ve halen tanık olduğu olayların sıcaklığını yaşayan Kürdistanlı bir yurtseverle BERXWEDAN muhabirinin yaptığı röportajı yayınlıyoruz.

■ Kürdistan'dan henüz gel-diniz. Halkın genel yaşamını kısaca nasıl değerlendiriyor-sunuz?

AZA: Zam üstüne zam gel-mekte. Halk açlık, sefalet için-dedir. Bu açlığa sadece biz Kürtler değil, Türkler de da-yanamamakta. Hatta halk, "Bu rejim yaşamını sürdür-dükçe, bu açlık da böyle sürer. Onun için bu rejim yıkılmalı" diyor. Bu bunalım yüzünden birçok aile dağılmakta, bo-şanmalar, intiharlar vb. olay-lar çoğalmaktadır.

■ Sizin tanık olduğunuz baskı-lar, yani düşmanın halk üye-rindeki uygulamaları ne dü-zeydedir?

AZA: "Devrimcilere ye-mek veriyorsunuz, barındırı-yorsunuz, yol gösteriyorsu-nuz" diye her gün köyümüz operasyonlara tanık oluyordu. Halkı köy meydanlarına top-layıp tespit ettikleri insanları beraber alıp götürüyorlardı. Köy meydanında işkence yap-mıyorlardı. Çünkü halk karşı koyar korkusu vardı kendile-rinde. Onun için karakola gö-türüp orada işkence yapıyor-

lardı. Üsteğmenler, hemen her gün köylerde ajite çeker-ler: "Köylüler, devletinize iha-net etmeyin, eşkıyalara yar-dım etmeyin, onları gördü-ğünüz yerde öldürün. Size ha-pis cezası yok" diyorlardı.

■ Halkın devrimcilere yakla-şımı nasıl?

AZA: Halkta oluşan kanıya göre, bu acıların hesabını Türk devleti, eninde sonunda fazla-sıyla ödeyecektir. Türk dev-leti yaralı bir kuduz köpek olmuş, ne yapsa da onun yara-sı iyileşmez. Er veya geç ölecektir. Hele şu eylemler var ya, arkadaşların yaptığı eylemler bizler için bir bay-ramdır. Eylemler oldu mu ne kadar işkence görsek de val-lahi umurumuzda bile değil-dir. Vallahi devrimciler hangi kapıyı çalıp ne isterlerse köyl-ülere veriyor. Hatta bizim köy-de bir operasyon esnasında, kadınlarımız arkadaşlara ye-mek götürdüler. Düşmanın bilmediği birçok gizli yöntem-le arkadaşlarla ilişki kuru-yoruz. Düşman bunu bilmiyor. Bu yöntemleri yazmamanız şartıyla size anlatacağım.

(Biz de, AZA amcanın iste-

ğinin gereği olarak söyle-diklerini yazmıyoruz.)

■ Devletin, her gün vurdum, yakaladım vb. propaganda-larını halk nasıl karşılıyor, inaniyor mu?

AZA: Tövbe. Hiç kimse inanmıyor. Bizim bildiğimiz Apocular sağ olarak hiç ama hiç ele geçmezler. Ancak ölü olarak onları ele geçirebilir-ler. Ha hatırlamışken söyle-yim: Komşu köyün çobanları-na, 3 hafta önce "Siz sakalınızı uzatacaksınız, yoksa sizi öldü-rürüz" tehditiyle sakal uzat-mışlar. 3 hafta sonra bir araya getirilen çobanlara elbiseler giydiriliyor, ellerine de silah verip gazeteciler vasıtasıyla uygun poz verdirip resimlerini çekerek yayınlıyorlar. Gazete haberi şöyle vermişti: "15 Apocu yakalandı... Silahlarıyla birlikte teslim oldular" diye büyük büyük yazmışlardı. Ço-banlar da biz de resimleri tanıdık.

■ Biliyorsunuz özel timler, devrimcilerin kılığına girip halka karşı çeşitli adı uygula-malara başvuruyorlar. Halkın buna karşı tepkisi nasıl, dev-rimcilere olan güvenini sar-sıyor mu?

AZA: Kontraları mı kaste-diyorsunuz? Yok yok onları çok iyi tanıyoruz. İsterse bin renge bürünsünler, biz tanı-madığımız kişilere sır ver-miyoruz. Bu konuda arkadaş-

lar da bizi uyardılar. Bu na-mussuz kontralar bazen ço-cuklarımızı kandırarak yarar-lanıyorlar.

■ Köy korucularının yaşadığı durum hakkında ne söyleyebi-lirsiniz?

AZA: Bunların hallerine gülesim geliyor. İlk başta bu işe ilgi çoktu. Ama bu zavallı-lar sonlarını düşünemediler. Mesela bizim köye de bu uygu-lamayı dayattılar. Ama hiçbi-rimiz koruculuğu kabul etme-dik. Bir akşam kendi aramız-da toplanarak tüm köylüler olarak şu kesin kararı aldık: Hiç kimse cahş olmayacak, kim silah alırsa köyümüzün yüzkarasıdır... Bana göre ko-roculuk tükenmiştir. Viranşe-hirli ajan Casım var ya, o ölümle cezalandırıldığında halkın sevincini görecektin.

■ Peki, Türk askerlerinin ya-şadığı bunalıma ilişkin ne an-latabilirsiniz?

AZA: Evet anlatayım... Bir örnek vermek yeterli olacak herhalde: Bir gün otobüsle bir yolculuk yaptım. Önümdeki koltukta asker elbiseli biri oturuyordu. Belki de inan-mazsın... Bu asker kendi ken-dine sayıklayıp ağlıyordu: "Anam beni doğuramaz olay-dın. Geri dönemem, öldürül-ler, sağ bırakmazlar... Anası-nı s...ğim çavuş..." Herkes gibi benim de dikkatimi çekti-ğinden yanına gidip oturdum.

Otobüsteki herkes, "Ne oldu kardeşim, hasta mısın? Bir ölünüz mü var?" diye sor-dular. O da, "Yok yok öyle bir şey yok... İznim bitti de tekrar Suriye sınırına gideceğim..." dedi. Ben de mahsustan, "Kim seni öldürecek, düşman sahibi misin?" diye sorunca, "Yok kardeşim ne düşmanı, dinini s...ğim bu askerliğin. Apocu-lar beni öldürürler. Vallahi onlara düşman değilim. Ben Ankaralıyım, bana ne. İsterse bin devlet kursun Kürtler. Val-lahi karşı değilim..." O anla-tırken, içimde bayram edi-yordum ve arkadaşlara daha fazla güveniyordum. İnançım da daha pekişiyordu.

■ Avrupa'yı kurtuluş olarak gördüğünüz için mi geldiniz ya da bir kurtuluş alanı ola-bilir mi?

AZA: Yok yok... burası bize vatan olur mu hiç. Ben şahsen pişmanım, başka çarem yoktu.

■ Son olarak gazetemiz kana-lyla halkımıza iletmek iste-diğiniz bir şey var mı?

AZA: Birlik, birlik... Birli-ğimizi pekiştirmeliyiz. Önde-rimizin yolunda yürümeliyiz. Kültürümüzü, örf-adetlerimi-zi, geleneklerimizi koruma-lıyız. Benim diyeceğim şu: Kutsal toprağımızı düşman-dan temizlemek için herkes gücüne göre çalışmalıdır. İn-sanlık için, birlik için çalışana uzun ömürler dilerim.

10. YIL GECESİ COŞKUMU ARTTIRDI

Bu yıl Almanya'da düzen-lenen PKK'nin 10. yıldönü-münün kutlanması için hazırlanan geceye ilk defa katılma olanağı bulabildim. Geceyi büyük bir haz ve istekle sonu-na kadar izledim ve şahit olduğum gecenin bütün aktivi-teleri için şoke oldum. Şimdiye kadar bir PKK sempatisini olarak yayınları büyük bir hazla takip eder ve -gerçeği yansıtmak gerekirse- olay-ların biraz abartılmış olarak yazıldığını düşünürdüm. Fakat geceyi pratikte izledikten sonra olaylara bakış açım değişti. Olayların büyüklü-ğünün yorumlanmasında yeni düşünceler kazandım veya şimdi yayınlarmızın verile-rine başka bir bakış açısıyla bakıyorum demek daha doğ-ru olur.

Kültürümüzün zenginliği-nin gecede çok güzel bir şe-kilde sergilenmesi için uğraş veren yoldaşlarıma teşekkür etmeyi bir borç olarak kabul ediyorum. Özellikle oluşturulan koromuz ve zengin folklo-rumuz beni büyüledi. Ozanla-rımıza ve tiyatro derleyicile-rine ayrıca teşekkürler...

Kendimi kısa bir süre için KÜRDİSTAN'da sandım. Ay-nı görüş etrafında birleşen, aynı duyguyu paylaşan bir topluluğun içerisinde olmam bana büyük bir mutluluk verdi.

Ben aslında toplum kural-larına uyum sağlamayan bi-reylere karşı tepki gösteren bir insanım, fakat gecede ve-rilen arada (ihtiyaç molası)

emek almak için oluşturulan sırada bazen uygunsuz hare-ket eden arkadaşlar oldu. Ama inaniyor musunuz onlara değil tepki göstermek, kızmadım bile. Çünkü aynı görüş etra-fında birleşen insanlarımız nasıl kızabilirdim? Onları kendimden bir parça olarak kabul ettim. Hepimiz birleşip bir vücut haline gelmeliyiz ve yeşeren partimiz PKK'nin ya-sam damarı olmalıyız...

Tarihten ders almamız ge-reklidir. Artık Kürt halkı uyan-mıştır. 20. yy.'ın siyasi entri-kaları arasında olayları yoru-mlayan ve dünya halkları-nın saygı ve sevgisini üzerinde toplayan, NATO'nun ikinci bü-yük ordusuna sahip faşist TC'nin ordusunu dize getiren, günbegün görüldüğü gibi mü-cadeleyi geliştiren ve vatani-mizde Türkleştirilmeye yüz tutmuş halkımızın her gün safha safha gerilla ordumuza katılmasını sağlayan ABDUL-LAH ÖCALAN önderliğindeki PKK partimizdir.

Sevgili halkım!

Biz şimdiye kadar Kürdün dostu kim, düşmanı kim bil-miyorduk. Ama PKK'nin 20. yy.'ın sonunda bu siyasi entrika-lar arasında aydınlattığı uf-kumuzda birleşip elele vere-lim. Ulusal devletimizi kura-lım. Psikolojikmen yok olmuş kişiliğimizi bulmak için vata-nımızı kurmak zorundayız. PKK'nin aydınlık yolunda yü-rüyüp kenetlenmeliyiz.

Danimarka'dan Abuzer

TKP VE ÖZAL

Kendisine yeni bir ad takıp o eski reformist ve uşak ruhu-nu kitlelerden saklamak iste-yen "TKP", yeni adıyla TBKP'nin şefleri ile sömürge-ci-faşist Türk cuntasının bay-larından Özal arasında bir anlaşma mı yapıldı?

Zannediyorum çoğu kim-senin bundan hiçbir şüphesi yok. Bir söz vardır: "Tencere yuvarlanmış kapağını bul-muş." Bay Kutlu ve Sargın da bunun aynısını yaparak çok gecikmiş olan ziyaretlerini yaptılar. Çünkü bu grup, gö-bekten efendilerine bağlı ol-duğu için onları girdikleri bu çıkmazda yalnız bırakmak iste-medi. Bu baylar kendilerine komünist veya sosyalist mas-kesi takabilirler, ancak bu maske de onların o uşak, re-formist yüzlerini gizleye-meyecektir. Bunu anlamak için kör ve sağır olmak lazım. Bu bayların eski dost-ları bile avazlarının çıktığı kadarı ile Kutlu ve Sargın'ın bir anlaşma sonucu Türkiye'ye gittiklerini söylemekte-ler.

Baylar Türkiye'ye gittik-ten sonra, burjuva basınına işkence gördüklerini söyle-mekte-ler. Baylar faşizmden başka ne bekliyorlardı ki? İnsan ister istemez şunu düşü-nüyor: Sömürgeciler sıradan bir yurtseveri gözaltına aldık-ları zaman akla gelmeyen işkenceler yapmakta, günler-

ce aç ve susuz bırakmaktalar. Ama bu baylara gelince, ye-mek ve her türlü ihtiyaçları özel olarak sunulmaktadır. Şahsen onların işkence gör-düklerine de inanmıyorum. Bayların yaptıkları itiraflar sonucu bugün onlarca insan gözaltına alınmaktadır. Zaten bunlardan başka da bir şey beklenemezdi. Dediğimiz gibi sömürgeciler günlerce işken-ce yapmalarına rağmen hiç-bir savaş esirini kazanamadı-lar. Aksine savaş esirlerinin, her gün sömürgecilerle kinleri kat-kat artmaktadır. Sömür-geciler, çok iyi bilmektedir ki, o onurlu savaş esirleri ve yurtseverler kendilerinin can düşmanlarıdır. Ama Kutlu ve Sargın gibilerinden böyle bir korkuları yok. Çünkü onlar, kendilerinin can düşmanı de-ğil, aksine can dostlarıdır. Sömürgeciler de bunun far-kında olup candan dostlarının her şeyini özel görmekte-ler.

Kutlu ve Sargın gibileri, kendilerine ne isim takarlarsa taksınlar, hangi partinin sek-reterleri olurlarsa olsunlar, o halk düşmanı yüzlerini hiçbir zaman kitlelerden saklaya-mayacaklardır. Gerçi bu bay-lardan da onur ve şeref ara-mak bayağı bir saflık olur. Bunun bir örneği de, Doğu Almanya'da yayın yapmış olan kendi "Radyosu"nu ka-patmak oldu.

Çünkü baylar, hiçbir za-man efendilerinin rahatsız olmasını istemiyorlardı. İkin-ci bir örnek de, baylar bugüne kadar Avrupa'daydılar, ne

oldu da bunlar aniden gidip sömürgecilerle teslim oldular. Çünkü baylar, sömürgeciliğe göbekten bağlıdır. Çünkü gündengüne gelişen ve şanlı ordumuz ARGK'nin önderli-ğinde verilen Kürdistan Ulu-sal Kurtuluş Savaşı karşısında çıkmaza gündengüne giren o halklar düşmanı Evren-Özal çetesinin "komünist" baylara ihtiyacı vardır. Ama bu ihti-yaç son nefesini vermekte olan bir hastanın doktorluk bilgisi olmayan birisinden medet um-ması gibidir.

Bir de bay Burkay'ın du-rumuna göz atalım. Bugüne kadar TKP'nin kuyrukçulu-ğunu yapan bayımız acaba bugün ne düşünüyor. Her-halde eskiden yaptığı gibi efendilerini yalnız bırakma-yacaktır. Belki efendilerinin orada da beşli, altılı "sol bir-likler"e ihtiyaçları olacaktır. İş gücü hep kuyrukçuluk olan bay Burkay acaba efendile-rinin bu yaptığını kimbilir yine nasıl cevaplayacaktır? Ama artık kel göründü tarak iste-mez derler. Bundan sonra Burkay, ne derse desin hiç kimseyi kandıramayacaktır. Kutlu ve Sargın gibileri, Tür-kiye halkına ne verdiler ki, bay Burkay da Kürdistan hal-kına ne versin.

Tüm yurtsever ve demok-ratik kamuoyu, bu çetelere ve onların çanak yalayıcıların-dan gün geçirmeksizin hesap sormalıdır.

Yoldaşça selamlar
Göteborg'dan Welat

Sömürgecilerin vahşetini bizzat yaşamış ve savaş esiri yoldaşlarımızın direnişlerine tanık olmuş Güney Kürdistanlı bir tanıkla görüştük. Bu röportajda dile getirilenler, Türk sömürgeci liğinin kirli yöntemlerini açığa vurduğu gibi, cezaevlerinde sönmeyen direniş ateşini ve dağlarda yükseltilen ulusal kurtuluş mücadelemizin önderleri, yoldaşlarımıza yapılan "daha çok direniş, daha büyük başarılar" mesajını da ortaya koymaktadır. Daha fazla uzatmadan sözü tanışımıza bırakıyoruz:

"Üç arkadaşlık. Suriye tarafına geçmek üzere sınıra doğru ilerliyorduk. Sınira varmadan önce karnımızı doyurmak üzere yolumuza çıkan bir eve gittik. Burada yemek yedikten sonra ev sahibine 50 bin Türk Lirası verip ayrıldık. Ancak sınıra vardığımızda Türk askerinin pususuyla karşılaştık. Uğradığımız evin sahibi MİT ajanıymış ve bizi ihbar etmiş. Askerler bize sürekli 'teslim ol' çağrısında bulunmaktaydılar, ancak biz direniş yolunu seçtik, çatışmaya girdik. Arkadaşlarımızdan birisi Kuzey Kürdistan'dandı. Yaralı olarak ele geçti ve biz onu bir daha görmedik. Daha sonra tanıştığımız bir asker bize arkadaşımızın işkenceyle katledildiğini söyledi. Bir gün bir gece süren direnişimden sonra mermilerimin tükenmesi üzerine ben de yakalandım. Diğer arkadaşım da ellerine geçmişti. Türk askerleri etrafımı çepeçevre sarmış; başımın üzerinden ve ayaklarımın dibine kurşunlar sıkarak, 'Terörist Apocu, çıkar silahları' diye bağırıyordu. Oysa, PKK ile hiçbir ilişkim yoktu. Bunu kendilerine de söylediğimde, orada ne aradığımı sordular. Ben de yakınlarımı görmek üzere geldiğimi söyledim.

Daha sonra beni ve arkadaşımı tabura götürüp sorguşturmaya aldılar. Burada yedi gün işkenceden geçirildim. Ekmek ve su verilmediği gibi, sürekli tuz yediyorlardı. Bana yöneltilen suçlama, PKK'li olduğum ve onlara silah getirdiğimdi. Ancak bu iddiayı sürekli reddettim, yakınlarımı ziyarete geldiğimi belirttim. Bir haftalık işkenceden sonuç alamayınca beni bu kez Mardin cezaevine götürüp orada sorgulamaya başladılar. Yirmi gün boyunca insanlıkdışı işkencelere maruz bırakıldım. Sürekli, PKK ile ilişkisi olan bir kaçakçı olduğum ve onlara silah getirdiğim yolunda ifade vermemi dayatıyor, geldiğim alanda PKK'lilerin olup olmadığını, kimlerin onlara yardımcı olduklarını soruyorlardı. Ancak ben başından sonuna kadar iddiaları reddettim.

Sorgulamada kaldığım süre boyunca başka tutuklulara yapılan işkencelere de tanık oldum. Bunlardan bir örnek vermek istiyorum: Bir gün bulunduğum hücreye 70 yaşlarında bir ihtiyarı getirdiler. Neden tutuklandığını sordum. Bana, Apoculara ekmek vermekle suçlandığını söyle-

Diyarbakır zindan direnişçilerinden mesaj var:

"Dağlardaki Mücadeleyi Daha da Yükseltin!"

di. Ertesi gün beni yeniden işkenceye aldılar. Ağır işkenceler sonucu bayılmam üzerine bir süre sonra hücreme götürüp bıraktılar. Kendime geldiğimde işkence altındaki birisinin iç parçalayıcı çığlıklarını duydum. Bu sesler de kesilince sessizce yaklaşım hücre kapısının altından koridoru gözetlemeye başladım. Çok geçmedi, ihtiyarı ayaklarından sürüyerek çıkardılar; ölmüştü. İhtiyar sadece bir örnekti.

Mardin'de 20 gün boyunca en ağır işkencelere tabi tutarak bana istedikleri tarzda ifade verdirmeye çalışan Türk sömürgecileri, sonunda bunu başaramayacaklarını anlayarak, ellerinde kesin deliller bulunmadığı halde, 'kaçakçılık ve PKK'yle ilişki' suçlamasıyla beni mahkemeye sevk ettiler ve Diyarbakır'a gönderildim. Diyarbakır'a vardığımızda beni ve arkadaşımı bir araya getirip üstü dürbünler, silahlar vb. ile donatılmış bir masanın başında durdurdu ve televizyona çıkardılar. Televizyon ve sahtekar Türk basını, 'PKK'nin üst düzey sorumlularından ikisinin silahlarıyla birlikte Suriye'den ülkeye girişi yaparken yakalandığını, birisinin de çatışmada öldüğünü' haber olarak verdi. Bu olay bana, Türk sömürgecilerinin ve burjuva basın-yayın organlarının sözlerine inanmamak gerektiğini, bunların yok oluşunu verdiği korkuyla yalanda sınır tanımadıklarını gösterdi. 'PKK'nin üst düzey sorumluları' diye tanımlanan bizlerin PKK ile hiçbir ilişkisi yoktu çünkü.

Diyarbakır Askeri Cezaevine götürülüp PKK'lilerin kaldığı bir koğuşa konuldum. Başlangıçta hiç kimseyle konuşmadım, güvenmiyordum çünkü. Gözümün önünde hep sorgulama sırasında yanıma sokulup laf almaya çalışan MİT ajanları vardı. Ancak PKK'li devrimcilerin kendileri de bana yaklaştılar, ilgi ve sıcaklıklarıyla bende güven yarattılar. Sonunda onlara açıldım. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin Kürdistan'ın diğer parçalarındaki halkın üzerinde yarattığı etkileri, gelişmeleri duyduğum-gördüğüm kadarıyla anlattım. Halkın mücadeleye bağlılığını, mücadelenin attığı dev adımları dile getirdikçe PKK'li koğuş arkadaşlarım sevinç duyuyor, coşuyorlardı.

Birlikte kaldığımız sürece PKK'lilerden çok etkilendim. Onları tanıdıkça bağlandım, davalarını öğrendikçe ona kendi davam gibi sarıldım. Diyarbakır zindanında Türk sömürgecilerine karşı amansız bir direniş vardı ve direnişin gerçek sahipleri ve önderleri PKK'li tutuklular. Sömürgeciler tutuklulara boyun eğdirmek için her yola başvuruyor, ancak her seferinde de PKK engeli ile karşı karşıya geliyorlardı. İstiklal Marşı'nı okumaya zoruyorlardı. Fakat PKK'liler tüm

koğuşlara haber saldılar: 'Hiç kimse sömürgecilerin marşını söylemeyecek, söylersek kendi marşımız var, onu söyleriz' dediler. Hiç kimse sömürgecilerin zorlamalarına boyun eğip faşist marşı söylemedi.

Cezaevlerinde yükselen direniş mahkemelerde de yan kısını buluyordu. Mahkemelerde sömürgecilere karşı kararlı savunmalar geliştirilerek bu alanlarda da direniş bayrağı şerefle taşınıyordu. Mahkemeye götürüldüğüm bir gün PKK davasından yargılanan, ancak ismini bilmediğim bir bayan tutuklu da mahkemeye getirilmişti. Güçlü bir savunma yaptı. Mahkeme sonunda hakkında verilen ağır ceza ilan edildiğinde ise, yumruğunu havaya kaldırarak, 'Bijî PKK! Bijî Serok APO!' sloganlarıyla karşılık verdi. Bu direniş beni çok etkiledi. Bayan-erkek tüm PKK'liler aynı ruhu taşıyor, bu ruhla düşmanı kahrediyorlardı.

Devrimciler cezaevlerinde dört duvar arasında da olsalar, dış dünyadan ve mücadeleden kopmamak için ellerinden geleni yapıyorlardı. Kendi aralarında bilinçlenme faaliyetlerini sürdürüyor; okuyor, tartışıyorlardı. Komün halinde yaşıyor; her şeylerini paylaşıyorlardı. Yalnızca sevinçlerini değil, acılarını da paylaşıyor; etle-turnak gibi birbirlerine kenetlenmiş olarak yaşıyorlardı. Diğer hareketlere mensup birkaç kişi vardı. Bunlar başlangıçta PKK'lilerden ayrı olarak komün kurmuşlardı. Ancak yürütemeyip PKK'lilerin komününe katıldılar ve onlar içinde eridiler.

Uzun direnmeler sonucunda tutuklular günlük gazetelerin cezaevine girişini sağlamışlardı. Artık gazete okuyabiliyorlardı. Radyo da verilmişti, ancak devrimciler bunu telsiz haline getirip sömürgeci askerlerin konuşmalarını dinlemekte kullandılar. Açığa çıkınca radyoya el konuldu, bir daha da verilmedi. PKK'li tutuklular aynı şekilde televizyonu da bir telsize dönüştürmüşlerdi. Jelatin kağıtlarından tel yaparak bunu pencere kenarındaki bir kül tablasına bağlamış ve böylece dışarıdaki askerlerin tüm konuşmalarını dinleyebildikleri mükemmel bir telsiz yapmışlardı. Ancak koğuşlarda yapılan bir arama esnasında jelatin teller farkedildi ve imha edildi. Devrimciler çok bilinçli ve aydın insanlardı. Mücadeleye daha güçlü hazırlanmak için hem kendilerini ve hem de çevrelerindeki diğer tutukluları sürekli eğitiyorlardı.

Dışarıdaki mücadele içeridekileri çok etkiliyor, direnişlerini daha da güçlendiriyordu. Gelişmelerden haberdar olmak için her yolu deniyor ve en küçük bir bilgiyi dahi yorumlayarak güçlü sonuçlara varabiliyorlardı. Dışarıdaki direniş bayrağının daha da yükseltilmesini arzuluyor, bu-

na katkıda bulunmak için kendi sorumluluklarına sahip çıkıyorlardı. Şöyle diyorlardı: 'Bizler sonuna kadar direneceğiz. Hiçbir şey bizi direnişimizden alıkoyamaz. Dışarıdaki direniş biz de direnişimizle güçlendireceğiz.'

Gerek içerideki ve gerekse dışarıdaki direniş, çözülüp teslim olan tutuklular üzerinde de etki yaratıyordu. Bunlar iyice teşhir ve tecrit olmuşlardı. Ancak gelişmeler karşısında çoğu yeniden direniş saflarına kaydı. Grup halinde teslimiyetten vazgeçip direniş saflarına geçtiler. İçlerinde sorumlu düzeyde olan birisi gelişmeler karşısında içine düştüğü bataktaki bunalıma düşüp intihar etti.

Bir gün bulunduğumuz koğuşun karşısındaki koğuşa bir grup tutuklu getirdiler. Konuştuğumuz zaman kendilerinin köy korucusu olduklarını söylediler. Kendileriyle birlikte tutuklanan köy muhtarı ile iki korucu ise serbest bırakılmışlardı. Ömerli'nin bir köyündendiler. İçlerinden birisi başlarına geleni şöyle anlattı: 'Apocular köyümüzü bir gece basıp tüm köylüleri topladılar ve toplantı düzenlediler. Bizler köyün etrafında mevzilenmiştik. Apocular geldiğinde gidip ihbar etmeye hazırlandık, ancak bir de baktık ki, hepimiz bulunduğumuz yerde çepeçevre Apocular tarafından sarılmışız. Silahlarımıza el koyup bizi meydana köy halkının karşısına çıkardılar, ihanetimizi teşhir edip lanetlediler. Daha sonra da köyü terkedip gittiler. Onlar gittikten sonra da devlet gelip bizi tutukladı. Şimdi bizi, silahlarımızı teslim edip Apoculara karşı koymamakla suçluyorlar.'

PKK'li devrimciler, cezaevine getirilen diğer tutuklular gibi bu köy korucuları üzerinde de durdular. Onları içine girdikleri tutumların anlamı ve ihanetin kötülüğü konusunda bilinçlendirdiler. Hepsisi de pişman olup ulusal kurtuluş düşüncesi etrafında saf tuttular.

Diyarbakır Askeri Cezaevinde üçbuçuk ay kaldıktan sonra beni Mardin cezaevine sevk ettiler. Orada da siyasi tutukluların arasında kaldım. Direniş burada da hem içeride ve hem de dışarda güçlü bir şekilde sürüyordu. Mardin Radar Üssü'ne saldırı düzenlendiğinde ben de Mardin cezaevinde tutukluydum. Radar üssü cezaevinin tam karşısında yer almaktaydı ve koğuş penceresinden görülebiliyordu. Saldırının yapıldığı gece silah sesleri üzerine hemen pencereye koştuk ve izli mermiler atıldığını farkettiler. Silah sesleri, uzun süre devam etti. Gardiyanlar korkuyla oradan oraya koşuyor, 'Apocular cezaevini bastı' diye çığlık çığlığa bağırıyorlardı. Askerler, can telaşı içinde koğuşların içine girmek ve gizlenmek istiyorlardı. 'Kahraman Mehmetçik' içler acısı bir durum-

daydı. Biz tutuklular arasında ise bir bayram sevinci yaşıyorduk. Devrimcilerin eylem yaptıklarını anlamış, coşmuştuk. Silah sesleri kesilip ortaklık yatıştıktan sonra koğuştaki arkadaşlar bir araya toplandık ve gerçekleştirilen eylem ve taşıdığı anlamlar üzerine yorumlar yaptık. Ertesi gün havalandırma saatinde avluya çıktığımızda, hemen karşıda Mardin kalesi içinde konumlandırılmış radarlarda büyük hasar olduğunu farkettiler. Daha sonraki günlerde ise, askeri güçlerin hemen eylem gecesi büyük bir operasyon başlattıklarını, ancak hiçbir devrimciyi yakalayamadıklarını duyduk. Eylemlerin sesinin bu kadar yakınımdan gelmesi ve düşmana vurulan büyük darbe, cezaevlerindeki biz tutuklular için çok büyük bir moral ve güç kaynağı oluşturmuştu. Dışarıdaki mücadelenin ulaştığı düzeyi daha iyi anlamış ve coşkuyla dolmuştuk.

Dışarıda mücadele sürekli yükselirken cezaevlerindeki devrimciler de buna içerideki mücadeleyi daha da yükselterek karşılık veriyorlardı. Direniş haberleri taş duvarlar ve demir kapılar arasından mutlaka bir yolunu bularak dışarıya taşıyor, başka alanlara ulaşıyordu. Mardin cezaevindeyken mahkeme için Diyarbakır'a götürülüyordum. Birinde bu gidişlerden dönerken benimle aynı cezaevi arbasında bulunan Hakkarili bir yurtsever, Diyarbakır Askeri Cezaevindeki tutukluların 1987 Newroz'unda tek tip cezaevi elbiselerini yakarak direnişe geçtiklerini ve Newroz'u bu şekilde kutladıklarını anlattı.

Bir süre Mardin cezaevinde yattıktan sonra beni tekrar Diyarbakır'a, ancak bu kez sivil cezaevine sevk ettiler. Burada da PKK'nin otoritesi kurulmuştu tutuklular üzerinde. Onlar da dışarıda yükselen mücadeleden gıdalarını alıyor, bir gün o mücadelede yer alıp düşmana karşı silahlı savaşım yürütmek umuduyla yaşıyorlardı. Tahliye edileceğim haberi geldiğinde, mutluluğumu en içten duygularla paylaşım, dışarıya çıktığımda mutlaka Hareketle ilişkiye geçmemi ve mesajlarını dışarıdaki yoldaşlara iletmemi istediler. Mesajlarında şunu söylüyorlardı: 'Bizler tek kişi de kalsak direneceğiz. Ölüm bizim için gam değil. Dışarıdaki yoldaşlardan tek bir isteğimiz var; o da dağlardaki mücadelenin daha da yükseltilmesi.'

Türk sömürgecilerinin zindanlarında geçen bir yılı aşkın tutukluluğum ardından bugün yeniden üzerinde doğup büyüdüğüm topraklardayım. Ancak bugün bu toprakları bambaşka duygularla kucaklıyorum. Cezaevlerinde geçen aylar benim için çok değerli gerçeklerle yüzyüze geldiğim, yeniden yaratıldığım aylar oldu. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve PKK ile buralarda tanışım, onların bir parçası haline geldim. Bugün, PKK'li savaş esirlerinin direnişlerinden aldığım ruhla ülkem ve halkım için üzerime düşen görevleri yerine getirmek için kesin kararlıyım."

KÜRDİSTAN'DA GÖÇLER; NEDEN VE SONUÇLARI - VII

Türk sömürgeciliği göç planını hayata geçirirken mümkün olduğunca uygulamalarını sosyal nedenlere dayandırarak gizlemeye çalışmaktadır. Fakat Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin gelişimiyle artık buna da gerek duymamakta, doğrudan Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin varlığını göçe neden olarak göstermektedir.

Sistemli ve planlı göç uygulamalarını yürütme yetkisi her türlü vahşet yöntemi de dahil, en alt düzeydeki faşist ordu birimlerine ve subaylarına vermektedir.

Türk basını, büyük düzeylere varan ve TC için artık onarılamaz olumsuz sonuçlara yol açan uygulamaları kısım açıklama ve TC yetkililerini uyarmak zorunda kalmaktadır.

Basına genişçe yansıyan bir örneği, 1985'te Bingöl'ün Genç ilçesinde olanlardır. Kelaxsi (Doğanlı) köyü, yurtsever özelliklerinden dolayı, ordu karantinasına alınır. Sıddık Bilgin adlı yurtsever öğretmen işkence ile öldürülür. Ailesi

da yüzbinlerce insan Anadolu'ya göç ettirildi. İnsanlar, Türk sömürgeci ordu vahşetinden kurtulmak için nereye yetişebiliyorsa oraya göç ettiler.

TC, emperyalist destekçileriyle ortaklık halinde Asuriler ve Yezidi Kürtlerini göç ettiriyor

Türk devleti ve uydu basını göçü çarpıttı ve dünya kamuoyuna tam tersi bir şekilde yansıttı: Basın, göçleri, Asuriler, Yezidiler, PKK teröründen kaçıyorlar başlıklarıyla vererek yarıştı. Ancak gerçek o denli açıktı ki, basının kendisi yazdıklarını yalanlamak durumunda kaldı.

1984'le hız verilen dinsel mezheplerin göçü çok yönlü amaçlar çerçevesinde olmaktadır. Tarih boyunca Türk egemenleri tarafından katledilerek, sürgün edilerek ve her türlü hakları kısıtlanarak neredeyse yok edilme noktasına getirilen Asuriler ve Kürt Yezidiler, Türk burjuvazisi ve emperyalizmin ortak planları çerçevesinde kitleler halinde göç ettirilmektedirler. Özel-

lik yer değiştirme planına yetmiyordu. Her şeyin de ötesinde Türk devleti, siyasal olarak böylesi bir vahşi planın risklerini kaldıramazdı.

Türk sömürgeciliğinin önem olarak planladığı ikinci uygulama ise tekrar "mecburi iskan" oldu. Bu plana göre ilk adımda Dersim'in 234 köyü göç ettirilerek Mersin, Antalya ve Muğla'ya yerleştirilecek. İlk adımın kapsamına giren köylü sayısı 50 bin kadar. 1985 sayımında nüfusu 158 binden 152 bine düşen Dersim'in nüfusu bu planla 100 bine düşüyor

Göç ettirilenler 1930'larda olduğu gibi Türkiye'nin batı kentlerine "Türk kültürünün güçlü olduğu yerlere" iskan ediliyor. Her bir yerleşim alanındaki oranları asimileleri kolay olsun diye %5 tutuluyor.

Mecburi iskanın gerekçesi belli: 1930'lardan beri yasalarla ve zorla Dersim boşaltılıyor. Bu son adımla 442 köyden sadece 209 köy kalıyor. Boşaltılan alanlar güya orman alanlarıymış. Boşaltmaya gösterilen gerekçe 6831 sayılı orman kanunu ve 170. anayasa maddesi. Uygulama yetkisi yerel mülki idare ve askeri komutanların elinde. 1986 sonlarından itibaren muhtarlıklara tebliğ edilen göç kartlarının kapsamına Erzincan da alınmıştır.

Ancak "mecburi iskan"ın nedeni belli: Başta Dersim olmak üzere diğer Kürdistan alanlarını nüfustan arındırarak, buraları direnme odakları olmaktan çıkarmak...

çok açık olarak, Türk burjuvazisi Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini durdurmak ve dağıtmak için göç ve katliamlar yoluyla toplumu sindirmeyi temel uygulama olarak görüyor. Ancak 1984-85 süresince yürüttüğü bu planın sonuçları isteneni vermedi. Yüzbinlerce aile göç ettirildi. Özellikle de belli alanlarda gençlik tümüyle metropole bağlandı. Fakat Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi durmadı, boyutlanarak gelişti. Gelişmenin de ötesinde sürgünlerin ve göç ettirmenin neden olduğu tepki mülteci Kürt kitlelerini kapsadı ve geniş boyutlu kaynağa dönüş seferberliği başladı.

Türk sömürgeciliğini ürkten de bu gerçek oldu. Halkın göçe karşı direnmesi, Türkiye, Avrupa ve Ortadoğu Kürdistan kitleleri arasındaki bilinçlenme ve kaynağa dönüş seferberliği Türk sömürgeciliğinin çıkmazını arttırdı. Bu defa gündeme "stratejik köy" uygulaması ve tekrar "mecburi iskan kanunu" geldi.

Siirt, Mardin, Hakkari, Van, Bingöl, Dersim, Diyarbakır vd. bölgelerde binlerce köyün birleştirilmesi planlandı. Bu plana göre köyler belli merkezlerde toplanacak, büyük askeri birlikler ve milisler konumlandırılacaktı. Şırnak, Pervari ve Beytüşşebap'ta 1986 yılı içinde uygulamaya geçildi. 19 Temmuz 1987'de kanunla kurumlaşan Olağanüstü Hal Yasası Bölge Valiliğinin önüne konulan görevlerden biri de "köylerin ve mezraların yerlerinin değiştirilmesi" oldu.

Türk devleti, tümüyle Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı alınan bu önlemleri ve geniş çaplı planı "küçük köyleri terörizme karşı korumasız olmaktan çıkarmak ve sağlık, sosyal ile kültürel hizmetlerden yararlandırmak" olarak çarpıttı.

Bu plan da istenen sonucu vermedi ve fiyasko ile sonuçlandı. Çünkü hem köylüler direndiler, hem de Türk devletinin ekonomik gücü böylesi yüzbinlerce, milyonlarca kişilik yer değiştirme planına yetmiyordu. Her şeyin de ötesinde Türk devleti, siyasal olarak böylesi bir vahşi planın risklerini kaldıramazdı.

Türk sömürgeciliğinin önem olarak planladığı ikinci uygulama ise tekrar "mecburi iskan" oldu. Bu plana göre ilk adımda Dersim'in 234 köyü göç ettirilerek Mersin, Antalya ve Muğla'ya yerleştirilecek. İlk adımın kapsamına giren köylü sayısı 50 bin kadar. 1985 sayımında nüfusu 158 binden 152 bine düşen Dersim'in nüfusu bu planla 100 bine düşüyor

Göç ettirilenler 1930'larda olduğu gibi Türkiye'nin batı kentlerine "Türk kültürünün güçlü olduğu yerlere" iskan ediliyor. Her bir yerleşim alanındaki oranları asimileleri kolay olsun diye %5 tutuluyor.

Mecburi iskanın gerekçesi belli: 1930'lardan beri yasalarla ve zorla Dersim boşaltılıyor. Bu son adımla 442 köyden sadece 209 köy kalıyor. Boşaltılan alanlar güya orman alanlarıymış. Boşaltmaya gösterilen gerekçe 6831 sayılı orman kanunu ve 170. anayasa maddesi. Uygulama yetkisi yerel mülki idare ve askeri komutanların elinde. 1986 sonlarından itibaren muhtarlıklara tebliğ edilen göç kartlarının kapsamına Erzincan da alınmıştır.

Ancak "mecburi iskan"ın nedeni belli: Başta Dersim olmak üzere diğer Kürdistan alanlarını nüfustan arındırarak, buraları direnme odakları olmaktan çıkarmak...

SONUÇ:

Dünyada hiçbir halk belki de Kürt halkı kadar ülkesinden kovulmadı. Kürdistan'ı sömürgeleştiren güçler, Kürt halkını göç ettirmeyi, onu yok etmenin bir adımı olarak aldılar ve uyguladılar. Her direnmenin ardından katliam geldi ve her katliamı mecburi iskan izledi. En sistematik ve vahşi uygulamayı Türk burjuva sömürgeciliği yaptı. Bunu 1920-40 dönemi uygulamalarında gördük. 1950-80 sürecinde milyonların Kürdistan'dan göçü, beyaz ölüme benzer. Bir halkı yok etme politikası neredeyse o halka benimsetiliyordu. Tarihinden, kültüründen, insanından, ülke zenginliklerinden kaçan bir halk yaratılmak istendi.

Sömürgeciler, özellikle Türk sömürgeciliği bununla da yetinmedi. Halkımızın her türlü temasını kesmek için kilometrelerle hudutu tel örgülerle çevirdi, mayınlarla donattı. Irak sömürgeciliği yakarak ve öldürerek boş alan yarattı. Suriye burjuvazisi, Kürt topraklarına Arapları yerleştirerek, emniyet kemeri oluşturmayı hedefledi. Bütün bunlar halkımızın birliğini önlemek içindi.

Neticede milyonlar Türkiye'ye göçtü. Yarım milyon Avrupa'da, bir o kadarı Ortadoğu'nun çeşitli ülkesinde birikti.

Göç ettirme, yani halkları yerlerinden etmeyi dünya halkları lanetler ve buna karşı dur-

muşlardır. Çünkü dünya halkları toprağından, ülkesinden kovulmanın anlamını bilirler. Fakat sömürgecilerin Kürt halkına yaptıkları dünyadaki benzerlerini katkat aşar.

Sonuç acıdır. Hesabını yapmak olanaksızdır. Ancak önemli bir sonuç daha vardır: Sömürgeciler amaçlarına ulaşamadılar. Kürt halkını yok edemediler. Kürt halkı dilini, ülkesine bağlılığını korudu. Göç olayı ters tepti. Ne Türk ne Irak ne de Suriye burjuvazisi başarılı oldu. Şimdi, göç ettirilen her insanımız, bir diriliş ve kaynağa dönüş seferberliği içindedir. Her alandaki kitlemiz ulusal kurtuluşun güçlü bir yatağı, her insanımız bir neferi durumuna gelmektedir. Mücadele geliştikçe bir avuç soysuz dışında en tahrip olanların bile bu diriliş sürecine katılması kaçınılmazdır.

Halk olarak yaratılan sonucu kabul etmiyoruz. Sömürgecilerin yaptığı her tahribatın hesabını sormalıyız. Bunun da yolu bulunulan her alanı ulusal kurtuluşun bir mevzisi haline getirmek ve anavatanın kurtuluşunu çabuklaştırmaktır. Cahil olarak, örgütsüz olarak ülkemizden kovulduk. Bilinç ve örgütlenme silahıyla ülkemize geri dönmeliyiz. Sömürgecilerin silahını onlara çevirmenin başka yolu yoktur.

Türk sömürgeciliği, halkımızın içine girdiği ölenemez ulusal kurtuluş sürecini görüyor. Çaresizlik içinde tekrar göçlere sarılıyor. Zorunlu iskan yasası çıkarıyor, sürgün ediyor, pasifikasyonla alan boşaltıyor, stratejik köy denemelerine girişiyor, azınlıkları ulusal kurtuluş mücadelesine karşı çıkarmak istiyor. Göçü özendiriyor, emperyalistler ve bölgenin sömürgeci güçleri ile ortak planlar geliştiriyor. Ancak artık çok geç. Türk faşist devletinin ekonomik, siyasal olanakları yetmemektedir. Siyasal açıdan dönem, onun lehine değildir. Bilinçlenen, direnen ve bulunduğu her alanı ulusal kurtuluş için değerlendiren bir halk gerçekliğimiz vardır.

Örgütü, aydını, yurtseveri ve dayanışmacısı ile, Türk faşist devletinin göç ettirme politikasına karşı durmalıyız. Onun insanlık suçlarını tek tek açığa çıkarmalı ve teşhir etmeliyiz. Belgeleri ile hem halkımızı hem de dünya halklarını uyarmalıyız. Daha da önemlisi kaynağa dönüş seferberliğine var gücümüzle katılmalıyız. Tarihimize, geleneklerimize, ülke değerlerimize sınıksız sarılmalıyız. Dış alanları, yaşam alanı olarak görmeye karşı durmalı, başka kültürlerin içinde erimeyi reddetmeliyiz.

Hepsinden de öte, Türk sömürgeciliğinin güncel göç politikasının hedefi olan Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini dağıtmanın karşısında durmalı, bütün gücümüzü ulusal kurtuluş savaşının geliştirilmesine harcamalıyız.

İnsanlar ancak ülkelerini özgürleştirdiklerinde özgür olabilirler.

göç ettirilir. Faşist subaylar hızlarını alamazlar. İkibine Doğru dergisi 18-24 Ekim '87 tarihli sayısında uygulamayı bir yönüyle de olsa anlatmaktadır:

"Genç ilçesinde Bilgin soyadı taşımak başlı başına bir suçtu. Yüzbaşı Ali Şahin, Güzellepe köyü muhtarı Ahmet Tokgöz'ün babasını gözaltına alıyor ve Bilgin ailesine kinli olduğunu söylüyordu: 'Sizi bu köyden kovacağım, ya da teker teker öldüreceğim. Elimden kimse sizi alamaz.' ... Jandarma baskısına dayanmak güçtü. Her gün dayak, her gün falaka, her gün kadınların ırzına geçme tehdidi, dokuz yaşındaki çocukların coplanması. Ve her şeyinin ötesinde öldürülme korkusu.

Doğanlı köylülerine köklerini kazıtmamak için tek çare kalmıştı: Köyü terketmek. Erkekler yalınayak, kadınlar başörtülerini bile almadan kaçmışlardı."

Evet, Türk sömürgeciliğinin göç ettirme yöntemi buydu. Bu yöntem, sorunu dünya halklarından da gizliyordu. Buna dayanmak işkenceyi, milisliği, öldürülmeyi göze almak demektir. Yaratılan pasifikasyon ve şiddet ortamın-

likle Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin boyutlanması ile gündemleşen dinsel azınlıkların tümüyle göç ettirilmesi, bu kitleleri Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinden uzaklaştırmak ve gerekirse karşısına çıkarmayı hedeflemektedir.

Öyle ki, İstanbul ve İzmir'den, tümüyle Yezidi ve Asurilerden oluşan yolcuları, dev uçaklar her gün iki-üç defa Avrupa kentlerine indirmektedir. Bu insanlarımızı bekleyen gelecek ve gelecekleri üzerine örülen oyunlar için diğer bir acı yönüdür.

Biliniyor ki bu insanlarımız göçle planlı bir şekilde ülkelerinden kaçırılmaktadırlar. Zulüm edilmekte, toprakları gaspedilmekte, özen-dirilmekte, köken ülkelerinden kopmaları hedeflenmektedir. Dinsel ve mezhepsel azınlıkların içinde yer alan birtakım işbirlikçiler de çok ucuz çıkarlar için böylesi tehlikeli planın bir halkası ve piyonları olmaktadır.

Sözde azınlıklar kocucusu olan emperyalist ülkelerdeki çeşitli odaklar insanlarımızı ülkelerinden kaçırtmanın en önemli halkalarından olmakta, sözde himayelerine aldıkları

YURTSEVERLİK VE SANAT ÜZERİNE

Baştarafı 1. sayfada

nucu gerçekleşmiştir. Ancak, şimdi siyasette buna karşı çıkıyor ve bir direnmeyle cevap veriyoruz. Uzun bir süre sonucunda bunların yerine yavaş yavaş Kürdistan yurtseverliği gelişecek. Kürdistan yurtseverliğinin gelişimi, bir defa çok güçlü bir tarih bilincine, sağlam bir coğrafya bilgisine, halkımızın yaşamına ve derin bir ilgiye dayanmalıdır. Ve burayı özgür bir vatan yapmak, bir halkın kendi kaderine egemen kılınması biçiminde anlaşılmalıdır. Şimdi burada,

"... Kürdistan yurtseverliği gelişecek. Kürdistan yurtseverliğinin gelişimi, bir defa çok güçlü bir tarih bilincine, sağlam bir coğrafya bilgisine, halkımızın yaşamına ve derin bir ilgiye dayanmalıdır. Ve burayı özgür bir vatan yapmak, bir halkın kendi kaderine egemen kılınması biçiminde anlaşılmalıdır..."

tarih, bir yığın gözyaşı ve halkın muazzam gelenekleri var. Yine tarih buranın, insanlığın beşiği olduğunu ortaya koyuyor.

Sömürgeci politikanın sonuçları insanlarımızın adeta vatansızlaştırılması oluyor. Yaygın bir göç politikası halkımıza dayatılıyor. Biliyorsunuz bu göç eskiden cebrendi, şimdi ekonomik nedenledir. İnsanımızı aç bırakıyorlar, yani ülkede yüzünü —o da en alt sınırlarda— yaşatacak kadar imkan bırakıyorlar. Böyle olunca da insanlarımız doğal olarak kaçacaktır. Dersim, Hakkari böyledir. Orada ne kadar insan ürerse üresin mutlaka dışarıya kaçacaktır. Çünkü, sömürgecilik orada yaşamı 150 bin kişiyle sınırlamıştır. Bu çok ince ve vahşi bir sömürgeci politikadır. Ekonomik, sosyal ve her bakımdan öyle bir mekanizma yaratmış ki, burada fazla insanın yaşamasına olanak tanımıyor. Dolayısıyla, Kürdistan'ın genelinde bu politika uygulanıyor. Sonuç, Ortadoğu'ya, Avrupa'ya, Batı Anadolu'ya yoğun bir insan akışı. Bu ne demektir? Bu bir vatansızlaştırma hareketine kurban gitme demektir. Vatani bu kadar kolay terkeden, onun üzerinde üretimi, sosyalleşmeyi, uluslaşmayı yaşamaktan vazgeçenler aslında birçok şeyini de yitirmiş demektir. Onlarca yıl çalışır, zor bela maddi bir yaşam temin eder; yine de geçim sıkıntısı, rezalet, kepezelik alır başını gider. Bunun asıl sebebi nedir? Vatandan ucuzca kopmadır. Büyük bir vatanseverlik mücadelesi vermediğimiz için milyonların sefaletini kendi ellerimizle onaylamış olduk. TC bize dayattı, biz de altına imzayı, hem de kurtuluş adına attık. Elbette bu, büyük bir yabancılık hareketidir. Bir defa bu politikaya kökünden karşı çıkmak büyük

bir yurtseverlik hareketidir. Bunun için biz yurtdışı faaliyetlerini büyük bir yurtseverlik hareketi olarak tanımladık. Ve bu temelde ülkeye yeniden dönüştürme, kaynağa dönüşür dedik. Yurtdışında böyle yapılsa, burası olumlu işlevini görebilir. Yoksa burada "mutlu yaşam"ı derinleştirilebilir, sürekli burada kalabiliriz. Bu örnekleri daha önce belirttik. Mutsuzluğun sürekliliğini kendi ellerimizle hazırlamış olduk. Bilindiği gibi, yurtdışında yabancılara karşı ırkçılık ve yabancı düşmanlığı gelişiyor. Ama geçmişteki konumuzla yarın daha kötü durumların başımıza gelmesini kendimiz hazırlamış olduk.

Bireysel, ailesel kurtuluş diye bir şey olamaz. Nitekim bugün Suudi'de, Libya'da, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde, hatta Türkiye'de yaşayanlar buralarda nasıl hor görüldüklerini, nasıl eşitsizliğe uğradıklarını, haksızlıklara katlandıklarını habire anlatıyorlar. Bunun yanısıra da bir yığın başka sorunları var. Demek ki, vatanseverlik hareketi günlük yaşamımızın ayrılmaz bir parçası olarak geliştirilmesi gereken bir harekettir. Her ne kadar yurtdışındaki halkımız vatansızlığın

"... Ama, tarihi sevmeden yurtsever olunamaz. Tarihin buradaki alinyazısı nasıl çizilmiş, halklar burada nasıl yaşamışlar, hangi kültürler gelişmiş, bize kadar bunlar nasıl gelmiş, krallar, tanrılar, köleler, paryalar burada nasıl mücadele vermiş, burada sanat nasıl gelişmiş? Bunları duymayan, bunları bilmeyen, ruhuna nakşetmeyen kişi elbette ki bugünkü gibi çok dar, tarihten kopuk, doğa güzelliklerini duymaktan uzak olur..."

acımasızlığı altında derin bir bilinçsizliği, duyarsızlığı yaşıyorsa da; bizim yurtseverlik hareketimiz onları köklü yurtseverlik bilincine yeniden sevk edebilir ve etmelidir. Demek ki yurtseverliğin önemli bir boyutu budur ve böyle ele alınıp geliştirilmelidir.

Biz yine ülkemize bir coğrafya olarak bile bakmasını bilmiyoruz. Hangi güzellikleri

var. Buralarda bakıyorsunuz, küçük bir suyun kenarında bir bahçe, bir park kurulmuş bu bize mutluluk veriyor. Ama bizde o kadar doğal güzellikler var ki, bir aylık imar hareketi altında dünyayı çekebilecek güzelliklerle doludur. Ama biz bakmasını bile bilmiyoruz. Birçok arkadaş, ülkeyi boydan boya dolaşılıyor, bir tek güzellikten bile bahsetmiyor.

"... Çağdaş halkların bütün gelişmelerini bütün boyutlarıyla görmeden, değerlendirmeden halkımızın çağdaşlaşma gereğini duymayız..."

Bu, ülkemizin doğal yapısına ne kadar sınırlı, ülkemizin tabiatına sağlıklı olmayan dar, hatta inkarcı yaklaşımın ne kadar yurtsever tutkularımızı zayıflatmış olduğunu açıkça ortaya koyuyor. Arkadaşlar o kadar yer dolaşmış, manzara görmüş ama bu konuda bir hikaye bile yazmıyor, bir gözlem bile yapmıyor. Halbuki düşmanın birçok yazar-çizeri Hakkari'ye gidiyorlar, yaşamımızı film yapıyorlar, şiir, roman yazıyorlar. Bizim arkadaşlar gidiyorlar, ama bir tek güzellikten bile bahsetmiyorlar. Ama inanıyorum ki,

çok büyük güzellik değerlerini, coğrafyanın en güzeli, hatta Ortadoğu'nun en güzel coğrafyası orada ve eğer biraz da özgürleşir ve yeniden bir imar hareketine uğrarsa, bütün Ortadoğu'yu çekecek güzelliklere sahiptir. Her bir ırmağın kenarı, vadisi -Avrupa'da çoğunu gördük- villalara dönüşebilir. Birçok yer doğal park zaten. Tarihi zenginlikler de öyle.

Burada yüzlerce kavim bir kültür yaratmış, bunlar yoğunlaşa yoğunlaşa bugün halkımızda çok geri düzeylerde de olsa ifadesini buluyor. Ama, tarihi sevmeden yurtsever olunamaz. Tarihin buradaki alinyazısı nasıl çizilmiş, halklar burada nasıl yaşamışlar, hangi kültürler gelişmiş, bize kadar bunlar nasıl gelmiş, krallar, tanrılar, köleler, paryalar burada nasıl mücadele vermiş, burada sanat nasıl gelişmiş? Bunları duymayan, bunları bilmeyen, ruhuna nakşetmeyen kişi elbette ki bugünkü gibi çok dar, tarihten kopuk, doğa güzelliklerini duymaktan uzak olur. Yine, yurtdışında yaban-

cı kalmanın acısını duymadan yaşayan; dar, burnunun ötesini göremeyen, ruhsuz, bir iki genel dogmayı ezberlemekten öteye gitmeyen ve rahatlıkla kaçabilecek, terkede-bilecek sahte bir devrimci olup çıkar. Yaşam dediğimiz şey bir yuvaya köstebek gibi sığınıp, günlük üretimi sürdürmek ise; bundan, büyük adam şurada kalsın sıradan bir yaşantı bile çıkmaz. Dolayısıyla, yurtsever yaşantının kaynağı bu olamaz. Öyleyse niye sanatkarlarımız çıkmıyor, niye edebiyatçılar çıkmıyor bundan? Hangileri vatan için ne kadar düşünce, ne kadar pratik sergiliyor? Vatanseverliği besleyecek tarihi kaynağı konusunda ne kadar bilinçlidir ki? Birçoğumuz coğrafya konusunda bilinçlilik şurada kalsın Türkiye'nin ayrılmaz bir parçası olarak Türkiye'nin veya Türk milliyetçiliğinin gözlükleriyle bakarız. Elbette bu bizde yurt sevgisini geliştiremez. Hatta geridir; çünkü, TC'nin, "Doğu mahrumiyet bölgesidir, böyle çirkin, yaşanmaz" vb. edebiyatını eğer biz de paylaşırız iharet etmiş oluruz. Zaten bu yüzden toprak için fazla ölme değil, kaçma var. Toprağımızdan, ölsek de ayrılmayız değil, "vay bize bir iş bulana bin kurban, şükran" der, fırlar kaçarız. Aslında kaçışın iharet olduğunu söyleriz ama, bu tür kaçış da öyle anlamlı bir kaçış değildir. Ekonomik nedeni de olsa, onursuz bir kaçıştır. Evet, mecburiyet karşısındadır, başka çare yoktur, ama en azından şu söylenmelidir: Bizi bu duruma getirenlerden müthiş hesap sormak gerekir. Hiç olmazsa böyle gereklik verildiğinde, bu kaçış direnişe dönüşürülebilir. Ve öyle olmalıdır da. Tarihten kaçmak doğru değildir. Ağır bir tarihi bilinçsizlik bizi kör yapar, gelecek konusunda bizi çok iddiasız yapar. Aynı şeyleri çağ için de söyleyebiliriz.

"... Çağdaşlık bilinci, yurtseverlik bilincinin ayrılmaz bir parçasıdır..."

Çağdaş halkların bütün gelişmelerini bütün boyutlarıyla görmeden, değerlendirmeden halkımızın çağdaşlaşma gereğini duymayız. Herkesi kendimiz gibi sanırız, bu da bizde ilerletme, yükseltme tutkusunu yaratmaz. Bu da ne yapar? Bizi çağdaş halklar seviyesine götürme iddiasından vazgeçirir, bu da yurtseverliği zayıflatır. Demek ki çağdaşlık bilinci, yurtseverlik bilincinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bunu geliştiren, aynı zamanda yurtsever olan, diğer dünya halklarının gelişimine hayranlık duyar, bunlara boyun eğmez, bunlara saygıyla bakar. Onları reddetmez, onlardan neler alabileceğini veya neler katabileceğini düşünerek yaklaşır. Yurtseverlik daha değişik yaklaşımlarla da beslenebilir ve beslenmelidir de.

Orada çok sağlam bir ekonomik yapı kurulabilir, orada çok gelişmiş mimari yapılar ortaya çıkarılabilir, orada her türlü sanat-spor geliştirilebilir. Bunlar zaten açıktır. Eğer gelişme bu biçimdeyse çağımızda her yerde inşa gerçekleştirilebilir. Eğer biz de böyle anlıyorsak o zaman yurtseverliğin önemli bir yanı da va-

"... Özgür bir vatan yaratmanın bütün gelişmenin anası olduğu bilinciyle hareket etmekteyiz. Ve bugün ne kadar sınırlı adım atarsak atalım, bu attığımız ilk yurtseverlik adımı, yarın burada insanlığın çok soylu bir ailesini çıkarmaya kadar götürecektir..."

tan toprakları üzerinde ekonomiyi inşa etmek, bu temelde de üst yapıyı inşa etmektir. Demek ki, bu inşa hareketi güçlü bir yurtseverlikle mümkündür. Şimdi, bütün bunlardan çıkarmamız gereken sonuç şu: Yurtseverlik olgusuna kapsamlı yaklaşılmalıdır.

Bugünkü durum, "herkesin "harabedir", "viranedir", "karın doyurmuyor", "gelişme vaat etmiyor", "ancak TC'yle bağlantılı olarak gelişebilir, memurluk yapabiliriz, maaş alabiliriz" dediği alandır. Ama hayır! Biz bütün bunlara düşmanız. Yurtseverlik hareketimiz özünde bütün bu yaklaşımların reddidir. Özgür bir vatan yaratmanın bütün gelişmenin anası olduğu bilinciyle hareket etmekteyiz. Ve bugün ne kadar sınırlı adım atarsak atalım, bu attığımız ilk yurtseverlik adımı, yarın burada insanlığın çok soylu bir ailesini çıkarmaya kadar götürecektir. Geçmiş tarih, ülkemizin güçlü kültürüne tanıklık etmektedir. Yine sayısız halkların oluşup güçlenerek geliştiğine tanıklık etmektedir. O halde, niye bundan sonrası için bu olmasın? Mezopotamya, özellikle insanlığın, uygarlığın beşiği olduğuna göre, günümüzde niye harabe gözüyle bakılıyor? (Gerçi bugün GAP projesiyle büyük bir tutkuyla ama azgın bir sömürgeci iştahla bakılıyor.) Ve biz niye burayı büyük bir vatanseverlik hareketinin kuruluş zeminine dönüştürmeyelim? Yalnız bu

"... Atılım deyip duruyoruz; atılımcı olmak için önce, büyük bir tutkuyla yüce amaçlara erişmek, büyük bir yaşantıyla ulaşmak için bir vatana sahip olmak, burada özgür bir toplumu kurmak ve tabii ki, bütün bunları her türlü gelişmenin temeli olarak görmek zorundayız..."

duygu bile bize kırk türlü ulusal kurtuluş savaşımını göze almayı mümkün kılar. Bir tarihi kurtarmak, coğrafya parçalarını kurtarmak, yalnız bir Mezopotamya ovasında özgün bir

ekonomi, bir halk, bir sosyalist ekonomi inşa etmek, bir halkı özgürce kaderini çizer kılmak, en zor savaşmaları göze almaya ve başarıya götürmeye yeterli bir nedendir.

O halde, bütün bunlara dar bir köylü, bir garibanın gözüyle değil, bir ülkenin sahibi olmanın büyüklüğünü duyarak, vazgeçilmezliğini yaşayarak ve bunu bütün örgütsel faaliyetlerimize, eylem faaliyetlerimize yansıtmasını bilirsek burayı düşmana daraltabilir ve bizim için önemli bir yaşam alanı haline çevirebiliriz. Bizde yüzyıllardan beri yitirilen insanlığı da, güçlü bir biçimde yine bu topraklarda kazanır ve onurlu bir saygınlığı elde edebiliriz. Çok iyi bildiğiniz bu konulara bence daha kapsamlı yaklaşmak, inceleme-araştırmalarımızı yurtseverlik temelinde geliştirmek, coğrafi bilincimizi yeniden gözden geçirmek, yine tarih bilincimizi yetkinleştirmek gerekli olmaktadır. Yurtdışındaki emekçilerin sorunlarına da bu açıdan yaklaşmak, ülkemizde ekonomik, sosyal vb. açıdan yeniden kuruluşu bu yurtseverlik temelinde ele almak, sizi hayli güçlü ve umutlu kılar.

Aynı zamanda duygulu ve yeniden ülkeyi zaptetmek için işgalcilerden adeta sökülmek için büyük bir atılımcı haline getirebilir. Atılım deyip duruyoruz; atılımcı olmak için önce, büyük bir tutkuyla yüce amaçlara erişmek, büyük bir yaşantıya ulaşmak için bir vatana sahip olmak, burada özgür bir toplumu kurmak ve tabii ki, bütün bunları her türlü gelişmenin temeli olarak görmek zorundayız. Eğer bu duygularla, bilinçle biz doluyacak atılımcı oluruz. Ama iddiamız yoksa, halen empoze edilenlerin; yani "harebedir, viranedir kaç! Karın doyurmuyor, geridir kaç! Kültür yok, mahrumiyet bölgesidir kaç! Zorbalık, baskı, sömürü zeminidir kaç buradan!" Vatanseverlik anlayışı bu ise bu insanı artık öldürsen bile ülkeye yönelmezsin. "Yaşam Avrupa'dadır, yaşam sömürgecilerin maaşındadır, onların devlet dairelerindedir" der. Açık ki, böyle diyenin eylemi, atılımcılığı çok sınırlıdır. Çünkü, onun bir ayağı, bir gözü

"... Tarihin önemli davaları kanla çözümlenmiştir. Büyük vatanseverlik olgusu da çok büyük bir mücadeleyle çözümlenir. Bunda her şey vardır, kan da vardır, tutku da, öfke de vardır. Burada ruhsuzluk yoktur. Burada bilinç ve tutku öyle içiçe geçmiştir ki keskin bilinç, keskin irade ve keskin duygu kişide bir top gibi, bir gülle gibi yığınlaşır ve öyle saklı durur...."

hep işbirlikçiliktedir, hep uşaklıktadır. Belki bir parça ekme verirler ona ama, yine burada yurtseverlik yoktur, ajanlık vardır. Dolayısıyla bu tip anlayışların yaratacağı şey, atılımlardan değil ayakbağlarından bahsedilebilir. İşte

küçük memurlarımız her aybaşı bir maaşı beklerler, öldürsen bunu eyleme sürebilir misin? O, maaşla aileyi besler, o maaşa tapmıştır. Öldürsen kopartamazsın. İşte, Avrupa yaşamı bir kişiyi sonsuz çekerse hele bir de parti adına bu yapılırsa, bu bir partici değil, bir yurtsever değil, bir karşıdevrimci olur. Sömürgeciliği, emperyalizmi böyle ele alan kendini yitirmiştir.

Tarihin önemli davaları kanla çözümlenmiştir. Büyük vatanseverlik olgusu da çok büyük bir mücadeleyle çözümlenir. Bunda her şey vardır, kan da vardır, tutku da, öfke de vardır. Burada ruhsuzluk yoktur. Burada bilinç ve tutku öyle içiçe geçmiştir ki keskin bilinç, keskin irade ve keskin duygu kişide bir top gibi, bir gülle gibi yığınlaşır ve öyle saklı durur. Şimdi, tarihin bize öğrettiği bu gerçekler iken, biz kendi kendimizi nasıl aldataabiliriz? Tarih bilincinden çıkarılacak tek doğru devrimci sonuç bu iken biz nasıl temel vatanseverlik olaylarından, demokratik savaşımından uzak durabiliriz? Özellikle sömürgeci TC uygulamaları, en çok da bu çağda bizi temel vatanseverlik olgusundan uzaklaştırmış ve çok çok düşürmüştür. O halde buna karşı duyulacak tepkinin ölçüsü bizim eylemimizi belirler. Madem ki TC yıkıcılıkta sınır tanımamıştır, biz de ona karşı yıkıcılıkta, dağıtıcılıkta sınır tanımamız. Madem ki, o düşürmede sınır tanımamıştır, biz de yükselmede sınır tanımamız. Madem o iradeyi felç etmiştir, biz keskinleştiririz.

Şimdi bu özelliklerle yurtseverlik mücadelemize yaklaştığımızda sanat nasıl gelişir? Duygular nasıl gelişir, bunlar nasıl siyasallaşır, anlaşılır ve uygulanır? Bizde bunun ilk temelleri atılmış, örgütsel ve siyasal çerçevesi çizilmiştir. Ama somut bir kişilik olarak bunu

"... Sanat, katı yaşam gerçekliğini daha yaşanılır kılmak için insanların hayallerini çalıştırmasının ürünüdür...."

yoğunca yaşamak henüz bu kadar gerçekleşmiş değildir. Genel çerçeveyi, genel bilgilenmeyi somut yaşam olarak almalıyım. Yine kırıldık bağlamayı kemikleşmek olarak kabul etmeyelim. Hatta

biraz ses vermeyi, biz büyük bir nara olarak görmeyelim. Bunlar daha bizde ilk adımları atılan hususlardır. Gerek eylemlerimiz ve gerekse örgütlerimiz, yeni atılmış ilk adımlardır. Bazılarımız bunu somut olarak görüyor. Yüzyıllara sığması gereken çok büyük bir eylemlilik, büyük bir toplumsal alt-üst oluşun temelini hazırlıyoruz. Bunda biz hiç tutucu değiliz. Sonunu görür müyüz, görmez miyiz, bizim için önemli değildir. En coşkulu dönem budur zaten. Günümüzde sosyalist ülkelerde bile devrim neredeyse sönmüş durumda. Normal sosyalist yaşantı sürdürülüyor. Büyük coşku devrim yıllarındaydı. Büyük inşa faaliyetleri devrimin hemen arkasındaydı. O halde, en büyük coşkuyu, tutkuyu tam da şu anda geliştirebiliriz. Büyük örgütçüler, ordu kurmayları, sanatkarlar yine bu dönemde ortaya çıkarılır. İşte bunun için diyoruz ki, sığınabileceğimiz değerler, çözümlenebileceğimiz değerler iyi incelenmeli, iyi bulunmalı ve artık bunu bilmekten öteye, ruhta duymak, yaşamak ve hem de bu, kişilikte yoğunca somutlaştırılırsa, kendinizi tanımayacak kadar büyüdüğünüzü görürsünüz. Kendimde ben bunu kısmen gerçekleştiriyorum. Bu kadar ağır koşullarda olmama rağmen bu biçimde yaşamayı mümkün kıldım. Sizler sanıyorum katbekat fazlasını bu gelişmiş çerçevenin de yardımıyla yaşayabilirsiniz. Hele özgül konularınız bunu çok daha güçlü bir biçimde yaşamaya imkan veriyor. Kısaca, yurtseverlik de dahil olmak üzere, siyasal görevler konusunda, askeri konularda, kültür-sanat konularında kapsamlı yaşamayı bilmiyoruz. Her şeye anlamını derinden vermeyi bilmeliyiz. Unutmayalım ki, bundan sonra sanat da bu konuda bir hizmet yerine getirdiği oranda anlam bulabilir. Yani, devrimci siyaset, devrimci yurtseverlik politikası, örgütlenmesi, eylemliliği sanatı da her biçimiyle geliştirecek. Nedir bu biçimler? Edebiyat, müzik, folklor vb. her konu devrime hizmet edecektir. Kendi temellerini de ulusal kurtuluşa görecektir. Bu ulusal kurtuluşu kolaylaştıracak, hızlandıracak, örgütlenmesine katkı yapacaktır.

Sanat, katı yaşam gerçekliğini daha yaşanılır kılmak için insanların hayalle-

rini çalıştırmasının ürünüdür. Yani insanlar, katı doğa ve toplumsal yaşam kuralları karşısında bunalmayı önlemek, yaşamı daha anlamlı, güzel, iyi kılmak için sanat olaylarına yönelmişler, sanatı icat etmişlerdir. Bu nedenle sanat toplumun doğuşu kadar eskidir. Ve toplumun doğuşu biraz da sanatsaldır. Yani her zaman gerçek ile hayal içiçedir. Hayal hep sanatı besler, hayal her zaman gerçeğin katılığını telafi etmek için kullanılmıştır. Gerçeğin dayatmaları nelerdir? Genel olarak doğa ve toplum gerçekleridir. Hep bunun ağır baskısını hafifletmek için insanı yüceltme hareketidir. Gerçi, sanatın da gericisi olur, tutucusu olur ama bu da dönemlere göre böyledir. Ama asıl ilerlemeyi sağlayan sanat bu niteliktedir. Hepsini yaşamı kolaylaştırmanın, gelişmenin araçlarıdır.

Ulusal kurtuluş sürecine girdiğimize göre artık burada da bütününle sanat faaliyetine yani hayallerimizden tutalım, güzel seslerimize, resim yapmadan güzel hikayeler-romanlar yazmaya kadar hepsine bu çerçevede yaklaşabiliriz. Bizde bu konular çok güdük bırakılmıştır. Neden? Çünkü, doğru devrimci bir siyasetin olmadığı yerde sanat da gelişmez, burada da sömürgeci sanatın egemenliği sözkonusu olur. Sömürgeci

"... Bir ressam doğaya, müzikten anlayan birisi seslere, bir edebiyatçı toplumsal yaşama nasıl bakıyorsa, bir devrimci de böyle bakmasını bilmelidir. Böyle bakmayan, kaba-sabalıktan, üslupsuzluktan kurtulamaz. Güzel bakış, güzel hitabe, güzel yazı devrimin ayrılmaz bir parçasıdır..."

sanatın eleştirisi devrimci siyasetin sömürgeci siyaseti eleştirisiyle başlar, bununla büyür-gelişir ve rolünü oynamaya başlar. Bu konuda sanatın geliştirilmesi nasıl olur? Doğru devrimci sanatın gelişimi nedir? Bu güçlü bir biçimde kavranmadan siyaset üstü bir sanat, devrimci siyasetle uyumlu olmayan bir sanat olur ve devrimci sanatın gelişiminden bahsetmek mümkün değildir. Bugün Kürdistan adına yürütülen birçok sanat var. Aslında sanat alanında sömürgeciliğin geliştirilmesi bunlar. Müzik alanında bu had safhadadır. Sinemada son derece yabancılaşmayı yaşıyoruz. Kürt halkının özellikleri; folkloru, tipi vb. TC'nin pazarlaması sürecine alınmıştır. Bunun da devrimci siyaset temelinde ele alınması, eleştirisinin yapılması, halk sanatından halkın devrimci sanatına yönelmesi ve içiçe örülmesi, geliştirilmesi, bu konuda kendine güvenmeleri kendilerini yaratıcı kılmaları, devrimci militanlığın diğer bir özelliğidir. Birkaç kişiye özgü sanat değildir, bütün devrimci militanlarda devrimci sanat anlayışı olmalıdır. Sanat gözlüğüyle de devrime bak-

masını bilmelidir. Kaba, ilkel, duyarsız değil, sanatkarın inceliği ile devrime bakmasını bilmelidir. İşte bir ressam doğaya, müzikten anlayan birisi seslere, bir edebiyatçı toplumsal yaşama nasıl bakıyorsa, bir devrimci de böyle bakmasını bilmelidir. Böyle bakmayan, kaba-sabalıktan, üslupsuzluktan kurtulamaz. Güzel bakış, güzel hitabe, güzel yazı devrimin ayrılmaz bir parçasıdır.

Bizim devrimci mücadelede bu konuda gereken açılmayı yapıyor. Militanlar buna da öncülük etmek durumundadır. Bizde devrimle sanat, devrimci siyasetle sanat birbirlerini sürekli beslemek durumunda olan ve birbirlerine böyle sanatkarca geçerler. Devrim sanatı mümkün kılar veya ona ortamı, çerçeveyi açar. Sanat da devrimi biraz daha güzelleştirir, inceltir. Daha iyi benimsenmesini, özümsemesini, özellikle de milyonlara aktarılmasını imkan dahiline sokar. Bunlar birbirlerine bu kadar bağlı olduğu halde burada şematik yaklaşım, dogmatik yaklaşım fazla yaratıcılığa yol açmıyor veya bu konuda militanca yaklaşımın zayıflıkları şematizme düşmenin nasıl kısırlaşmaya yol açtığı ortadadır. Sanatı sadece kendisi için değil bütün devrimci yaşamın alanlarında görmek, göstermek gerekir. Evet, imkanların yokluğundan, ağır siyasi-askeri sorunları çözenler büyük ozan veya edebiyatçı olmazlar ama ondan da nasibini almamazlık edemezler. İyi duygulara, yüce duygulara yol açmak, sanatın körüklediği bir olaydır. Birbirleriyle sıkı sıkıya ilişkisi vardır. Dolayısıyla bunları böyle içiçe görmek gerekiyor. Kaba, ilkel ve sömürgeciliğin egemenliği altında şekillenen sanat yerine ulusal kurtuluşa yükselecek, destek alan ve devrimcileşen sanata doğru bir açılım, onunla kurtuluş mücadelesini besleme de önemli bir devrimci görevimizdir. Bu konuda yeterli hassasiyet, duyarlılık gösterilmeli ve bu konuda mevcut ilkellik aşılmalıdır. Bazıları bu konuya özel olarak öncülük de edebilir. Partiyi bu konuda besleyebilir. Parti sanatına doğru adımları atabilirler. Her militan bu konuda, mücadele sahasında sanat ürünleri biriktirebilir, Partinin emrine sunabilir. Ve bu birikimlerinden daha gelişmiş bir yaklaşıma ulaşılabilir. Gidilen yerlere, görülen birçok şeye biraz sanatçı gözüyle bakmalıyız; fotoğrafla, bantla, yazıyla. Ve daha sonra bunları birleştirmeliyiz. Çünkü, sömürgecilik bu alanı da tahrip ve tahrip ediyor. Ne kadarını kurtarırsak geleceğe o kadar teslim etmiş oluruz. Demek ki bu da bir görevdir. Bu konuda da eksiklerimizi gidermeli ve bir devrimcinin sanattan da nasibini alan, onun sorunlarını da bilen ve gücü oranında çözümlene katılan bir kişi olduğunu unutmuyor ve her koşul altında da yapabileceği bir şey varsa onu yerine getiriyorsa; bu biraz daha yetkin bir militan olduğu anlamına gelir.

TÜRK SOLCULUĞUNUN ÇIKMAZININ TARİHSEL KÖKENLERİ - II

İttihat-ı Terakki Dönemi (1889-1918)

Türk solculuğunun kaynaklarını alırken, İttihat-ı Terakki dönemini ikinci süreci olarak alıyoruz. Nedenini de Türk aydınının her dönemde Türk egemen burjuvazisine bağımlı gerçeğinden alıyoruz.

1876'da Jön-Türk hareketinin isteği gerçekleşir. İmparatorluğun dağılmasına önlem olarak görülen meşrutiyet ilan edilir. Bu gelişme imparatorluğu yarı-sömürgeci durumuna getirilen İngiliz ve Fransız kapitalistlerinin çıkarı doğrultusundadır. Meşrutiyet, ezilen sınıflara ve halklara bir şey getirmeyecektir. Halkın katılmadığı alelacele tepeden yapılan düzenlemelerdir. Meşrutiyet ilanı, büyük kapitalist devletlerin aynı günlerde İstanbul'da yaptıkları konferans ve alınan kararlar doğrultusunda olmuştur. Oluşturulan meclis, batıdakilerle hiçbir benzerliği olmayan, Rus Çarlığı'nın danışma meclisi (Duma) düzeyine varamayan geçici bir heves olacaktır.

Tahtan indirilen Abdulaziz yerine düşünülen Velihaht Murad'ın deli olması yerine Abdulhamid'in (1876-1909) padişah olmasına yolaçacak, Abdulhamid, ilk iş olarak anayasa ve meclisi lağvedecek (mecliste ezilen halkların temsilcileri neredeyse çoğunluğu oluşturmaktadır), Mithat paşa ve diğer Jön-Türk liderlerini sürgün ederek, 36 yıl sürecek bir istibdad yönetimi olacaktır.

Fakat henüz solculuğa (burjuva anlamda bile) Türk burjuva aydın hareketinin stratejisi netleşmiştir: "İttihat-ı Osmaniye", "Meşrutî anayasa" ve "Meclis" ile temsil edilen monarşist düzen ve emperyalizme dayanarak batılılaşma, "medenileşme" hedef olacaktır.

Bunlar Jön-Türk hareketinin temel aldığı ve 1876 anayasası ile kısmen vardığı hedeflerdir. "İttihat-ı Osmaniye"; Türk egemenliği altında bütün halkları (hıristiyan, müslüman) Osmanlı unsuru kabul ederek bu statükonun devamını hedefliyordu. Anayasa ve meşrutî meclis ise azınlık burjuvalar dahil, emperyalizm eliyle palazlanan kesimlerin çıkarını hukuki güvenceye almayı hedefliyordu. Meşrutiyet meclisi ise, egemenlerin padişahın gölgesinde çıkarlarının oluşturulacağı alan olarak görülüyordu. Ancak asıl hedef hep "İttihat-ı Osmaniye" idi.

İttihat-ı Terakki'nin Doğuşu

Bu doğuşun koşulları şudur: Kapitalizm emperyalist aşamaya varmaktadır. Emperyalist yayılma ve çelişkiler derinleşmiştir. Bu gelişmeler en çok Osmanlı imparatorluğuna yansımaktadır. Osmanlı egemenleri çareyi Alman

emperyalizmine dayanmada ve emperyalist devletlerin çelişkilerinden yararlanmada görmektedirler. Palazlanan Alman emperyalizmi imparatorluğun ticaretinin %30'nu ele geçirmiş demiryollarının %50'si üzerinde tekel kurmuştur. Osmanlı ordusunu Alman subayları eğitmekte ve donatmaktadır. Neticede Alman ırkçı yayılma ideolojisi, Osmanlı ordusu ve paşaları bir bütünleşmenin araç ve ürünleri olmaktadır. Diğer yandan Osmanlı imparatorluğu bünyesinde halkların ayaklanma ve imparatorluktan ayrılması devam etmektedir.

Toprak kaybını, yani sömürgeci egemenliğin küçülmesini Türk aydını ölümü olarak gördü. Bugün sosyalizm adı altında Türk solculuğu nasıl "Misak-ı Milli" sınırları üzerinde titriyorsa, o gün de Osmanlı sınırını korumayı kutsal görevi ve yegane amacı olarak aldı.

"İttihat-ı Terakki (İT)", 1889'da askeri tıbbiye öğrencilerinden İbrahim Temmo (Arnavut), İshak Sukuti (Diyarbakır), Abdullah Cevdet (Arapkir), Mehmet Reşit (Çerkez-Kafkasyalı), Hüseyinzade Ali (Bakülü) tarafından "İttihat-ı Osmaniye" adı ile bir öğrenci derneği olarak kurulacaktır. Kurucuların tümünün Türk olmayışı, iyiniyeti aşmayan burjuva demokratik amaçların ihtiva edilmesine yolaçacak, ancak bu niyet örgütün objektif ve subjektif ölçülerini aştığından hiçbir zaman pratiğe yansımayacaktır. İbrahim Temmo'nun etkisiyle İtalyan Carboneri örgütlenmesinden yararlanarak hücre sisteminde örgütlenen örgüt hiçbir zaman Avrupa devrimci burjuvazisinin ölçülerini taşımayacaktır. Örgütün başlıca ideolojik esin kaynağı Namık Kemal, politik hedefi de Mithat Paşa'nın meşrutî meclisi ve anayasası olacak, oluşturulan hücrelere de paşa isimleri verilecektir.

"İttihat-ı Osmaniye" grupları tıbbiye'nin yanısıra harbiye ve mülkiye'de oluşacaktır. Çünkü hem aydınlar buralarda bulunmakta hem de ordu toplumda en etkin öğedir.

Türk aydınına harekete geçiren imparatorluğun durmadan toprak kaybetmesi ve Abdulhamid'in önlem almada yetersiz kalmasından kaynaklanmıştır. 1894-95 İstanbul-Kumkapı, Adana, Sason, Bitlis, Van Ermeni ayaklanmaları ve katliamları, Kürdistan'daki Şeyh Ubeydullah ayaklanması ve yerel direnmeler, 1897 Osmanlı-Yunan savaşı ve Girit adasının emperyalist devletlerin denetimine verilmesi Türk aydın şovenizmini harekete geçirecek, işi bildiri ve Abdulhamid'e suikast girişimlerine kadar vardırıracaklardır.

Bu yumuşak çıkış Abdulhamid tarafından uygun görülmez. Jön-Türklerden sonra ikinci aydın sürgünü başlar. 1897'de aralarında İttihat-ı Osmaniye yöneticilerinin de bulunduğu aydınlar grupları halinde yargılanır ve sürgüne yollanır. Aslında Türk aydını direnmeden sürgüne gitmektedir. Abdulhamid'in oldukça yumuşak olan tepkisini hemen Avrupa'ya kaçmak için fırsat olarak değerlendirirler. Kuzey Afrika'ya da sürülenler Avrupa'da toplanırlar. Paris, Cenevre ve Kahire'de kutuplaşırlar. 1880 ve 1890'lar Avrupa'da devrimci sosyal-demokrat hareket ve II. Enternasyonal (1889-1912) oldukça aktiftir. Yine de Türk aydını padişahı darıltabilecek bu tür tehlikeli şeylerden itina ile kaçınır. Sürgünde bile, Türk aydınlarının dayanakları Osmanlı elçilikleri ve paşaları olurlar. Jön-Türklerin paşaları Mısır Hıdivleri yine Türk aydınlarını yalnız bırakmamaktadırlar. "Kardeşlerden Mahmut Bey, Ahmet Rıza'ya Meşveret'in çıkarılmasında ve yabancı dilde yazmalarına yardım etmekle görevliydi. İkincisi, hesap işlerine bakan Nazım'a nezaret ediyordu. Üçüncüsü, Tİ'nin müfettişiydi." (İsina Akşın, 100 Soru'da Jön-Türkler, s. 55)

Abdulhamid ve Aydın Tasfiyeciliği

Osmanlı padişahları, kendi soyundan, köksüz Türk aydınlarını iyi tanımaktadırlar. Abdulhamid, sürgün-mülteci aydınları terbiye etmek için, "Yeğeni Serhatiye Ahmet Celalettin Paşa'yı, Paris'e yollar. Af çıkartır. Dönemlere parasız pasaport, yolculuk, liyakata göre memurluk, isteyenlere de Avrupa'da elçilikler kanalıyla öğrenim ve maaş olanağı sunar. On gün içinde bu şartları kabul etmeyip, zararlı yayın çıkarırlar ise vatan-dışlıktan çıkarılacaktır." (age. s. 36) Serhatiye çoğu ile görüşür. Ahmet Rıza, Dr. Nazım ve Ali Ganem dışında hepsini razı eder. Aralarında Abdullah Cevdet, Süleyman Nazif gibi entegre Kürtlerin de olduğu çoğu Osmanlı elçiliklerinde görev alır, diğerleri iyi maaş ve memurlukla geri döner. Türk aydını daha direnmeden ikinci defa kendisine ihanet etmiştir. Tasfiyecilik ve döneçlik, Türk aydının kendisini mahkum ettiği hastalığı olmaktadır. Türk aydının, devlete ya da yönetime muhalefeti, özünde stratejik olmadı, iyi memurluk almanın yolu oldu. Çünkü, sürgünden oldukları halde elçiliklerden para alıyor, çıkardıkları gazeteleri yine onlara satıyorlardı.

Abdulhamid'in yaptığı başka şeyler de vardır. Hıristiyan halkların ayrılmasının

yanısıra müslüman halklar da ayaklanmaktadır. Osmanlı egemenleri bu durumu önlemek için islamcı politikaya ağırlık verirler. Bir yandan askeri denetim ve katliamları artırırken diğer yandan müslüman halkların egemenlerini uşaklaştırma politikasına ağırlık verilmektedir. 1892'de İstanbul ve Bağdat'a aşiret egemenlerinin çocukları için Zedegan okulları bu amaçla oluşturulur, aşiret egemenlerinden Hamidiye Süvari Alayları oluşturulur. Abdulhamid, bu yeni politikasını şöyle açıklamaktadır: "Şimdiye değin hıristiyanlarla uğraştık, bir şey elde edemedik, müslüman kardeşlerimiz olan Kürt ve Arapları, Türkleştirme politikasına ağırlık vermeliyiz."

Abdulhamid'in özellikleri vardır. 36 yıl tahtta kalmıştır. Kendisinden başka kimseye güvenmemektedir. Saraya elektrik kabloları döşeyen teknisyenleri, suikast için mayın döşeme kuşkusıyla tutuklamış, ağrıyan dişini zehir konular diye dişçiye bile çekirtmemiş, kelpetenle kendisi çekmiş, sivilcelerini doktorlarına emdirmiş vb. Ancak özellikleri hep bunlar değil. Alman uzmanlardan yararlanarak namılı muhbirlik teşkilatını kurmuş, muhaliflerini daha çok satın almayla safdışı etmiş, imparatorluğu yaşatmak için emperyalistler arasındaki çelişkilere ve Panislamist politikaya dayanmıştır. Bütün Osmanlı padişahları gibi ahlak-sızlığı ile de meşhurdur.

Yine de en meşhur yanı aydın kıyımcılığı ve satın alma özelliğidir. Öyleki kendine suikast yapanı da satın alıp ajanlaştırabilecektir. Abdulhamid'i aydın kıyımcılığında başarılı kılan onun özellikleri ve yöntemlerinden çok, Türk aydının özündeki kaypaklık ve tutarsızlıkta yatmaktadır. Abdulhamid, kendine muhalif aydını şöyle tanımlıyor ve yaklaşımını belirliyor: "Bu yeni kitap hakikaten isyan ettirici ve bütün memleket için utandırıcı mahiyette. Buna rağmen bu kitabı yazan genç adamın tekrardan devlet hizmetine alınmasını arzu ediyorum. Kendisine münasip bir mevki verilirse, bize minettar, devlete sadık bir hizmetkar olur... Sürüden ayrılan kuzuya sert muamele edilmesini —ki şimdiye kadar bu hatayı çok işledik— doğru bulmuyorum. Onları iyilikle doğru yola getirmek çok iyi olacaktır, kanaatindeyim" (Abdulhamid, Siyasi Hatıram, s. 83)

Türk aydını ise Abdulhamid'in yöntemleri ve kendi döneçliğini şöyle tanımlamaktadır: "Abdulaziz'le yeğeni Abdulhamid'in zulmünde iki ayrı üslupları vardır. Amca esnaf zalimdi, yeğeni artist zalimdi. Birincinin zulmü bir zanaat, ikincinin ki bir sanattı... düşmanları için sultan Aziz'in kullandığı ölüm bir

tane idi... Abdulhamid'in zeki zulmünde çeşitli ölümleri Aziz bilmiyordu. Sırmalı ve nişanlı ölümü, yavaş yavaş ölümü, dolayısıyla ölümü, güzel konuşan ölümü, güler yüzlü, gamzel ölümü..." (Mithat Cemal Kuntay, Namık Kemal s. 724, cilt 2) Muhibir aydın da tanımlıyor: "Ne garip raslantı, imzayı görünce içimde büyük bir acı duydum. Abdulhamid'in en çok önem verdiği, en çok sözü geçen bakanlarından birinin oğlunca sunulmuş bir kağıt elimde duruyordu. Bu genç baskı döneminde evine sanat ve edebiyat meraklarını toplar, onlarla geç vakitlere kadar yurt, özgürlük, ülkü konularında konuşmalara girişirdi... Onun konağında her gece Abdulhamid'e lanetler savrulurdu... Bu açık kafalı gencin şimdi şu mektuplardan öğreniyorum ki Devlet Şurası üyesi olarak Abdulhamid'ten 150 altın ödeneği vardı. Ve Temmuz ayılığını aldığından ötürü Padişahın 'ayak tozuna' saygı ve gönül borcunu sunuyordu." (Hüseyin Cahit Yalçın, Siyasi Anılar, s. 139) Kızıl sultan Abdulhamit, arpalıkla bükemediği Türk aydını bırakmıyor. Kendisine en çok direnen aydınlardan Ahmet Rıza'yı yanına oturtup bir bardak su ile satın alıyor ve ardından; "Ben bununla ne kadar uğraştım, meğer satın almak ne kadar kolaymış" diyor. Abdulhamid, ölünce cenazesini ona darbe yapan Türk aydını taşıyor, öyleki bazıları ağlamaktan tabutu tutamıyorlar.

İttihat-ı Terakki Ordu Örgütü Oluyor

İmparatorluğun parçalanmasının önlenmemesi Abdulhamid yönetimine muhalefeti artırır. Muhalefete Abdulhamid'in yakın çevresi de katılır. Bunlardan biri, devlet bürokrati, paşa çocuğu Ahmet Rıza, Abdulhamid'in yeğenlerinden Prens Sabahattin ve Ahmet Celalettin Paşa'dır. Bunlar Paris, Cenevre ve Kahire grubu olmak üzere aralarında gruplaşırlar. Ermeni burjuvazisi, çeşitli beklentilerle grupları birleştirmeye çalışır. 1902'de Paris'te kongreleri toplanır. Ancak birlik sağlamazlar. Daha merkezîyetçi bir tutum takınanlar Ahmet Rıza'nın öncülüğünde "Terakki ve ittihad" grubunu oluştururlar. Prens Sabahattin kanadı ise daha liberal bir yol önerip "Ademi Merkezîyet ve Teşebbüsü Şahsi" adı altında gruplaştı. Ezilen halkların burjuva aydınları, yüzüne 'liberasyon' maskesi nedeniyle daha çok ikinci grupta yer aldılar. Daha ziyade İngiliz emperyalizmi taraftarları bu kutupta toplanacaktı.

Ancak bu grupların arasında fark aramak saçmaydı.

Bir yılı daha geride bırakırken DÜNYAMIZ NELERİ YAŞADI

Geride bıraktığımız her yıl, dünyamızın çehresinde yeni değişiklikleri de birlikte getirmektedir. Emperyalizm ile sosyalizm arasındaki mücadele olarak da tanımlayacağımız gelişmeler, dünya insanlığının daha iyi bir yaşama, yani sosyalizme ulaşma kavgasının büyüdüğüne tanıklık etmektedir. Emperyalizm gerici ve tükenen özünü yaşatmak için çırpınırken, sosyalizm dünya insanlığını daha ileri bir topluma ulaştırma mücadelesi vermektedir. 1987 yılı, dünyanın birçok alanında bu gelişmelerin yaşanmasına tanık oldu.

Emperyalist ve sosyalist sistem ilişkilerindeki gelişmeler

Emperyalizmin ve sosyalizmin iki karşı kamp olarak mücadele yürüttüğü bilinmektedir.

Bu yıl emperyalizm ile sosyalizm güçleri arasında ağırlıklı olarak barış görüşmeleri gündeme geldi. Reagan ve Gorbaçov arasında yapılan görüşmelere ek olarak, Doğu Almanya Devlet Başkanı Erich Honecker, Batı Almanya'ya bir ziyarette bulundu.

Kuşkusuz, emperyalizm ile sosyalizm güçleri arasındaki önemli sorunu, orta ve kısa menzilli nükleer silahların kaldırılması konusunda yürütülen görüşmeler oluşturdu. Reagan ve Gorbaçov'un 8 Aralık'ta Moskova'da bir araya gelerek imzaladıkları bu anlaşma sonucu, orta ve kısa menzilli nükleer silahların kaldırılması konusunda ortak bir karara varıldı. Bu görüşme ardından, içinde bulunduğu

muza yılda da Reagan ve Gorbaçov'un yeni bir görüşme daha yapması bekleniyor.

Emperyalist ülke ekonomileri, 1987 yılı sonuna gelirken önemli bir kriz ile karşı karşıya geldi. Borsalarda başgösteren kriz, -şimdilik hafifletilmiş gibi görünse de- her an gelebilecek dolar düşüşü korkusu, yeni sorunlar ortaya çıkarmaktadır. Birçok işkolunda krizler başgösterdi. Bazı fabrikalar kapatıldı, halen bazıları da bu tehlikeyi yaşıyorlar.

Sosyalizmde yenilenme politikası gereği, birçok hastalığa karşı bir mücadele başlatıldı. SSCB'de yoğun olarak başlatılan bu yeniden yapılanma hareketi, diğer sosyalist ülkelerde de etkisini gösterdi. Bürokratinin, laçkalığın vb. birçok hastalık üzerine gidildi ve önemli sonuçlara ulaşıldı.

yorlar. ABD'nin kontra adlı karşı-devrimci çetelere sunduğu destek, yüz milyonlarca doları buldu. CIA uzmanlarının eğittiği, para, silah vb. bakımlardan ABD'nin yoğun desteğini alan kontralar, Nikaragua Sandinist yönetimine karşı saldırılarını önemli oranda artırmakla birlikte, ağır kayıplara uğradılar. Halk kitleleri hükümet etrafında daha sıkı kenetlenmekle birlikte, kontra birliklerinin saldırılarına karşı da ordunun yanında yer aldılar.

ABD'nin Nikaragua'ya yönelik olarak örmek istediği siyasi, ekonomik ve askeri abluka önemli oranda boşa çıktı. Nikaragua hükümeti, uluslararası alanda önemli oranda destek gördü.

5 Latin Amerika ülkesi olan Kosta Rika, El Salvador, Honduras, Guatemala ve Nikaragua, ağustos ayı ortalarında bir araya gelerek bir barış antlaşması imzaladılar. Bu antlaşmaya göre, her ülke mevcut olan iç savaşları sonuçlandırmak için çeşitli reformlara gidecek, 90 gün içerisinde ateşkes imzalayacaktır. Kuşkusuz, antlaşma çe-

şitli yönlerden değerlendirilebilir. Ama ortaya çıkan bazı sonuçlar var ki, Nikaragua açısından olumludur. Nikaragua barıştan yana olduğunu göstererek ABD emperyalizminin oyunlarını önemli oranda boşa çıkardı.

Latin Amerika'nın diğer bölgelerinde savaşlar ve gösteriler devam ediyor. El Salvador'da muhalefet temsilcilerinin bir kısmı ülkeye yeniden dönmesine rağmen, henüz barış sağlanamadığından, gerillaların silahlı direnişi sürüyor. Panama ve Haiti'de karışıklıklar devam ediyor. Zaman zaman duruluyor gibi görünse de, herhangi bir olay bu gelişmeleri yeniden alevlendirmeye yetebiliyor.

Bölgenin mevcut durumunda bazı yeni gelişmeler ortaya çıksa bile, ABD emperyalizmine ve yeni-sömürge yönetimlerine karşı mücadelenin daha da şiddetleneceği ve gelişimini sürdüreceği açıktır. Yeni yıl, Latin Amerika halkları için mevzilerini daha da pekiştirdikleri bir yıl olmaya aday durumunda.

İrkçılığa karşı mücadele, açlık ve darbeler kıtası: Afrika

Afrika'nın gündemi, bir deyimle her yıl belirlenmiş gibi. Bu kıtanın sorunları hemen hemen değişmez bir görünüm gösteriyor. Bu gündemin değişmesi için de, Afrika halklarının bağımsız ve özgür bir gelişme yoluna girmeleri en başta gelen koşul.

Kıtanın en ucunda yer alan G. Afrika ırkçı rejimi, önemli bir alanda kendi denetimini sağlama peşinde koşuyor. Namibya'nın işgali ardından, bu kez Angola'nın içlerine kadar saldırılarını sürdürdü. Angola'ya karşı mücadele veren UNITA adlı karşı-devrimci hareketi destekleyen G. Afrika ırkçı yönetimi, Angola'nın topraklarının bir kısmını işgal etti. Bu gelişmeler karşısında Küba, Angola'ya yeni askeri birlikler sevketti.

G. Afrika ırkçı yönetimine karşı siyah halkın direnişi yer yer yoğunlaşarak devam etti. İrkçi-faşist rejimin baskı ve saldırılarına rağmen kitleler önemli oranda gösteri eylemleri düzenlediler. Maden işçileri, ırkçı yönetime karşı ilk kez büyük bir grev düzenlediler.

Ağustos ayı içerisinde Libya ve Çad birlikleri arasında Auzu bölgesi üzerine yoğun çatışmalar meydana geldi. Çad birlikleri, Libya'nın elindeki bu bölgeyi aldılar. Daha sonra Libya bu arayı tekrar ele geçirdi. Libya ve Çad arasındaki sınır anlaşmazlığı hala devam ediyor.

Bunun yanı sıra birçok ülkede darbeler devam etti ve birçok Afrika ülke-

sinde açlık tehlikesi hala varlığını devam ettiriyor. En ciddi sorun, Etiyopya'da yaşanıyor. Kuraklık, bu ülkeyi böyle bir sorun ile karşı karşıya getiriyor. Afrika'da açlık çeken ülkelere yardım amacıyla bu yıl da birçok kuruluş bağış toplama yoluna gitti.

Afrika halklarının sorunları olmakla birlikte, mücadeleleri de her gün boyutlanmaktadır. Önümüzdeki günlerde bu mücadelenin daha da yoğunlaşacağı açık bir gerçektir.

Emperyalist saldırılara karşı direnişin yoğunlaştığı bir alan: Latin Amerika

Sandinista gerillaları, kontraları püskürttüler

Latin Amerika'nın hemen her ülkesi sıcak bir durumu yaşıyor. Halk muhalefeti ve gerilla hareketi yeni-sömürge rejimleri büyük bir çıkmaz içerisine sürüklerken, buna karşı emperyalizm ise saldırılarına hız vererek karşı-devrimci komploları geliştirmektedir. Bu durum, Latin Amerika'yı daha da sıcak bir alan haline getirmektedir.

Peru, Kosta Rika, El Salvador, Guatemala, Honduras gibi ülkelerde gerilla hareketleri önemli gelişmeler sağladılar. Panama, Venezuela, Haiti, Brezilya, Arjantin, Boliviya gibi ülkelerde ise kitlelerin gösterileri önemli oranda artış gösterdi.

ABD emperyalistleri Nikaragua'yı kaybetmelerinin ardından saldırılarını yeni boyutlara vardiirarak yürütü-

Kitle gösterilerinin yoğunlaştığı bir kıta: Asya

Geride bıraktığımız yıl içerisinde kıtanın çoğu ülkesinde kitle gösterileri durmadı. Bu bakımdan kıta adeta bu gösterilerle bir çalkantı yaşadı. İşbaşında bulunan uşak yönetimleri hedefleyen bu gösteriler, önemli bir muhalefet odağı olarak ortaya çıktı. Artan baskılara kitleler demokrasi istemini dile getiren sloganlarla karşı çıktılar.

G. Kore, Bangladeş, Filipinler, Pakistan gibi ülkelerde işbaşında bulunan yönetimlere karşı kitlelerin tepkileri yoğun bir şekilde gelişti.

Güney Kore'de 16 yıldan bu yana ilk kez devlet başkanlığı seçimlerine gidildi. Seçimlere yol açan, muhalefetin yoğun protestoları oldu. Her ne kadar seçimleri iktidar partisinin adayı Chung Doo Hwan kazandıysa da, muhalefete mensup partiler ve tarafsız gözlemciler seçime hile karıştırıldığını açıkladılar. Seçimler ardından da Kore'de

nemli adımlar attı. Aquino yönetiminin ve Marcos yanlılarının saldırılarına rağmen, NPA (Yeni Halk Ordusu) gerillaları eylemliliklerini devam ettirdiler.

Pakistan'da Ziya Ül-Hak yönetimine karşı kitlelerin protestoları varlığını devam ettirdi. Karaçi gibi büyük şehirlerde çeşitli gösterilerin yanı sıra, birçok devlet işletmesine karşı sabotaj düzenlendi.

Asya kıtasında emperyalizmin karşı-devrim saldırıları da durmadı. Tayland, Laos'un sınırından yeni saldırılarını sürdürdü. Afganistan'da ise ABD'nin karşı-devrimcilere verdiği destek arttı. Bu saldırılara karşı sosyalizm güçleri karşı koydular. Laos, Tayland birliklerini geri püskürttü. Afgan birlikleri, Sovyet ordusunun da desteği ile 9 yıldır karşı-devrimci çetelerin kuşatması altında olan Host gar-

kitle gösterileri yeniden yoğunlaştı. Seul, Pusan, Tegu, İnşon vd. büyük kentlerde gösteriler durmak bilmedi. Önümüzdeki günlerde de Güney Kore'nin yeni gösterilere tanık olması bekleniyor.

Bangladeş Devlet Başkanı Muhammed Erşad'a karşı artan yoğun kitle muhalefeti önemli gelişme sağladı. Muhalefet partileri kendi aralarında ortak bir işbirliği anlaşması sağladılar. 26 Ekim tarihinde 3 muhalefet partisinin katılımı ile 460 yerde gösteri düzenlendi ve polisle çatışma çıktı. Muhalefet partileri, Muhammed Erşad'ın istifasını ve seçimlere özgür bir ortamda gidilmesini istiyorlar. Bu taleplere Erşad'ın cevabı, polis gücünü halkın üzerine saldırtmak oldu.

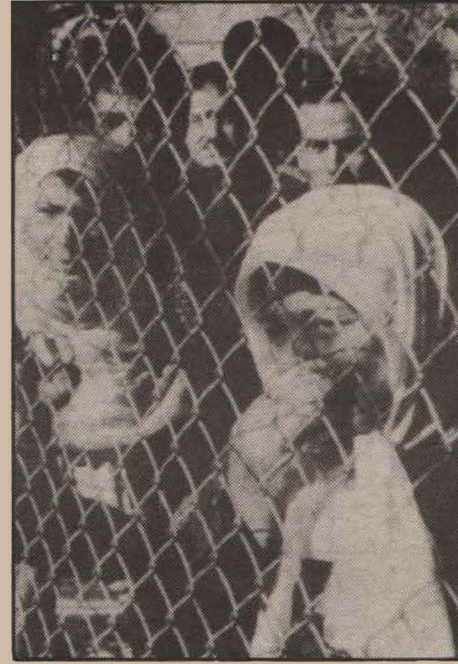
Filipinler'de gerilla hareketi ve demokratik muhalefet yıl içerisinde ö-

nizonu etrafındaki kuşatmayı kırdılar. Bu, Afgan hükümetinin karşı-devrimci çetelere karşı kazandığı bir zaferdir.

Kıtanın diğer bir sorunu ise, Sri Lanka'da Tamiller ile hükümet birlikleri arasında süren savaştır. Hindistan, Sri Lanka hükümeti ve Tamil Eelam örgütü arasında bir barış antlaşması imzalandı. Tamil gerillaları başlangıçta ateşkese uyararak, önemli oranda silahlarını bıraktılar. Daha sonra çatışmalar yeniden başladı. Sri Lanka'da durum halen gerginliğini devam ettiriyor. Çatışmalar hafiflemiş gibi görünse de, sorun çözüme ulaşmış olmaktan hala uzak.

Önümüzdeki dönemde de mevcut çatışmalı durumun devam edeceği açıktır. Kıta halkının demokratik bir toplum doğrultusundaki kavgası daha da büyüyecektir.

Önemini devam ettiren bölge: Ortadoğu

Ortadoğu, dünya devrim ve karşı-devrim güçleri arasındaki mücadelede sahip olduğu önemi devam ettiriyor. Bu nedenle, bölgedeki gelişmeler birçok olayı etkilemekte ve sonuçları dünya üzerinde etkide bulunmaktadır. Bölge sıcak rüzgarların en sert şekilde esmeye devam ettiği bir alan olma özelliğini korudu.

İran-İrak savaşı, Basra Körfezi'ne de sıçrayarak devam etti. İran ve Irak, Körfez'de birçok gemiye karşı saldırılarda bulunarak savaşın boyutunu genişlettiler. Her iki taraf da savaş sonuçlandırma gücünden uzak bulunuyorlar. Bu nedenle savaşın mevcut çözümsüzlük ortamında devam etmesi bekleniyor.

Ayrıca, İran ile ABD arasında Körfez'de çatışmalar meydana geldi. ABD, İran gemilerini vurdu. İran ise ABD'nin savaş helikopterlerini düşürdüğünü açıkladı. Daha sonraki günlerde petrol taşımacılığı yapan birçok tanker İran ve Irak tarafından vuruldu. Körfez'deki gerginlik hala devam ediyor.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, İran-İrak savaşını durdurmak için yeni bir plan önerdi. Aralık ayında toplanan Basra Körfezi Arap ülkeleri de savaşın bir an önce sonuçlandırılmasını istediler.

Yılın sonuna doğru geldiğimizde Filistin halkının, işgalci İsrail birliklerine karşı gösterdiği direniş yaygın gösterilerle birlikte artış gösterdi. Gazze'de odaklaşan gösteriler gözlerin bir kez daha Filistin sorununa çekilmesini sağladı. Çeşitli gözlemciler Filistin sorununa çözüm bulunmasını bir kez daha dile getirdiler.

Filistin halkının işgalci İsrail birliklerine karşı gösterileri bu kez geniş

yankı uyandırdı. Yahudi toplumundan da destek gören gösteriler, Filistin halkının kararlılığını ortaya koydu. Gösteriler sonuçlanmadığı gibi, yeni boyutlarda devam ediyor.

Türkiye'de referandum ve erken seçim ardından II. Özal hükümeti kuruldu. 12 Eylül rejimi önüne koyduğu programa ulaşamadığı gibi, büyük bir çıkmazı yaşıyor. II. Özal hükümetinin kurulması da bu tikanıklığın açık bir belgesi durumunda. 12 Eylül rejimi, 1988'lerde yerini sosyal-demokrat görünümüne bırakmayı planlıyordu. Kürdistan'da yükselen ulusal kurtuluş savaşı rejimin bütün planlarını bozdu. Rejim ayakta kalmak için, birçok işbirlikçi gücü yeniden devreye soktu. Bunlarla kendisinin ömrünü uzatmaya çalışıyor.

Kürdistan, bölgenin devrimci odağı olma rolünü devam ettirdi. Kuzey-Batı Kürdistan'da yükselen ulusal kurtuluş savaşı ile Kürdistan'ın bölge gelişmelerinde oynadığı rol daha belirgin bir şekilde açığa çıktı. 1987 yılı Kürdistan tarihinde önemli bir atılım yılı olarak yer alacaktır. Bu savaş, Kürdistan'da önemli bir kitle ve savaş gücü ortaya çıkarmakla birlikte, sömürgeci-faşist Türk devletini de büyük bir çıkmaz içerisine soktu. Faşist düşmanın özel savaş uygulamalarını ise boş çıkardı.

Bölgede mevcut savaş odakları, önümüzdeki dönemde daha da yoğunlaşan çatışmalara tanık olacaktır. Bu konuda şimdiden ortaya çıkan bir dizi belirti var. Bölgenin en önemli odağı olarak Kürdistan'da savaş boyutlanmakla birlikte Kürdistan halkının lehine daha da genişleyecektir.

Impressum:
M. Atar
Göttinger Chausse 75
3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:
Feyka-Kurdistan
Postfach: 1531
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:
BfG.-Bonn
Konto Nr: 1205242100
BLZ: 380 101 11

Norveç 7.50 nkr.
Fransa 6.— ff.
İsviçre 2.50 sfr.
İsveç 6.— skr.
Avustralya 3.— \$

Danimarka 8.— dkr.
Avusturya 18.— s.
İngiltere 0.80 £
Hollanda 3.— hfl.
Belçika 60.— bfr.

Dengê têkoşîna serxwebûn û azadiya Kurdistan Berxwedan xurttir dest bi sala 1988'ê dike

Destpêk rûpela dawî de

weşana xwe kir, bi armanca bibe dengê zanakirin, rêkxistin û têkoşîna girsên gel ên rîzgarîxwazên netewmend. Erkên ku ji xwe re bingeh girt, bûn erkên serxwebûna netewî û demokrasiya gel ên netewê me.

Berxwedan, li ser rîya van erkan û armancan, ji xwe re kire hedef ku li hemû derên cihanê xwe bigihêne girsên welatperwer ên Kurdistanê, pêwendiyên bi wan re girêbide û bibe dengê têkoşîna wan. **Berxwedan**, ji bo perwendikîna girsan di barê rizgariya netewgerî de, ji bo rabirîn û pişangekirina faşîzma Tirkên mêtînger û hêzên piştgiştî vê faşîzmê ên hevxebatkar, ji bo veristina (helkirina) pirsên rêkxistinîya netewî û têkoşînê û ji bona çanda me a şoreşger û netewî bibe bireka têkoşîna me a azadiyê û pêşve bixistin, xebatên rêşanîdariyê û rîstên di vê barê de girtiye ser milên xwe.

Berxwedan, piştgiştî û alkariya girsên niştmanperwer ji xwe re bingeh girtiye û piştî xwe daye van. Bi hîma ji vê bingehê girtî, 3 salên buhurîn bi serkeftinî derbaskir. Di dirêjahiya van 3 salan de, ji xwe re pêwendiyên jidayitir bi girsên gel re, mabest peji-randiye. Bûye dengê girsên gel ên dorfirehtir û rê ji bo pêşvebirina rexneyên wan vekirîye. Bi vê rîsta xwe, **Berxwedan** xwe gihandiye girsên welatparêz, ku li çarhêlên cihanê hatine belavkirin û hêjmara (tiraja) **Berxwedan**'ê bi vî awahî xwe gihandiye 10 hezaran.

Rastiyên konevanî ku pêşveçûna têkoşîna rizgariya netewî derxistine holê, delamet û karguzariyên nûh danîne pêşîya **Berxwedan**'ê. Lewma **Berxwedan**, ji destpêka meha Êlûnê 1987'ê pêde, destpêkir ku 15 rojîn derkeve. Ev nûjenî, ne tenê bi kinkirina dema derketina **Berxwedan**'ê bitixup ma, herwusa di barên nûçe û agahiyan de, di barê veristina pirsên konevanî de, di barê bixistinîna provakasyonan de, di barê şopandina pêşveçûnên konevanî ên cihanê de û pişangekirina wan de, di barên pêwendiyên bi welatperweran de, xebatên çandî û avakirina tora belavkirina rojnamê de jî, xwe kire nav pêşveçûnêka pêwîst de.

Piraniya weşanên Tirkiye û Kurdistanê ên xwespar û çep, gava dest bi sala 1988'ê dikin, niha an bi doreka teng de bitixup mane, an qulibîne şaxeka ronakbîran a bê pêwendiyên an jî necar mane ku xwe birawestênin; li hemberê vê rastiyê jî **Berxwedan**, bi naveroka xwe, bi bilndahiya hêjmara xwe, bi hikariya xwe li ser gelê me û bi dorfirehbûna xwe, xwe xurtkirîye û rûmetiya xwe parastîye. Bi vê jî gelekî serbilinde.

Xeta pêşveçûna **Berxwedan**'ê pir ronîye. Lê heya niha jî hinde keşen me ên pêwîst û kêmasiyên me hene. Hinde kêmasiyên ji vanan di van baran de ne; di demeka gelek kin de danîna pêşveçûnên rizgariya netewî ber girsên welatperwer de bicih nayê, rabirîn û pişangekirin xwedî kêmasiyê û pirsên pêwendiyên bi girsan re û belavkirinê nehatine veristin. Ev kêmasî, ji ber ku derfetên me ên rêkxistinî û gangazên girsên xwedevan bi rindî nayin bikaranîn, derdikevin holê.

Keliya em niha dest bi sala 1988'ê dikin, emê xeta pêşveçûna têkoşîna me a serxwebûn û azadiyê û rêxnen xwedevanên xwe, jî xwe re pîvan bigirin û kêmasiyên xwe, heya ji destê me we re, hindiktir bikin. Li gora van armancan, ewê **Berxwedan**, xwe di hemû qadan de xurtbike.

Berxwedan, çarçîva bernama xwe ji bo sala 1988'ê bi vê nolê datêne:

- Nûçe û agahiyan konevanî, leşkerî û rêkxistinî ên têkoşîna me a rizgariya netewî,
- Rabirîn û pişangekirina azîne û bikaranînên mêtîngerîya Tirkên faşîst û nasdana tengezariya wan, bi nûçan, lêkolînan û kurnêrinan,
- Li ber ronahiya encamên karvanî ji ber çavan derbaskirina pirsên rêkxistinî û têkoşînê ên Eniya Rizgariya Netewî,
- Pela perwendikîna girsan; li kêleka keleporên têkoşîna me wê keleporên şoreşên cihanê bîn lêkolîn,
- Lêkolîn û kurnêrin; dîroka welatê me, berxwedanên dîrokî, mêtîngerîya Tirkan, sosyal şovenîzma Tirkiyê, nîjadperestî, komployên emperyalîzmê ên li dijî welatê me û têkoşîna me, wê bikevin nav çarçîva vê barê de,
- Pela çandî; çanda me a şoreşger û netewî ji aliyên rojenî û dîrokî wê di vê pelê de bê lêkolîn,
- Weşanên cihanê û Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan di weşanên Tirkiyê de wê bîn şopandin û nasdan,
- Nuçên derveyî û biyanî, wê li gora rêza giringiya wan bîn şopandin û weşandin,
- Pela pişangeyî; hêzên reformîst û xwespar ên Kurdî, hêzên sosyal şoven ên Tirkiyê ûhw. wê ji aliyên ramyarî, bîrûbawerî û rêzanî (konevanî) bi awakî tunde bîn pişangekirin,
- Li ser xeta bîrûbawerîya têkoşîna me a rizgariya netewî di barê tifaqan de, emê ciheki fireh ji bo nûçe û lêkolînên li ser têkoşînên kedgerên Tirkiyê, şoreşên êrdimê û cihanê re bihêlin,
- Pela lehengî û keleşiyê; ji ber girêdana bi bîranîna û pêşengiya giyanî a ronakrewanên rizgariya netewa Kurdistan, wê têkoşîna ronakrewanan bê lêkolîn,
- Wê pela gav bi gav nasdana taybetiyên jingarfî, berxwedan û çanda welatê me destpêbike,
- Nivîst û dêtînen hêzên welatperwer û piştgiştî, wê ciheki fireh di **Berxwedan**'ê de bigirin.

Em ji girsên gel ên welatperwer û hemû hêzên hevkar ên şoreşger û demokrat daxwazek dikin, ku nêrinên xwe ên nivîstî (ên nola lêkolînan, naman, helbestan, wênan, karîkatûran, lêgerînan, nivîstên çandî û zimanî, rexneyên konevanî û rêkxistinî, bawirnaman, hevpeyvînan ûhw.) ji me re bişênin. Ji bona pêşvebirina xebatên di barên nûçan de, belavkirinê de û sistema abonetiye de delametên xwe çêtir nasbikin û digel rexneyên xwe têkilî van xebatan bibin. Em hêvîdarin, ku xebatên ji van aliyan bi destê xwedevanên me jî, bêhtir pêşvebikevin.

Em di vê bîr û baweriyê de ne, ku sala 1988'ê wê bi nûçe û saloxên serfiraziyê bo gelê me tijî be. Ji bona **Berxwedan** bibe dengê qubetir a vê pêşketinê, em gişt bi yekdestî xebatên xwe ên di barên nivîstan, lêkolîn, rexne, belavkirin û sistema abonetiye de pêşvetirbibin û xurtbikin.

Redaksiyona Berxwedan

Me salekî serfîraziyê di dîroka gelê xwe de li paş hêşt

Destpêk rûpela dawî de

wî ên ku ji roja destpêka sala 1987'ê birêketin û heya dawîya salê berdewamkirin, lêdanên herî pêwîst li dijmin xistin. Şer, belavî seranserê Kurdistanê bû. Li çar hêlên welatê me, çekên me ên rizgariya netewî ku bêriya serxwebûnê tînin zimên, peqîn. Rûmetiya me a netewî, ala me li bendavên çiyayên me, bi awakî serbilind, pêlda.

*Hilgavtina me
xurt destpêkir*

Li ser bingeha biryarên Komcivîna PKK a III.'an, têkoşîna berxwedana domana nûh, bi hilpişkîna sala 1987'ê, giha koçberên pêwîst. Di mehên çîle û sibatê de, li derdorên bajarên Mêrdînê, Qilaba (U-ludere), Serê Kehnî (Ceylanpınar) ûhw. de livbaziyên pêşmergan refbiref pêkhatin. Encama van livbaziyên pêşveçûn de, livbaziyên me ên rizgariya netewî mêtîngeran xistin nav tirs û bizdaneka mezin. Ji ber van pêşketinan, mêtîngeran bizaveka din a asmanî a nûh birêxistin. Lê taliya vê bizavê jî, bû nola ên berê. Rastî fiyaskoyeka mezin bû.

Hilgavtina me a sala 1987'ê, ku bi belavkirina tirsê nav refên mêtîngeran de pêşveket, hêj di mehên pêşin de êrişên mêtîngeran pûçkir. Leyistokên dijmin ên bi daxwaza rawestandina ragirtina encamên Komcivîna III.'an, bi vê hilgavtina me hatin hilweşandin.

*Artêşa Tirkan
giha enîşka belavbûnê*

Encameka hilpişkîna me a sala 1987'ê, iflase çîroka "mehmetçikên qehreman" û "efsana" artêşa Tirk e. Rastiya ku

artêşa Tirk nikare xwe li hemberê pêşmergên ARGK bigire, bi awakî eşkere derkete holê. Şerê me ê rizgariya netewî ku, mehên biharê de û pêwîst jî mehên hevînê de tunde bû, mêtîngerên Tirk anî ber enîşka iflase û ewan bixwe jî vîna pejirand.

Di mehên hevînê de livbaziyên dorfireh li dijî hêzên artêşa Tirk bikarhatin û ji ber êrişên pêşmergan, artêşa dijmin li hinde êrdiman hat asêkirin. Operasyonên şevan de rakirin. Di ronahiya rojê de jî, liv û bizava yekitiyên artêşê, piştî nivro hat qedexekirin.

Rewşa tengezar a "mehmetçikên qehreman" pelên roj-

namên mêtîngeran xemiland. Gelek bawirnamên vê barê de hatin duxuyanîkirin. Em ji nivîstkarên rojnaman bigirin heya waliyan û heya bigihe komutanên bilindtirin, gişt necar man, ku tengezariya artêşa xwe deynin ber çavan. Gişt eşkere kirin ku, giringe li dijî pêşmergên ARGK ne bi artêşa nîzamî, lê belê tenê bi yekitiyên ku bi taybetî hatine perwendekirin, şer bê ajotin û tenê wusa dikare xweragirtin ra bigire.

Di dîroka Komara Tirk de, cara yekemîn bû, ku rûçkê verast a artêşa Tirk heya vê pîvekê li ber çavan hatibû danîn. Rizîbûn û piştikofiya artê-

şa Tirk, cara yekemîn bû, ku heya vê merhelê hatibû îspatkirin.

*Çetevaniya
milîsiyê dimire*

Encama livbaziyên tunde de, ku di mehên hevînê de li gundên Pınarcık, Yuvalı, Mira Kefşinê (Peçenek), Milan ûhw. de pêkhatin, çetevaniya milîsiyê seranser ber bi iflase ve çû. Ber bi iflase çûyina çetevaniya milîsiyê, ku mêtîngerên Tirk li dijî têkoşîna me a rizgariya netewî nola çep-

reka bîngehîn dirêsan, pêşve-çûnêka herî pêwîst e. Sîstema parêzkariya gundan, ku mêtînger hêviyên mezin pê girêdabûn, bi vî awahî yekber hate hejandin. Bi sedan parêzkarên gundan, tevî nas û merivên xwe hatin tunekirin. Ji ber vê bûyerê, li derdorên Mêrdînê, Çolîkê (Bîngol), Sertê, Amêdê, Çolamêrgê (Hakkarî) uhw. de, piraniya parêzkarên gundan çekên xwe ji destên xwe berdan û dev jê berdan ku, parêzkariyê bikin. Di serê de li Mêrdîn û Çolîkê, li gelek gundan keyên gundan parêzkarî nederivandin û dev ji keyetiye berdan. Xebatên dijminê mêtînger, bo zîndekirina parêzkariyê jî, avê de çûn.

Rastiya ku çetewaniya milisiyê bi livbaziyên tunde lêdanên xedar girt, ev bûyer, ji bo serkeftina şerê me ê rizgariya netewî, bû pêşveçûnêka giranbûna û gelek hêja.

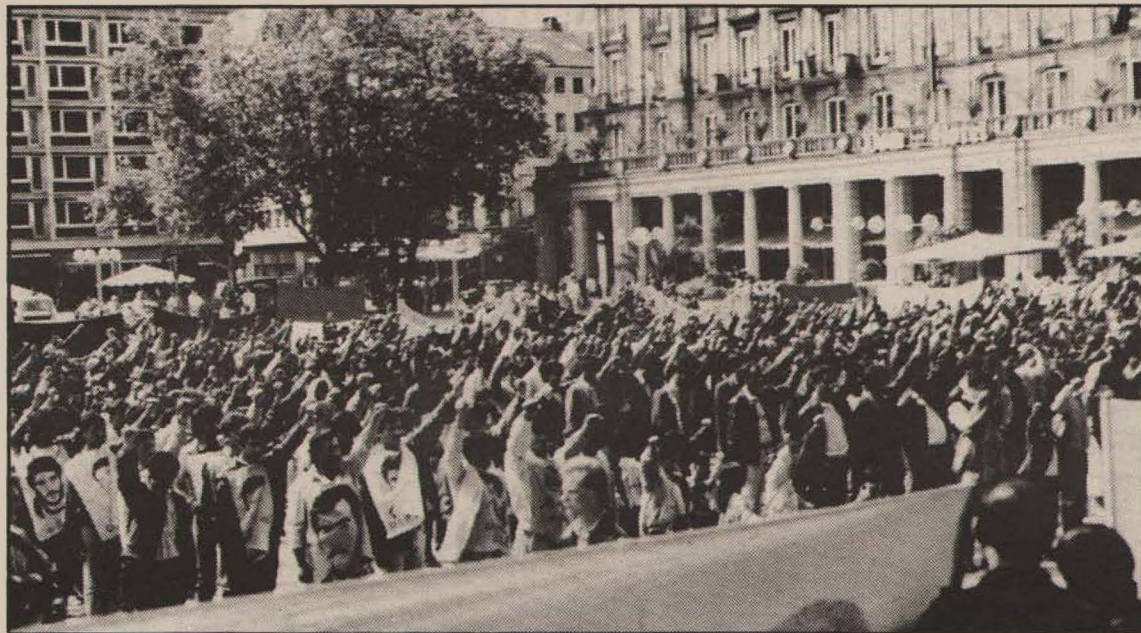

Taktîkên şerê taybetî bîngeh negirtin

Piştî ku "efsana" artêşa Tirkan û çetewaniya milisiyê hejiyan pêde, dijminê faşîst giraniya xwe da taktîkên şerê taybetî. Dijminê mêtînger, dîsa dest bi bikaranîna "waliyê êrdimî" kir, ku piştî sala 1920'ê hatibû bikaranîn û rojên me de tu bîngeh jê re neman e. Mîrov rastî bêje, bikaranîna vê rûdanê, ji bilî pejiwandina Kurdistanê, ne tiştêkî din e. "Mufettişîya êrdimî" ku berî niha hatibû bikaranîn, berpirsiyariya hinde êrdimên kêmdikira, lê "waliyê êrdimî" ku niha hatiye avakirin, berpirsiyariya xaka 11 bajaran dike. Nola ku burjuvaziya Tirkan bi xwe jî, ji necarî dibêje, tu domaneka dîroka Komara Tirk de zehmetiyên wusa derneketine ronahiyê.

Li kêleka "waliyê êrdimî" an "waliyê taybetî", herweha kolordiyên taybetî û yekitiyên dij-şoreşî ên ku hêjmara endamên wan digihe 10 hezar kesan û zêdetir, hatin rêkxistin. Ev azîne, li şûna parêzkariya gundan a ku hejiya û li şûna operasyonên artêşê, hatin danîn. Bi vî awahî, li şûna azînen pûçderketin, ên nû hatin bi rê ve xistin.

Tevî "waliyê êrdimî" û kolordiyê taybetî, gireniyek ji bo

koçberkirinan û avakirina gundan stratejî jî derkete holê. Girsên gel rastî pikolî û sitembariyeka dijware bûn. Herwusa bi propexendên derewîn, verast çewt hatin şanîkirin.

Yekitiyên dij-şoreşî ên ku navê wan jî hêzên taybetîye, di şerên li dijî pêşmergeyê ARGK de, hundabûnên giran û mezin li du xwe hêlan û perçiqîn.

Niha di destê dijminê faşîst de, tenê kurkirina van azînen şerê taybetî maye. Herçuqasî ev yekitiyên taybetî derbên mezin dixwin jî, dîsa jî mêtînger dixwazin bi paldana li ser wanan, jiyana xwe berdeuwambikin.

Leyistokên nûh jî nikarin ra bigirin

Rejîma 12'ê Êlunê a faşîst, bi alîkariyên êşkere ên emperyalîstên Ewropî û Emerîkî jî, dixebite ku leyistokeka nûh pêşvebixwe. Li gora vê planê, ku mafên nola otonomî, zimani an çandî ji bo Kurdan "diparêze", li dijî têkoşîna berxwedana çekdarî weke alternatîfeka nûh tê amadekirin. Ji Partiya Komûnîsta Tirkiyê (TKP) heya hêzên reformîst ên Kurdên hevxebatkar û heya bigihe cahşên nola Nurettîn Yılmaz, bireka dorfireh, ji ber daxwaza vê leyistoka nûh ten amadekirin. Bi destê van xwespar û hevxebatkaran, ji bo afirandina qlikeka nûh a hevxebatkar li Kurdistanê, xebat û lebat tê kirin. Ev plan jî, di serî de bi destê partiya rejimê a pêşemîn ANAP, tê birêvebirin. Bi vê armancê ANAP hemû hevxebatkarên cahşok di bin banê xwe de lihevdicivîne.

Hejta welatên mîna USA û Almanya Rojava jî, destpêkirine ku bibêjin, "divê" dewleta Tirk "mafên gelên hindikîn bide Kurdan." Weke ji vir jî pir êşkere derdikeve holê, li dijî têkoşîna me a berxwedana çekdarî, mêtînger û

ezbeniyên wan emperyalîst, li du komployên nûh dibezin.

Sala 1987'ê de em biserketin

Li hemberê hilweşîna mezin, ku dewleta Tirk a mêtîngerfaşîst di sala 1987'ê de jiya, têkoşîna me hilgavtîneka herî pêwîst şanîkir.

Ger li welat ger jî li derveyî welat, şerê me ê rizgariya netewî giha prestîjeka pêwîst û mezin. Ji ber ku gelek komployên dijmin hatin şotûtazîkirin, têkoşîna me jî gavên meztîr pêş xwe ve avêt û xwe lezand. Li keleka çalakî û jîriyên leşkerî, di qada konevanî de jî jêhatîbûnên herî mezin birêketin û gelek tişt kete destê gelê me.

Di navnetewan de, di serî de Konseya Ewropî û sazîyên mafên mirovan, gelek sazî hebûna gelê Kurd pejiwandin û biryarên ku bikaranînên mêtînger protesto dikin, deranîn. Di sala 1987'ê de, awira gelemperîya navnetewan bêhtir giha naskirina rastiya şerê me ê rizgariya netewî û têkoşîna me çêtir fahmkir. Kef-tûlaftên dewleta Tirk ên ji bo mîna "terorîzm" şanîkirina şerê me ê rizgariya netewî serjêrcûn û di vê barê de tu encam nekete destê vê dewleta mêtînger. Awira gelemperîya navnetewan, bi bawirnaman duxuyankir, ku mirovkuj û vebirên rast çînen serdest ên Tirk in.

Weşan û şaxên navnetewan zêdetir destpêkirin, ku pelên xwe ji bo pîrsa Kurdistanê vekin. Di gelek nivîst û bernaman de, bi şeweyeka dorfireh li ser Şerê Rizgariya Netewa

Kurdistan û peşengên vî şerî PKK, ERNK û ARGK, duxuyan û bawerî pêşkêşbûn. Gelê me di qada navnetewan de, dengê xwe gihand girsên dorfirehtir.

Li welat, şerê pêşmergeyê a ku ARGK pêşvedibe, heya pîveka pêwîst rayên xwe di axê de dagerand. Gava ji alîkî hundabûnên me kêmtirbûn, ji aliye dinê jî hêzên me ger bi hîma cengê ger jî bi hêjmarî xurttirbûn. Bi livbaziya li Şirnexê, di mêjûya 31'ê Kanûnê de, êşkerebû, ku şerê me ê gerilla ragirtiye û xwe dagerandiya.

Li bajaran alîkarî û sempa-tiya girsên gel ji bo têkoşîna me, hîn bêhtir zêdebû. Yekitiyên Eniya me ku girsên xebatkar ên li derveyî welat vanan damezrandine, bûn bersivek ji bo damezrandina rêkxistinên konevanî ên gelê me.

Taktîka dijminê mêtîngerê faşîst a ji bo li bajaran û hinde derdorên bejî de, tenê hêştina pêşmergeyê, hate şikandin. Plana, ji bo pêşmergeyê hêştina mezrayan û gundên piçûk û komkirina hêzên artêşê li bajaran û hawîrdorên stratejî jî, hate rawestandî û şikandin. Weke ku pêşmergeyê karîni serdestiya xwe li hinde êrdiman avabikin, wusa jî karîni xwe bigihênin bajaran û derdorên din ên pêwîst. Bi vî awahî şerê pêşmergeyê belavî êrdimên firehbû. Xebatên dijmin ên ji bo tenê hêştina vî şerê serxwebûn û azadiyê tev bêhuda çûn û belavbûn.

Sala '88 wê bibe salakî serfiraziyê a nûh

Şerê me ê rizgariya netewî, ku sala 1987'ê bi serkeftinî li du xwe hêla û bi hilpişkinên mezin buhurand, wê bizanibe di sala 1988'ê de jî li ser vê bîngehê biserkeve û serfiraziyên mezintir bi destê xwe ve bêne.

Sala 1988, wê bibe ew sal, ku şerê rizgariya netewî ê gelê me ji her aliyan ve xurtbûye, pêşveçûnên Enî û Artêşê xwe gihandine bendavên xwe û ev pêşveçûn xwe lezandibin. Prestîja têkoşîna me ku ger li welat û ger jî li derveyî welat gelekî bilindbûye, wê xurttirbibe.

Di vê salê de, girsên welatperwer wê bêhtir xwe bigihênin nav refên Enî û Artêşê. Ji niha ve di dîroka berxwedana me de, serfiraziyên herî bilind tîne neqşandin, ji bo di vê sala pêşîya me de. Yekitiyên ARGK, ku hêzên dijmin ên hêjmara wan digihe bi hezaran kes pelixandine, wê di sala nûh de, dirûşma "hertîşt ji bo birekî azad ji xaka niştîman" bêhtir pêşvebibin û vê dirûşmê biqulîbênin "paqîkirina tevayî welat ji dijmin." Yekitiyên ARGK wê xebatên xwe ên di vê barê de berdeuwam bikin. Wê şerên xwe heya ku solên gemar ên serbazên dijmin ji her bosta xaka niştîmanî şerî û bedew bînen derxistin, bidomênin. Lewma em dibêjin, sala 1988 ji bo gelê me, wê bibe salekî serfiraziyê û sîd û berjewendên gelê me biserkevin. Dengê pêşmergeyê ê ku mizgîniya serfiraziyê didê, niha qubetir bilinddibe. Û ev dengê awazî wê hertim bilindbûna xwe xurttir û bi qudrettirbibe...

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Me salekî serfîraziyê di dîroka gelê xwe de li paş hêşt

Gelê me domaneka bişan a dîroka xwe li paş xwe hêşt. Sala 1987, ji bo gelê Kurdistan bû salekî serfîraziyê, ji bo dijminê mêtînger ji bû salekî rûxandinê. Bi pêşketinê sala 1987'ê, gelê Kurdistan carek din danî holê ku, ewê li dijî dijminê mêtîngerê faşîst bi biryarî şerbike. Gelê Kurdistanê ku salên buhurî de hindekî din xwe nêzikî serfîraziyê kiribû, di vê salê de **Meşa Azadiyê** bêhtir pêşveixist. Ronak danî pêş çavan, ku bi biryarî ewê şerê serxwebûn û azadiyê pêşvebixwe û bibe serfîraziyê. Livbaziyan rizgariya neteweyê.

Dengê têkoşîna serxwebûn û azadiya Kurdistan Berxwedan xurttir dest bi sala 1988'ê dika

Agirê şoreşa Kurdistan, pêşketinê ku têkoşîna me a rizgariya netewî bin pêşengiya PKK derxistiyê holê û pirsên zanakirina, rêkxistinê û têkoşîna girsên gel ên derketin holê, bûne sedemên deranîna rojnama me **Berxwedan**. Rewşa li êrdimê, taybetiyên naveroka dubendiyan, pêşveçûna van dubendiyan û taybetiyên şoreşger û netewî ên têkoşîna tê bilindkirin, Kurdistan qulibandine rewşa mifteyeka şoreşa Rojhelata-Navîn.

Ji holê rakirina debaşbûna welatê me, dawî bi pikolîyên mêtînger anîn û rawestandina texrîbatên hêzên hevxeberker ên li Kurdistanê û têkoşîna li hemberê van giştan, hatine girêdan bi rêkxistinîyeka bin pêşengekî şoreşger. Ev, têkoşîna li qadên konevanî, leşkerî, çandî, civakî, aborî û h.w. de hewce dikin. Neteweyê, wê xwe di vê têkoşînê de nûh bike û ji nûhve afirandina xwe bichibîne.

PKK, hemû êrişên tunekirinê ên mêtîngerên Tirkên faşîst û êriş û komployên hêzên xwesipar û hilweşandkar ên li Kurdistanê pûçkiriye. Li bendaxanan berxwedanên dîrokî zakiriye û têkoşîna rizgariya netewî gihandiyê hilgavtina konevanî, leşkerî û rêkxistinî a 15'ê Tebaxa 1984'ê. Ev pêşketinê hanan, hoyên rêkxistinî ji bo Eniya Rizgariya Netewî derxistin holê, ku rêkxistinîyeka girsan a rizgarîxwaza netewî û têkoşînê ye.

Berxwedan, li ber ronahiya van pêşketinê birûmet dest bi *Dûmahîk rûpela 20. de*

Li Nisêbînê 2 mamhostayên sîxur bi mirinê hatin cezakirin

2 komên pêşmergên ARGK, ku çûn gundê Daxîçî û Dibe-kê, tevî gundiyan civin çêkirin. Dure 2 sîxûrên ku bin siha mamhostayiyê sîxurî û milîsî rêkxistin dikiran û bi bêsîmên li mala xwe de agahî ji gundiyan û hêzên ARGK digihandin artêşa dijmin û herwusa gilîkarî dikiran, bi mirinê hatin cezakirin. Ceza mamhostayên bi navên Îsmet Akdeniz û Îsmet Baran, bi erê gotina gundiyan ji, hat bikaranîn.

Mêtîngerên Tirk, dixwazin pêwîst li derdorên Mêrdînê, bi mamhostayên sîxur û melleyên caş tora sîxur û payayan li gundan avabikin. Lê ev tora bêbextiyê bi livbaziyan tunde ên hêzên ARGK, ji niha ve hatiye hilweşandin.

Li bin mij û dumana çiyayên berfîn livbaziyan şoreşgerî li Dêrsimê pêşvedikevin û dijmin serjêrdiçe

Livbaziyan berxwedana şoreşgerî, bilî hoyên zivistanê ên giran, li Dêrsimê li dijî garanê artêşa dijmin û sîxuran bêbetlanî berdewam dikin. Civînên gundan û tîkiliyan nav refên şoreşê zêdedibin. Hêzên ARGK vê taliyê de gelek xortên Dêrsimî girtin nav refên xwe.

Nola nûçe û saloxên gihane rojnama me, sîxurêkî dijmin ku dixwest xwe bizêne nav refên têkoşeran, gava daxwaza wî hat naskirin, revîya ye û cihê şoreşgeran şanî hêzên dijmin kiriye. Taliya gliya vî bebêxt û welatfiroşî, destpêka mehê Kanûna 1987'ê de, di navbera hêzên ARGK û dijmin de, şerekî giran ku çend rojan domaye, derketiye. Ev şerê giran li dora navçaya Hayderan sêrpekhate. Hêzên ARGK gelek serbazên dijmin kuştine. Gelek leşkerên dijmin jî birindar ketine. Ev rûdan ku rebenî û perîşaniya dijmin datêne holê, bi serhişkî hate veşartin.

Du vê rûdanê, ji bo rabirina glikar û sîxuran, domana mehê Kanûnê de, civînê referê

Herweha li gundê Daxîçî, 4 parêzkar ku bi rêya mamhostayan çek li dijî şoreşê rakiribûn û payatiya dijminê mêtînger dikiran, bi erê gotina gundiyan li derî gund bi mirinê hatin cezakirin.

Di van mehên zivistanê de, ARGK giraniya xwe bêhtir dide civînê li gundan û berhevanîna têkoşeran. Lewma di van mehên dawiyê de, gelek xortên gundî xwe digihênin şoreşa serxwebûn û azadiyê.

Operasyon û êrişên hêzên dijmin jî, ku tevayî sala 1987'ê de birêketibûn, niha rastî binkeftineke reqûpeq bûne. Li derdorên bajarê Mêrdînê serdestiya dijmin, çuqas diçe tenik û sisttir dibe.

Li gundan hatine çêkirin. Ev civînê ku nola operasyonê şoreşger dihatin pêşveixistin, bûn sedema ku gelek xortên Dêrsimî xwe bigihênin şoreşê. Niha gelek xortên Kurd jî Dêrsimî, xwe tîkîlî şerê rizgariyê dikin. Ji navenda bajarê Dêrsimê û navçaya Ovacikê, tê saloxdan ku 10 xort xwe gihandine ARGK.

Operasyonê hêzên ARGK ne tenê bi vê jî bitixup maye. Herwusa gund bi gund şopa wî sîxurê ku payatiya dijmin dikira hatiye ajotin û taliyê de li gundekî Ovacik sîxur dikeve destê hêzên ARGK. Piştî civînekê tevî gundiyan, sîxur hate kuştin. Ev bikaranîna şoreşgerî, gava di nava gel de dilovanî derxiste holê, refên glikar û sîxuran jî bi tirs û xofê tijî kiriye. Bi vê nolê hîma şoreşgerî a hêzên ARGK careka din şanîkir, ku tu çeper nikarin pêşveçûna şoreşgerî birawestênin.

Hinde hêzên hevalbendên dijmin, ku li derdorên Dêrsimê xebatên dij şoreşa Kurdistanê birêdixin, ji ber kirinê xwe, ketine nava tirsê.

Berxwedana gelê me ê bin pêşengiya ERNK komployên dewleta Tirk û piştgirên wê dişkêne

- **Berpirsiyariya PKK li Ewropa, bi belavokekê komployên dewleta Tirk pişangekir.**
- **Berpirsiyariya ERNK li Ewropa, li welatên mîna Frense, Almanya Rojava, Belçîka û Swêdê civînên bo rojnaman çêkir.**
- **Welathêzên Kurdistan li Almanya Rojava, Yewnanîstan û Hollanda balyozxanên Frense vegirtin. Li Frense jî gelek sazî hatin vegirtin.**

ERNK civînekê rojnaman li Stockholm û Brûkselê çêkir

Di civînê de axaftdar, duxoyankirin, ku armanca komploya dewleta Tirk, Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistanê û hêzên pêşengiyê ên vê têkoşînê PKK û ERNK ne. Herwusa eşkerekirin, ku hin dewletên Ewropî alîkariya komployên dewleta Tirk dikin û Frense 3 welatparêzên Kurd ber bi Gabonê ve koçberkiriye. Digel van jî, ziyareta Wezîrê Karênderveyî jî di vê çarçivê de ye. Dure xelesa komployan, ji rûdana Papa heya Palmê yekoyeko hatin eşkerekirin.

Taliya civînê de bang ji bo rojnaman û hêzên demokrat hat kirin, ku li dijî komployên dewleta Tirk hişyarbin û hevkarîya xwe ji bo ERNK bilindbikin.

Civînê de belavokek jî hat deranîn û belavkirin. Gelek bawirname bo rojnaman hatin hinartin.

Gelek endamên rojnaman, ji gelek welatan beşdarî civînê bibûn.

Li Belçîka şeva hevkarîya gel û têkoşîna me çêbû

Roja 10'ê Kanûnê 1987'ê li paytextê Belçîka bajarê Brûkselê şevê ji bo biyaniyan hat dirustkirin. Rêkxistînekê demokrat, ku nêzikahî û sempaatiya wê ji bo Kurdan û Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistanê heye, vê şevê saz kiribû û şev, di eywana vê rêkxistinê de çêbû.

Dora 30 demokrat û parêzkarên mafên mirovahî beşdar bibûn. Komeka govendê ji welatê Hollanda jî vexwendî bibû. Piştî ku bi 2 zimanan axaftên konevanî çêbûn pêde, mehvanên biyanî pirsên xwe diyarkirin û agahî li ser pêşke-

tinê wê dawiyê xwestin. Gava agahî li ser koçbera pêşveçûna têkoşîna me hatin nasdan, ê din şev, qulibî civînekê agahdariyê.

Şev gelek zinde derbasbû. Taliya şevê de, kesên demokrat ên biyanî, tevî Kurdên welatparêz-rabûn govendê û şahiya dilê xwe anîn zîmên.